RICHTLIJN (EU) 2023/959 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

van 10 mei 2023

tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 192, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité ([1]),

Gezien het advies van het Comité van de Regio's ([2]),

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure ([3]),

Overwegende hetgeen volgt:

(1) De Overeenkomst van Parijs, die op 12 december 2015 in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) is ondertekend, is op 4 november 2016 in werking getreden ([4]). De partijen bij de Overeenkomst van Parijs zijn overeengekomen de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2 °C boven het niveau van het pre-industriële tijdperk te houden, en te streven naar een maximale temperatuurstijging van 1,5 °C boven dit pre-industriële niveau. Die toezegging is versterkt door de goedkeuring, op grond van het UNFCCC, van het klimaatpact van Glasgow op 13 november 2021, waarin de Conferentie van de Partijen bij het UNFCCC, die als vergadering van de partijen bij de Overeenkomst van Parijs fungeert, erkent dat de gevolgen van de klimaatverandering veel geringer zullen zijn bij een temperatuurstijging van 1,5 °C in plaats van 2 °C, en besluit de inspanningen voort te zetten om de temperatuurstijging tot 1,5 °C te beperken.

(2) De noodzaak om het in de Overeenkomst van Parijs vastgelegde streefdoel van 1,5 °C te handhaven, is nog dringender geworden sinds de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering in haar zesde evaluatieverslag tot de conclusie is gekomen dat de opwarming van de aarde alleen tot 1,5 °C kan worden beperkt als er binnen dit decennium onmiddellijk wordt gezorgd voor een sterke en blijvende afname van de wereldwijde uitstoot van broeikasgassen.

(3) Het aanpakken van klimaat- en milieugerelateerde uitdagingen en het verwezenlijken van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs staan centraal in de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 over de Europese Green Deal (de "Europese Green Deal").

(4) De Europese Green Deal omvat een uitgebreide reeks elkaar versterkende maatregelen en initiatieven die gericht zijn op het bereiken van klimaatneutraliteit in de Unie in 2050, en zet een nieuwe groeistrategie uiteen die beoogt de Unie om te vormen tot een eerlijke en welvarende samenleving, met een moderne, hulpbronnenefficiënte en concurrerende economie waarin economische groei is losgekoppeld van het gebruik van hulpbronnen. De Green Deal moet het natuurlijk kapitaal van de Unie beschermen, behouden en verbeteren, en de gezondheid en het welzijn van de burgers beschermen tegen milieugerelateerde risico's en effecten. De gevolgen van deze transitie voor werknemers in diverse sectoren lopen uiteen. Tegelijkertijd heeft deze transitie gendergelijkheidsaspecten en heeft zij een bijzonder effect op bepaalde achtergestelde en kwetsbare groepen, zoals ouderen, personen met een handicap,

([1]) PB C 152 van 6.4.2022, blz. 175.
([2]) PB C 301 van 5.8.2022, blz. 116.
([3]) Standpunt van het Europees Parlement van 18 april 2023 (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad) en besluit van de Raad van 25 april 2023.
([4]) PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4.

personen die tot een raciale of etnische minderheid behoren, alsmede personen en huishoudens met een laag inkomen of een lager middeninkomen. De transitie brengt ook grotere uitdagingen met zich mee voor bepaalde regio's, met name regio's met een structurele achterstand en perifere regio's, en voor eilanden. Daarom moet ervoor worden gezorgd dat de transitie rechtvaardig en inclusief is en niemand wordt achtergelaten.

(5) Op 17 december 2020 heeft de Unie bij het UNFCCC haar nationaal bepaalde bijdrage (*nationally determined contribution* — NDC) ingediend, na de goedkeuring ervan door de Raad. Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad ([5]), zoals onder andere gewijzigd bij Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad ([6]), is een van de instrumenten die genoemd worden, onder voorbehoud van herziening in het licht van de aangescherpte doelstelling voor 2030, in de algemene beschrijving van het streefdoel in de bijlage bij die indiening. De Raad heeft in zijn conclusies van 24 oktober 2022 verklaard dat hij klaar staat om, zodra de onderhandelingen over de essentiële elementen van het "Fit for 55"-pakket zijn afgerond, de NDC's van de Unie en de lidstaten zo nodig te actualiseren, overeenkomstig paragraaf 29 van het Klimaatpact van Glasgow, in het licht van het eindresultaat over de essentiële elementen van het "Fit for 55"-pakket en het effect daarvan op de kerndoelstelling van de Unie dat is overeengekomen door de Europese Raad in december 2020. Aangezien het EU-emissiehandelssysteem (EU-ETS), vastgesteld bij Richtlijn 2003/87/EG, een hoeksteen is van het klimaatbeleid van de Unie en het centrale instrument ervan vormt om broeikasgasemissies op kosteneffectieve wijze te verminderen, maken de bij deze richtlijn vastgestelde wijzigingen van Richtlijn 2003/87/EG, ook wat het toepassingsgebied ervan betreft, deel uit van de essentiële elementen van het "Fit for 55"-pakket.

(6) De noodzaak en de waarde van de verwezenlijking van de Europese Green Deal zijn alleen maar toegenomen in het licht van de zeer ernstige gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de gezondheid, de levens- en arbeidsomstandigheden en het welzijn van de burgers van de Unie. Die gevolgen hebben aangetoond dat onze samenleving en onze economie weerbaarder moeten worden ten aanzien van externe schokken en vroegtijdig moeten optreden om de effecten van externe schokken te voorkomen of te beperken, op een rechtvaardige manier waarbij niemand wordt achtergelaten, ook niet diegenen die het risico lopen op energiearmoede. De Europese burgers zijn nog steeds duidelijk van mening dat dit met name van toepassing is op de klimaatverandering.

(7) De Unie heeft zich er in de bijgewerkte NDC die zij op 17 december 2020 bij het secretariaat van het UNFCCC heeft ingediend toe verbonden de nettobroeikasgasemissies van de hele economie van de Unie tegen 2030 met ten minste 55 % te reduceren in vergelijking met 1990.

(8) Met de vaststelling van Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad ([7]) heeft de Unie de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit in de hele economie te bereiken en daarna negatieve emissies te verwezenlijken in wetgeving vastgelegd. Die verordening voorziet ook in een bindende doelstelling van de Unie om tegen 2030 de binnenlandse nettobroeikasgasemissies (emissies na aftrek van verwijderingen) met ten minste 55 % te reduceren ten opzichte van de niveaus van 1990, en bepaalt voorts dat de Commissie ernaar moet streven alle toekomstige ontwerpmaatregelen of wetgevingsvoorstellen, waaronder begrotingsvoorstellen, in overeenstemming te brengen met de doelstellingen van die verordening en dat zij, indien dat niet gebeurt, in het kader van de met dergelijke voorstellen samengaande effectbeoordeling de redenen daarvoor moet aangeven.

(9) Alle sectoren van de economie moeten een bijdrage leveren om de bij Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde emissiereducties te verwezenlijken. Daarom moet de ambitie van het EU-ETS worden aangepast aan de doelstelling voor 2030 inzake nettobroeikasgasemissiereductie in de hele economie, aan de doelstelling om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en aan de doelstelling om daarna negatieve emissies in de Unie te verwezenlijken, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119.

([5]) Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad (PB L 275 van 25.10.2003, blz. 32).

([6]) Richtlijn (EU) 2018/410 van het Europees Parlement en de Raad van 14 maart 2018 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG ter bevordering van kosteneffectieve emissiereducties en koolstofarme investeringen en van Besluit (EU) 2015/1814 (PB L 76 van 19.3.2018, blz. 3).

([7]) Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

(10) Het EU-ETS moet de productie stimuleren van installaties die de broeikasgasemissies geheel tenietdoen of gedeeltelijk verminderen. Om te waarborgen dat installaties die een in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG genoemde activiteit uitoefenen en die aan de capaciteitsdrempel van die activiteit voldoen maar geen broeikasgassen uitstoten, onder het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen en derhalve een gelijke behandeling van installaties in de betrokken sectoren te waarborgen, moet de beschrijving van bepaalde categorieën activiteiten in die bijlage worden gewijzigd. Bovendien moet bij de kosteloze toewijzing voor de productie van een product rekening worden gehouden, als leidende beginselen, met het potentieel dat materialen hebben voor circulair gebruik en het feit dat de benchmark onafhankelijk moet zijn van de grondstof of het soort productieproces, wanneer de productieprocessen hetzelfde doel hebben. Om te zorgen voor een gelijk speelveld voor installaties waarbij gebruikgemaakt wordt van nieuwe technologieën die de broeikasgasemissies geheel tenietdoen of gedeeltelijk verminderen en voor installaties die gebruikmaken van bestaande technologieën moet voor bepaalde benchmarks daarom de definitie van de producten en van de processen en emissies worden gewijzigd. Niettegenstaande die leidende beginselen moet in de herziene benchmarks voor 2026-2030 nog steeds een onderscheid worden gemaakt tussen primaire en secundaire productie van staal en aluminium. Ook moet de actualisering van de benchmarkwaarden voor waterstof worden losgekoppeld van die voor raffinaderijen om rekening te houden met het toenemende belang van de productie van waterstof, met inbegrip van groene waterstof, buiten de sector raffinaderijen.

(11) Na de wijziging van de definities van de producten en van de processen en emissies waarop bepaalde benchmarks betrekking hebben, moet ervoor worden gezorgd dat producenten geen dubbele compensatie ontvangen voor dezelfde emissies, met zowel kosteloze toewijzing als compensatie voor indirecte kosten, en moeten de financiële maatregelen ter compensatie van in de elektriciteitsprijzen doorgerekende indirecte kosten dienovereenkomstig worden aangepast.

(12) Richtlijn 96/61/EG van de Raad ([8]) is bij Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad ([9]) ingetrokken. De verwijzingen naar Richtlijn 96/61/EG in artikel 2 van Richtlijn 2003/87/EG en in bijlage IV van die richtlijn moeten dienovereenkomstig worden bijgewerkt. Gezien de dringende behoefte aan emissiereducties voor de gehele economie, moeten de lidstaten maatregelen kunnen nemen om de broeikasgasemissies die binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen, ook te verminderen door middel van andere beleidsmaatregelen dan de krachtens Richtlijn 2010/75/EU vastgestelde emissiegrenswaarden.

(13) In haar mededeling van 12 mei 2021 getiteld "Route naar een gezonde planeet voor iedereen – EU-actieplan: Verontreiniging van lucht, water en bodem naar nul" roept de Commissie op om de Unie richting nulvervuiling tegen 2050 te sturen, door de verontreiniging in lucht, zoet water, zeeën en bodems terug te brengen tot niveaus die naar verwachting niet langer schadelijk zullen zijn voor de gezondheid en natuurlijke ecosystemen. Maatregelen in het kader van Richtlijn 2010/75/EU, het belangrijkste instrument voor de regulering van de uitstoot van lucht-, water- en bodemverontreinigende stoffen, zullen er vaak voor zorgen dat ook de emissies van broeikasgassen wordt verminderd. Overeenkomstig artikel 8 van Richtlijn 2003/87/EG moeten de lidstaten zorgen voor coördinatie tussen de vergunningseisen van Richtlijn 2003/87/EG en die van Richtlijn 2010/75/EU.

(14) In het besef dat nieuwe innovatieve technologieën vaak een vermindering van zowel broeikasgasemissies als verontreinigende stoffen mogelijk zullen maken, is het belangrijk om te zorgen voor synergieën tussen maatregelen die tot een vermindering van de emissies van zowel broeikasgassen als verontreinigende stoffen leiden, met name Richtlijn 2010/75/EU, en de doeltreffendheid daarvan in dit opzicht te evalueren.

(15) De definitie van elektriciteitsopwekkers werd gebruikt om de maximale hoeveelheid kosteloos toe te wijzen emissierechten aan de industrie in de periode 2013-2020 vast te stellen, maar dit heeft ertoe geleid dat warmtekrachtkoppelingcentrales anders werden behandeld dan industriële installaties. Om het gebruik van hoogrenderende warmtekrachtkoppeling te stimuleren en een gelijk speelveld in te stellen voor alle installaties die kosteloze toewijzingen voor warmteproductie en stadsverwarming ontvangen, moeten alle verwijzingen naar elektriciteitsopwekkers in Richtlijn 2003/87/EG worden geschrapt. Daarnaast specificeert Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 van de Commissie ([10]) details voor het in aanmerking komen van alle industriële processen voor kosteloze toewijzing. Daarom zijn de bepalingen inzake koolstofafvang en -opslag in artikel 10 bis, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG achterhaald en moeten zij worden geschrapt.

([8]) Richtlijn 96/61/EG van de Raad van 24 september 1996 inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging (PB L 257 van 10.10.1996, blz. 26).

([9]) Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).

([10]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/331 van de Commissie van 19 december 2018 tot vaststelling van een voor de hele Unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 59 van 27.2.2019, blz. 8).

(16) Broeikasgassen die niet rechtstreeks in de atmosfeer worden uitgestoten, moeten in het kader van het EU-ETS als emissies worden beschouwd en voor die emissies moeten emissierechten worden ingeleverd, tenzij die emissies worden opgeslagen in een opslaglocatie overeenkomstig Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad ([11]), of zij permanent chemisch in een product gebonden zijn zodat zij bij normaal gebruik of bij een normale activiteit na het einde van de levensduur van het product niet in de atmosfeer terechtkomen. Aan de e Commissie moet de bevoegdheid worden overgedragen om gedelegeerde handelingen vast te stellen ter nadere bepaling van de voorwaarden op grond waarvan broeikasgassen als permanent chemisch in een product gebonden moeten worden beschouwd zodat zij bij normaal gebruik of bij een normale activiteit na het einde van de levensduur van het product niet in de atmosfeer terechtkomen, indien van toepassing met inbegrip van het verkrijgen van een koolstofverwijderingscertificaat met het oog op ontwikkelingen in de regelgeving met betrekking tot de certificering van koolstofverwijdering. Normale activiteit na het einde van de levensduur van het product moet ruim worden opgevat en alle activiteiten omvatten die plaatsvinden na het einde van de levensduur van het product, met inbegrip van hergebruik, herproductie, recycling en verwijdering, zoals verbranding en storten.

(17) Internationale maritieme vervoersactiviteiten die bestaan uit reizen tussen havens die onder de jurisdictie van twee verschillende lidstaten vallen of tussen een haven onder de jurisdictie van een lidstaat en een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, zijn de enige vormen van transport waarop de eerdere toezeggingen van de Unie om broeikasgasemissies te verminderen niet van toepassing waren. De emissies van brandstof die in de Unie wordt verkocht voor reizen die in één lidstaat beginnen en in een andere lidstaat of in een derde land eindigen, zijn sinds 1990 met ongeveer 36 % toegenomen. Deze emissies vertegenwoordigen bijna 90 % van alle navigatie-emissies in de Unie, aangezien de emissies van brandstof die in de Unie wordt verkocht voor reizen die beginnen en eindigen in dezelfde lidstaat sinds 1990 met 26 % zijn verminderd. Als het beleid niet wordt gewijzigd zullen de emissies van internationale maritieme vervoersactiviteiten naar verwachting tussen 2015 en 2030 met ongeveer 14 % toenemen en tussen 2015 en 2050 met 34 %. Als de klimaatveranderingseffecten van maritieme vervoersactiviteiten zoals verwacht toenemen, zouden hierdoor de reducties die andere sectoren realiseren om de klimaatverandering te bestrijden, aanzienlijk worden ondermijnd, en daarmee ook de verwezenlijking van de doelstelling om uiterlijk in 2030 de nettobroeikasgasemissies in de hele economie te verminderen en de doelstelling om in de Unie uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en de doelstelling om daarna negatieve emissies in de Unie te verwezenlijken, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119, en de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs.

(18) De Commissie heeft in 2013 een strategie aangenomen om emissies van maritiem vervoer geleidelijk in het beleid van de Unie voor de vermindering van broeikasgasemissies te integreren. Als eerste stap in deze aanpak heeft de Unie bij Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad ([12]) een systeem ingevoerd om emissies van maritiem vervoer te bewaken, rapporteren en verifiëren; die eerste stap moet worden gevolgd door vaststelling van reductiestreefdoelen voor het maritiem vervoer en de toepassing van een marktgebaseerde maatregel. In overeenstemming met de toezegging van de medewetgevers die in Richtlijn (EU) 2018/410 is geformuleerd, dient de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) of de Unie vanaf 2023 actie te ondernemen, hetgeen onder meer voorbereidende werkzaamheden inzake vaststelling en uitvoering van een maatregel behelst die ervoor zorgt dat de sector naar behoren bijdraagt aan de inspanningen die nodig zijn om de in het kader van de Overeenkomst van Parijs overeengekomen doelstellingen te verwezenlijken, en passend beraad ter zake door alle stakeholders.

(19) Krachtens Richtlijn (EU) 2018/410 moet de Commissie verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad over de vorderingen die de IMO heeft gemaakt in de richting van een ambitieus emissiereductiestreefcijfer, en over bijbehorende maatregelen met het oog op een billijke bijdrage van het maritiem vervoer aan de inspanningen die nodig zijn om de in het kader van de Overeenkomst van Parijs overeengekomen doelstellingen te verwezenlijken. De inspanningen die via de IMO worden geleverd om de mondiale maritieme emissies te beperken, moeten worden aangemoedigd. Het gaat hierbij onder meer over de snelle uitvoering van de in 2018 vastgestelde initiële IMO-strategie ter vermindering van de broeikasgasemissies van schepen, waarin ook wordt verwezen naar eventuele marktgebaseerde maatregelen om de vermindering van de broeikasgasemissies van de internationale scheepvaart te stimuleren. Hoewel er onlangs vooruitgang in de IMO is geboekt, volstaat dit vooralsnog niet om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken. Gezien het internationale karakter van scheepvaart is het belangrijk dat de lidstaten en de Unie binnen hun respectieve bevoegdheden samenwerken met derde landen om de diplomatieke inspanningen op te voeren voor een versterking van de mondiale maatregelen en het boeken van vooruitgang bij de ontwikkeling van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel op het niveau van de IMO.

([11]) Richtlijn 2009/31/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van Richtlijn 85/337/EEG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG en 2008/1/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 140 van 5.6.2009, blz. 114).

([12]) Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de monitoring, de rapportage en de verificatie van kooldioxide-emissies door maritiem vervoer en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 55).

(20) Koolstofdioxide (CO_2) -emissies van maritiem vervoer bedragen 3 tot 4 % van de emissies van de Unie. De Commissie heeft in de Europese Green Deal verklaard voornemens te zijn aanvullende maatregelen te nemen om de broeikasgasemissies van maritiem vervoer aan te pakken door middel van een pakket maatregelen die de Unie in staat stellen haar doelstellingen inzake emissiereductie te halen. Richtlijn 2003/87/EG moet in dit verband worden gewijzigd om maritiem vervoer in het EU-ETS op te nemen om ervoor te zorgen dat die sector zijn deel bijdraagt aan de verhoogde klimaatdoelstellingen van de Unie en aan de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, die in artikel 4, lid 4, stelt dat ontwikkelde landen het voortouw moeten blijven nemen door emissiereductiedoelstellingen voor de gehele economie vast te stellen, terwijl ontwikkelingslanden worden aangemoedigd om geleidelijk over te stappen op emissiereductie- of emissiebeperkingsdoelstellingen voor de gehele economie. Emissies van de internationale luchtvaart buiten Europa moesten worden geplafonneerd vanaf januari 2021 door wereldwijde marktgebaseerde maatregelen, maar een maatregel om de emissies van maritiem vervoer te plafonneren of te beprijzen bestaat nog niet. Het is daarom passend dat het EU-ETS een deel van de emissies dekt van reizen tussen havens onder de jurisdictie van een lidstaat en havens onder de jurisdictie van een derde land, waarbij het derde land kan beslissen over passende maatregelen met betrekking tot het andere aandeel van emissies.

De uitbreiding van het EU-ETS tot maritiem vervoer moet dus de helft van de emissies van schepen die reizen uitvoeren en aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vanuit een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, de helft van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een haven buiten de jurisdictie van een lidstaat, alle emissies van schepen die reizen uitvoeren en aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat, en alle emissies van schepen die zijn afgemeerd in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat, omvatten. Deze aanpak is naar voren gekomen als een praktische oplossing voor de kwestie van gemeenschappelijke maar onderscheiden verantwoordelijkheden en capaciteiten, die in de UNFCCC-context al geruime tijd een uitdaging vormt. De dekking van een deel van de emissies van zowel inkomende als uitgaande reizen tussen de Unie en derde landen waarborgt de doeltreffendheid van het EU-ETS, met name door het milieueffect van de maatregel in vergelijking met een geografisch toepassingsgebied dat beperkt is tot reizen binnen de Unie te vergroten, terwijl de risico's op havenontwijkend gedrag en verplaatsing van overladingsactiviteiten buiten de Unie worden beperkt. Met het oog op een soepele opneming van de sector in het EU-ETS moet de inlevering van emissierechten door scheepvaartmaatschappijen geleidelijk ten opzichte van geverifieerde emissies die voor de jaren 2024 en 2025 zijn gerapporteerd, worden verhoogd.

Om de milieu-integriteit van het systeem te beschermen, moet, zodra elk jaar het verschil tussen geverifieerde emissies en ingeleverde emissierechten is vastgesteld, een met dat verschil overeenstemmende hoeveelheid emissierechten worden geannuleerd, indien er in die jaren vergeleken met geverifieerde emissies voor maritiem vervoer minder emissierechten worden ingeleverd. Scheepvaartmaatschappijen moeten vanaf 2026 het aantal emissierechten inleveren dat overeenkomt met alle geverifieerde emissies die zij hebben gerapporteerd. Hoewel het klimaateffect van het maritiem vervoer voornamelijk het gevolg is van zijn CO_2-emissies, vertegenwoordigen niet-CO_2-emissies een aanzienlijk deel van de emissies van schepen. Volgens de vierde broeikasgasstudie van de IMO van 2020 zijn de methaanemissies in de periode 2012-2018 aanzienlijk toegenomen. De emissies van methaan en distikstofoxide zal mettertijd waarschijnlijk toenemen, met name door de ontwikkeling van schepen die door vloeibaar aardgas of andere energiebronnen worden aangedreven. De opname van methaan- en distikstofoxide-emissies zou de milieu-integriteit ten goede komen en goede praktijken stimuleren. Die emissies moeten eerst worden opgenomen in Verordening (EU) 2015/757 vanaf 2024 en zij moeten worden opgenomen in het EU-ETS vanaf 2026.

(21) De uitbreiding van het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG tot maritiem vervoer zal veranderingen teweegbrengen in de kosten voor dat vervoer. Die uitbreiding van het toepassingsgebied zal voor alle delen van de Unie gevolgen hebben, aangezien de goederen die via maritiem vervoer vertrekken uit en aankomen in havens binnen de Unie, afkomstig zijn uit of bestemd zijn voor de verschillende lidstaten, ook de lidstaten zonder zeegrens. De toewijzing van door de lidstaten te veilen emissierechten mag daarom in beginsel niet veranderen doordat maritieme vervoersactiviteiten in het systeem worden opgenomen, en moet alle lidstaten omvatten. De gevolgen zullen echter niet voor alle lidstaten gelijk zijn. De uitbreiding zal met name lidstaten die zeer afhankelijk zijn van de scheepvaart het zwaarst treffen. Voor lidstaten met een grote maritieme sector in vergelijking met hun relatieve omvang zullen de gevolgen van de uitbreiding van het EU-ETS tot maritiem vervoer meer voelbaar zijn. Het is derhalve passend die lidstaten bijkomende, in de tijd beperkte steun te verlenen in de vorm van meer emissierechten ter ondersteuning van het koolstofvrij maken van maritieme activiteiten, en voor gemaakte administratieve kosten. De steun moet geleidelijk worden ingevoerd, gelijktijdig met de invoering van inleveringsverplichtingen, in verhouding met de gevolgen die die lidstaten ondervinden. In de context van de evaluatie van Richtlijn 2003/87/EG zou de Commissie die extra steun moeten laten afhangen van met name de ontwikkelingen die zich voordoen in het aantal scheepvaartmaatschappijen dat onder de verantwoordelijkheid van verschillende lidstaten valt.

(22) Het EU-ETS moet een aanzienlijke bijdrage leveren tot de vermindering van broeikasgasemissies van maritieme activiteiten en tot een verhoogde efficiëntie ten aanzien van dergelijke activiteiten. De EU-ETS-opbrengsten op grond van artikel 10, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG moeten onder meer worden aangewend voor de bevordering van klimaatvriendelijk vervoer en openbaar vervoer in alle sectoren.

(23) De vernieuwing van de vloot van schepen met een ijsklasse en de ontwikkeling van innovatieve technologie om de emissies van deze schepen te verminderen, zullen tijd kosten en financiële steun vergen. Op dit moment verbruiken schepen met een ijsklasse, vanwege het model dat de schepen in staat stelt in ijsomstandigheden te varen, meer brandstof en stoten zij meer uit dan schepen van vergelijkbare grootte die ontworpen zijn om alleen in open water te varen. Daarom moet in het kader van deze richtlijn een vlagneutrale methode worden ingevoerd om te bepalen hoeveel minder emissierechten scheepvaartmaatschappijen op basis van de ijsklasse van hun schepen tot 31 december 2030 moeten inleveren.

(24) Eilanden zonder weg- of spoorverbinding met het vasteland zijn afhankelijker van maritiem vervoer dan andere regio's en zijn voor hun connectiviteit afhankelijk van maritieme verbindingen. Om eilanden met een kleinere bevolking te helpen verbonden te blijven nadat maritieme vervoersactiviteiten in het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG zijn opgenomen, moet een lidstaat kunnen verzoeken om een tijdelijke afwijking van de inleveringsverplichtingen uit hoofde van die richtlijn voor bepaalde maritieme vervoersactiviteiten met eilanden waarvan de bevolking minder dan 200 000 permanente inwoners bedraagt.

(25) De lidstaten moeten kunnen verzoeken dat een transnationaal openbaredienstcontract of een transnationale openbaredienstverplichting tussen twee lidstaten tijdelijk wordt vrijgesteld van bepaalde verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG. Die mogelijkheid moet beperkt zijn tot verbindingen tussen een lidstaat zonder landgrens met een andere lidstaat en de geografisch dichtstbijgelegen lidstaat, zoals de maritieme verbinding tussen Cyprus en Griekenland, die er al meer dan 20 jaar niet meer is. Die tijdelijke afwijking zou bijdragen aan het aanpakken van de dringende noodzaak om te voorzien in een dienst van algemeen belang en om te zorgen voor connectiviteit en economische, sociale en territoriale samenhang.

(26) Rekening houdend met de bijzondere kenmerken en de permanente beperkingen van de ultraperifere gebieden van de Unie zoals erkend in artikel 349 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU), en gezien hun sterke afhankelijkheid van maritiem vervoer, moet bijzondere aandacht worden besteed aan het behoud van de toegankelijkheid van die gebieden en efficiënte connectiviteit door middel van de zeevaart. Daarom moet worden voorzien in een tijdelijke afwijking van bepaalde verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft emissies van maritieme vervoersactiviteiten tussen een haven in een ultraperifeer gebied van een lidstaat en een haven in diezelfde lidstaat, met inbegrip van havens in hetzelfde ultraperifere gebied en in een ander ultraperifeer gebied van dezelfde lidstaat.

(27) De bepalingen van Richtlijn 2003/87/EG wat betreft maritieme vervoersactiviteiten moeten regelmatig worden getoetst in het licht van de internationale ontwikkelingen en de inspanningen die ter verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs zijn geleverd, waaronder de tweede algemene inventarisatie in 2028 en de vijfjaarlijkse algemene inventarisaties daarna, die zijn bedoeld om opeenvolgende NDC's met kennis van zaken te kunnen vaststellen. Die bepalingen moeten ook worden getoetst ingeval door de IMO een wereldwijde marktgebaseerde maatregel wordt vastgesteld om broeikasgasemissies van maritiem vervoer te verminderen. Daartoe moet de Commissie binnen 18 maanden na de vaststelling van een dergelijke maatregel en voordat deze operationeel wordt, een verslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad. De Commissie moet in dat verslag die wereldwijde marktgebaseerde maatregel onderzoeken met betrekking tot de ambitie ervan in het licht van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, de algehele milieu-integriteit ervan, onder meer in vergelijking met de bepalingen van Richtlijn 2003/87/EG die betrekking hebben op maritiem vervoer, en alle kwesties in verband met de samenhang van het EU-ETS en die maatregel. Met name moet de Commissie in haar verslag rekening houden met de mate van deelname aan die wereldwijde marktgebaseerde maatregel, de afdwingbaarheid ervan, de transparantie ervan, de sancties voor niet-naleving ervan, de processen voor publieke inbreng, de bewaking, de rapportage en verificatie van emissies, de registers en de verantwoordingsplicht. In voorkomend geval moet het verslag vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG op een wijze die strookt met de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 en de in Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit, en met het doel de milieu-integriteit en de doeltreffendheid van de klimaatactie van de Unie in stand te houden, om voor samenhang te zorgen tussen de uitvoering van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel die is vastgesteld door de IMO en het EU-ETS, waarbij elke aanzienlijke dubbele belasting wordt vermeden, waarbij wordt herinnerd aan de bevoegdheid van de Unie om haar aandeel in de emissies van internationale scheepvaartreizen te reguleren, in lijn met de verplichtingen van de Overeenkomst van Parijs.

(28) Door de gestegen kosten in de scheepvaart als gevolg van de uitbreiding van Richtlijn 2003/87/EG tot maritieme vervoersactiviteiten, doet zich bij gebrek aan een wereldwijde marktgebaseerde maatregel een risico op ontwijking voor. Havenontwijkend gedrag ten voordele van havens buiten de Unie en de verplaatsing van overladingsactiviteiten naar havens buiten de Unie zullen niet alleen de milieuvoordelen van de internalisering van de kosten van emissies van maritieme vervoersactiviteiten verminderen, maar ook kunnen leiden tot extra emissies als gevolg van de extra afstand die wordt afgelegd om de voorschriften van Richtlijn 2003/87/EG te ontwijken. Daarom moeten bepaalde stops in havens buiten de Unie worden uitgesloten van de definitie van "aanloophaven". Die uitsluiting uit het toepassingsgebied moet vooral de havens in de nabijheid van de Unie betreffen waar het risico op ontwijking het grootst is. Een limiet van 300 zeemijl vanaf een haven onder de jurisdictie van een lidstaat vormt een evenredige reactie op ontwijkingsgedrag, waarbij de extra last en het risico van ontwijking tegen elkaar worden afgewogen. Bovendien mag de uitsluiting van de definitie van "aanloophaven" alleen van toepassing zijn op stops door containerschepen in bepaalde havens buiten de Unie, waar de overlading van containers het grootste deel van het containerverkeer uitmaakt. Voor dergelijke transporten bestaat het risico van ontwijking, wegens het ontbreken van beperkende maatregelen, ook in een verschuiving van havenknooppunten naar havens buiten de Unie, hetgeen de gevolgen van de ontwijking nog verergert. Om te zorgen voor de evenredigheid van de maatregel en dat de gelijke behandeling te waarborgen, moet rekening worden gehouden met maatregelen in derde landen die hetzelfde effect hebben als Richtlijn 2003/87/EG.

(29) De Commissie moet de werking van Richtlijn 2003/87/EG evalueren met betrekking tot maritieme vervoersactiviteiten in het licht van de ervaring met de toepassing van die richtlijn, onder meer met betrekking tot het opsporen van ontwijkingspraktijken teneinde dergelijk gedrag in een vroeg stadium te voorkomen, en vervolgens maatregelen voorstellen om de effectiviteit van die richtlijn te waarborgen. Een dergelijke maatregel kan strengere inleveringsvereisten omvatten voor reizen waarbij het risico op ontwijking groter is, zoals naar en vanuit een haven die zich in de nabijheid van de Unie bevindt, in een derde land dat geen maatregelen heeft vastgesteld die vergelijkbaar zijn met Richtlijn 2003/87/EG.

(30) Emissies van schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 vertegenwoordigen minder dan 15 % van de emissies van schepen, rekening houdend met het toepassingsgebied van deze richtlijn, maar worden uitgestoten door een groot aantal schepen. Om redenen van administratieve uitvoerbaarheid is het te vroeg om schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 vanaf het begin van de opneming van het maritiem vervoer in het EU-ETS op te nemen, maar de toekomstige opneming ervan zou de doeltreffendheid van het EU-ETS verbeteren en potentieel ontwijkend gedrag, waarbij schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 ton worden gebruikt, kunnen verminderen. Daarom moet de Commissie uiterlijk op 31 december 2026 bij het Europees Parlement en de Raad een verslag indienen waarin zij de haalbaarheid en de economische, ecologische en sociale gevolgen onderzoekt van de opneming in Richtlijn 2003/87/EG van emissies van schepen met een brutotonnage van minder dan 5 000 ton, met inbegrip van offshoreschepen.

(31) De persoon of organisatie die verantwoordelijk is voor de naleving van het EU-ETS moet de scheepvaartmaatschappij zijn, die is gedefinieerd als de scheepseigenaar of als een andere organisatie of persoon, zoals de manager of de rompbevrachter, die de verantwoordelijkheid voor de exploitatie van het schip van de scheepseigenaar heeft overgenomen en die er, bij het aangaan van die verantwoordelijkheid, mee heeft ingestemd alle door de Internationale Veiligheidsmanagementcode voor de veilige exploitatie van schepen en voor verontreinigingspreventie voorgeschreven taken en verantwoordelijkheden over te nemen. Deze definitie is gebaseerd op de definitie van "maatschappij" in artikel 3, punt d), van Verordening (EU) 2015/757 en is in overeenstemming met het wereldwijde systeem voor gegevensverzameling dat in 2016 door de IMO is opgezet.

(32) De emissies van een schip hangen onder meer af van de door de eigenaar genomen energie-efficiëntiemaatregelen en van de brandstof, de vervoerde vracht en de scheepsroute en -snelheid die onder het gezag van een andere entiteit dan de eigenaar kan staan. De verantwoordelijkheden voor de aankoop van brandstof of het nemen van operationele beslissingen die van invloed zijn op de broeikasgasemissies van het schip kunnen op grond van een contractuele regeling worden overgenomen door een andere entiteit dan de scheepvaartmaatschappij. Op het ogenblik waarop over het contract wordt onderhandeld, zouden met name deze laatstgenoemde aspecten niet bekend zijn waardoor de uiteindelijke emissies van het schip die onder Richtlijn 2003/87/EG vallen onzeker zouden zijn. Tenzij echter de koolstofkosten zouden worden doorgerekend aan de entiteit die het schip exploiteert, zouden de stimulansen om operationele maatregelen voor brandstofefficiëntie te nemen beperkt zijn. Overeenkomstig het beginsel dat de vervuiler betaalt en om de vaststelling van efficiëntiemaatregelen en het gebruik van schonere brandstoffen aan te moedigen, moet de scheepvaartmaatschappij daarom krachtens het nationale recht het recht hebben om terugbetaling te vorderen van de kosten die voortvloeien uit de inlevering van emissierechten van de entiteit die rechtstreeks verantwoordelijk is voor de besluiten die van invloed zijn op de broeikasgasemissies van het schip.

Hoewel een dergelijk terugbetalingsmechanisme contractueel kan worden vastgelegd, mogen de lidstaten — om de administratieve kosten te verlagen — niet verplicht zijn ervoor te zorgen dat, of na te kijken of, dergelijke overeenkomsten bestaan, maar moet het nationale recht in plaats daarvan voorzien in een wettelijk recht van de scheepvaartmaatschappij op terugbetaling en in de toegang tot de rechter om het recht daartoe af te dwingen. Om diezelfde redenen moet dat recht, met inbegrip van eventuele conflicten met betrekking tot de terugbetaling tussen de scheepvaartmaatschappij en de entiteit die het schip exploiteert, de verplichtingen van de scheepvaartmaatschappij ten aanzien van de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij alsook de handhavingsmaatregelen tegen die maatschappij die noodzakelijk kunnen blijken om ervoor te zorgen dat Richtlijn 2003/87/EG door die maatschappij volledig wordt nageleefd, onverlet laten. Aangezien het doel van de bepaling inzake het recht op terugbetaling nauw samenhangt met de Unie, met name wat betreft de naleving van de verplichtingen uit hoofde van deze richtlijn door een scheepvaartmaatschappij ten aanzien van een bepaalde lidstaat, is het belangrijk dat dat recht wordt geëerbiedigd in de gehele Unie, in alle contractuele betrekkingen die een andere entiteit dan de scheepseigenaar in staat stellen de vervoerde vracht of de route en de snelheid van het schip te bepalen op een wijze die een onverstoorde mededinging op de interne markt waarborgt, hetgeen bepalingen kan omvatten die de partijen bij dergelijke contractuele overeenkomsten beletten het recht op terugbetaling te omzeilen door een rechtskeuzebeding op te nemen.

(33) Om de administratieve lasten voor scheepvaartmaatschappijen te verminderen, moet voor elke scheepvaartmaatschappij één lidstaat verantwoordelijk zijn. De Commissie moet een eerste lijst van scheepvaartmaatschappijen publiceren die een maritieme vervoersactiviteit hebben verricht die binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS valt, waarin de administrerende autoriteit van een scheepvaartmaatschappij wordt vermeld. De lijst moet regelmatig en ten minste om de twee jaar worden bijgewerkt om scheepvaartmaatschappijen naar gelang het geval over te dragen aan een andere dergelijke administrerende autoriteit. Voor in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappijen moet de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij die lidstaat zijn. Voor in een derde land geregistreerde scheepvaartmaatschappijen moet de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij de lidstaat zijn waar de scheepvaartmaatschappij in de voorgaande vier monitoringjaren naar schatting het grootste aantal havens heeft aangedaan bij reizen die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG vallen. Voor in een derde land geregistreerde scheepvaartmaatschappijen die in de voorgaande vier monitoringjaren geen enkele reis hebben uitgevoerd die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG valt, moet de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij de lidstaat zijn waar een schip van de scheepvaartmaatschappij haar eerste reis die binnen het toepassingsgebied van die richtlijn valt, heeft gestart of beëindigd. De Commissie moet om de twee jaar een lijst bekendmaken en actualiseren van scheepvaartmaatschappijen die binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG vallen en waarin, naargelang het geval, de administrerende autoriteit ten aanzien van scheepvaartmaatschappij wordt vermeld. Om een gelijke behandeling van scheepvaartmaatschappijen te waarborgen, moeten de lidstaten voor het beheer van scheepvaartmaatschappijen waarvoor zij verantwoordelijk zijn geharmoniseerde regels toepassen, overeenkomstig door de Commissie vast te stellen gedetailleerde regels.

(34) De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de scheepvaartmaatschappijen waarvan zij de administrerende autoriteit zijn, voldoen aan de voorschriften van Richtlijn 2003/87/EG. Indien een scheepvaartmaatschappij niet aan die voorschriften voldoet en de naleving niet door andere handhavingsmaatregelen van de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij is gewaarborgd, moeten de lidstaten solidair optreden. In laatste instantie moeten lidstaten, behalve de lidstaat wiens vlag het schip voert, de toegang kunnen weigeren aan schepen die onder de verantwoordelijkheid van de betrokken scheepvaartmaatschappij vallen, en de lidstaat waarvan het schip de vlag voert moet dat schip kunnen aanhouden.

(35) Scheepvaartmaatschappijen moeten hun op maatschappijniveau geaggregeerde emissiegegevens van maritieme vervoersactiviteiten bewaken en rapporteren overeenkomstig de voorschriften van Verordening (EU) 2015/757. De verslagen over de op maatschappijniveau geaggregeerde emissiegegevens moeten overeenkomstig de regels van die verordening worden geverifieerd. Bij het uitvoeren van een verificatie op maatschappijniveau mag de verificateur de emissieverslagen op scheepsniveau of de verslagen op scheepsniveau die moeten worden ingediend als er een verandering van maatschappij is, niet verifiëren, aangezien die verslagen op scheepsniveau reeds zullen zijn geverifieerd.

(36) Het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) of een andere relevante organisatie moet op basis van ervaring met soortgelijke taken op het gebied van milieubescherming, in voorkomend geval en in overeenstemming met zijn mandaat, de Commissie en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij bijstaan bij de uitvoering van Richtlijn 2003/87/EG. Het EMSA moet – gezien zijn ervaring met de uitvoering van Verordening (EU) 2015/757 en zijn IT-instrumenten – de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij bijstaan, met name op het gebied van de bewaking, de rapportage en de verificatie van emissies die door maritieme vervoersactiviteiten die onder het toepassingsgebied van Richtlijn 2003/87/EG vallen, worden gegenereerd, door de uitwisseling van informatie te vergemakkelijken of door richtsnoeren en criteria te

ontwikkelen. De Commissie, bijgestaan door het EMSA, moet alles in het werk stellen om passende bewakingsinstrumenten en richtsnoeren te ontwikkelen om de verificatie- en handhavingsactiviteiten in verband met de toepassing van Richtlijn 2003/87/EG op het maritiem vervoer te faciliteren en te coördineren. Voor zover mogelijk moeten deze instrumenten ter beschikking worden gesteld van de lidstaten en de verificateurs teneinde een robuuste handhaving van nationale maatregelen waarin Richtlijn 2003/87/EG is omgezet, te waarborgen.

(37) Gelijktijdig met de vaststelling van deze richtlijn wordt Verordening (EU) 2015/757 gewijzigd om te voorzien in de bewakings-, rapportage- en verificatieregels die nodig zijn voor een uitbreiding van het EU-ETS tot maritieme vervoersactiviteiten en om te voorzien in de bewaking, rapportage en verificatie van emissies van extra broeikasgassen en van extra scheepstypen.

(38) Bij Verordening (EU) 2017/2392 van het Europees Parlement en de Raad ([13]) is artikel 12, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG gewijzigd om alle exploitanten in staat te stellen alle verleende emissierechten te gebruiken. Het voorschrift dat vergunningen voor broeikasgasemissies een verplichting moeten bevatten om emissierechten in te leveren op grond van artikel 6, lid 2, punt e), van die richtlijn, moet dienovereenkomstig worden aangepast.

(39) Om de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor 2030 te halen, is een reductie van de emissies van de onder het EU-ETS vallende sectoren nodig van 62 % ten opzichte van 2005. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie in het kader van het EU-ETS moet worden verminderd om het duurzame koolstofprijssignaal en -stimulering te creëren die nodig is om deze mate van decarbonisatie te verwezenlijken. De totale hoeveelheid emissierechten moet in 2024 en 2026 worden verminderd om deze beter af te stemmen op werkelijke emissies. Bovendien moet de lineaire verminderingsfactor in 2024 en in 2026 worden verhoogd, waarbij rekening wordt gehouden met de opneming van emissies van maritiem vervoer. Het steilere reductietraject als gevolg van die wijzigingen zal leiden tot aanzienlijk hogere niveaus van cumulatieve emissiereducties tot 2030 dan het geval zou zijn geweest op grond van Richtlijn (EU) 2018/410. De cijfers met betrekking tot de opneming van maritiem vervoer moeten worden afgeleid uit de emissies van maritieme vervoersactiviteiten die vallen onder artikel 3 octies bis van Richtlijn 2003/87/EG en die overeenkomstig Verordening (EU) 2015/757 voor 2018 en 2019 in de Unie en de landen van de Europese Economische Ruimte en de Europese Vrijhandelsassociatie zijn gerapporteerd, en die van 2021 tot en met 2024aan de hand van de lineaire verminderingsfactor voor het jaar 2024 worden aangepast. De lineaire verminderingsfactor moet in 2024 worden toegepast op de toename van de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie in dat jaar.

(40) Er zullen aanzienlijke publieke en particuliere middelen van de Unie en van de lidstaten aan de klimaattransitie moeten worden besteed om de verhoogde klimaatambitie te verwezenlijken. Alle veilingopbrengsten die niet in de vorm van eigen middelen aan de Unie-begroting zijn toegewezen, of de financiële tegenwaarde van dergelijke veilingopbrengsten, moeten voor klimaatgerelateerde doeleinden worden gebruikt om de aanzienlijke klimaatgerelateerde uitgaven in de EU-begroting aan te vullen en te versterken, met uitzondering van de opbrengsten die worden gebruikt voor de compensatie van indirecte koolstofkosten. De lijst van klimaatgerelateerde doeleinden in artikel 10, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG moet worden uitgebreid met aanvullende doeleinden met een positief milieueffect. Hieronder moet ook gebruik vallen van financiële steun om sociale aspecten in huishoudens met een laag en middeninkomen op te vangen door verstorende belastingen te verlagen en gerichte verminderingen van rechten en heffingen in verband met hernieuwbare elektriciteit. De lidstaten moeten jaarlijks verslag uitbrengen over het gebruik van veilingopbrengsten overeenkomstig artikel 19 van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad ([14]), waarbij, indien toepasselijk en in voorkomend geval wordt aangegeven welke inkomsten worden gebruikt en acties zijn ondernomen voor de uitvoering van hun geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen en hun territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie.

([13]) Verordening (EU) 2017/2392 van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2017 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG om de huidige beperkingen van het toepassingsgebied voor luchtvaartactiviteiten voort te zetten en de tenuitvoerlegging van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel vanaf 2021 voor te bereiden (PB L 350 van 29.12.2017, blz. 7).

([14]) Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).

(41) De veilingopbrengsten van de lidstaten zullen toenemen als gevolg van de opname van maritieme vervoer in het EU-ETS. Daarom worden de lidstaten aangemoedigd om meer gebruik te maken van de EU-ETS-opbrengsten op grond van artikel 10, lid 3, van Richtlijn 2003/87/EG, teneinde bij te dragen tot de bescherming, het herstel en een beter beheer van de mariene ecosystemen, met name beschermde mariene gebieden.

(42) Er zijn aanzienlijke financiële middelen nodig om de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs in ontwikkelingslanden uit te voeren en in het klimaatpact van Glasgow wordt er bij de partijen bij de ontwikkelde landen op aangedrongen hun klimaatfinanciering snel aanzienlijk op te schalen. In zijn conclusies over de voorbereidingen voor de 27e Conferentie van de Partijen van het UNFCCC (COP 27) wordt er door de Raad aan herinnerd dat de Unie en haar lidstaten de grootste bijdrage leveren aan de internationale publieke klimaatfinanciering en hun bijdrage aan klimaatfinanciering ter ondersteuning van ontwikkelingslanden sinds 2013 meer dan verdubbeld hebben. In die conclusies wordt ook de krachtige toezegging van de Unie en haar lidstaten door de Raad hernieuwd om zo spoedig mogelijk hun internationale klimaatfinanciering verder op te voeren richting de doelstelling van de ontwikkelde landen om tot en met 2025 jaarlijks 100 miljard USD vrij te maken, wordt verwacht dat deze doelstelling in 2023 verwezenlijkt wordt.

(43) Om de sociale en verdelingseffecten van de transitie in lidstaten met een laag inkomen op te vangen moet een extra hoeveelheid van 2,5 % van de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie vanaf 2024 tot en met 2030 worden gebruikt voor de financiering van de energietransitie van de lidstaten met een bruto binnenlands product (bbp) per hoofd van de bevolking van minder dan 75 % van het gemiddelde van de Unie in de jaren 2016 tot en met 2018, via het moderniseringsfonds als bedoeld in artikel 10 quinquies van Richtlijn 2003/87/EG.

(44) De begunstigde lidstaten moeten de aan het moderniseringsfonds toegewezen middelen kunnen gebruiken om investeringen te financieren waarbij de aangrenzende grensregio's in de Unie betrokken zijn, wanneer dit relevant is voor de energietransitie van de begunstigde lidstaten.

(45) Er moet worden voorzien in verdere stimulansen om de emissies van broeikasgassen te verminderen door gebruik te maken van kostenefficiënte technieken. Daartoe moet de kosteloze toewijzing van emissierechten aan vaste installaties vanaf 2026 afhankelijk worden gesteld van investeringen in technieken om de energie-efficiëntie te verhogen en de emissies te verminderen, met name voor grote energieverbruikers. De Commissie moet ervoor zorgen dat de toepassing van die conditionaliteit geen afbreuk doet aan een gelijk speelveld, aan de milieu-integriteit of aan de gelijke behandeling van installaties in de hele Unie. De Commissie moet daarom, onverminderd de regels die van toepassing zijn op grond van Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad ([15]), gedelegeerde handelingen vaststellen tot aanvulling van deze richtlijn om alle kwesties aan te pakken die met name met betrekking tot bovengenoemde beginselen zijn vastgesteld, en voorzien in administratief eenvoudige regels voor de toepassing van de conditionaliteit. Die regels moeten deel uitmaken van de algemene regels inzake kosteloze toewijzing, waarbij gebruik wordt gemaakt van de vastgestelde procedure voor nationale uitvoeringsmaatregelen, en moeten voorzien in tijdschema's, criteria voor de erkenning van uitgevoerde energie-efficiëntiemaatregelen en alternatieve maatregelen ter vermindering van broeikasgasemissies. Bovendien moeten de stimulansen om de broeikasgasemissies te verminderen verder worden versterkt voor installaties met hoge broeikasgasemissie-intensiteiten. Daartoe moet vanaf 2026 de kosteloze toewijzing van emissierechten aan de 20 % vaste installaties met de hoogste emissie-intensiteit in het kader van een bepaalde productbenchmark ook afhankelijk worden gesteld van het opstellen en uitvoeren van plannen voor klimaatneutraliteit.

(46) Het koolstofgrenscorrectiemechanisme (CBAM), dat is vastgesteld bij Verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad ([16]), is bedoeld ter vervanging van de krachtens Richtlijn 2003/87/EG ingestelde mechanismen om het risico op koolstoflekkage te voorkomen. Voor zover bedrijfstakken en deeltakken onder die maatregel vallen, mogen zij daarom geen kosteloze toewijzing ontvangen. Er is echter een overgangsperiode voor de afbouw van gratis emissierechten nodig om producenten, importeurs en handelaren in staat te stellen zich aan de nieuwe regeling aan te passen. De vermindering van de kosteloze toewijzing moet ten uitvoer worden gelegd door tijdens de geleidelijke invoering van CBAM een factor op de kosteloze toewijzing voor CBAM-sectoren toe te passen. De CBAM-factor moet tijdens de periode tussen de inwerkingtreding van die verordening en eind 2025 gelijk zijn aan 100 %, en moet, op voorwaarde van de toepassing van de bepalingen als bedoeld in artikel 36, lid 2, punt b), van die Verordening, in 2026 gelijk zijn aan 97,5 %, in 2027 aan 95 %, in 2028 aan 90 %, in 2029 aan 77,5 %, in 2030 aan 51,5 %, in 2031 aan 39 %, in 2032 aan 26,5 % en in 2033 aan 14 %. Vanaf 2034 mag geen CBAM-factor van toepassing zijn.

([15]) Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).

([16]) Verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot vaststelling van een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens (zie bladzijde 52 van dit Publicatieblad).

De desbetreffende gedelegeerde handelingen inzake kosteloze toewijzing moeten voor de bedrijfstakken en deeltakken die onder CBAM vallen, dienovereenkomstig worden aangepast. De kosteloze toewijzingen die op basis van deze berekening niet langer aan de CBAM-sectoren worden verstrekt (CBAM-vraag), moet worden toegevoegd aan het innovatiefonds, om innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën, koolstofafvang en -gebruik (CCU), koolstofafvang, vervoer en geologische opslag (CCS), hernieuwbare energie en energieopslag op een wijze die bijdraagt tot de beperking van de klimaatverandering, te ondersteunen. In deze context moet bijzondere aandacht worden besteed aan projecten in CBAM-sectoren. Om het aandeel van de kosteloze toewijzing dat beschikbaar is voor niet-CBAM-sectoren, in acht te nemen, moet de definitieve hoeveelheid die van de kosteloze toewijzing moet worden afgetrokken en die ter beschikking moet worden gesteld op basis van het innovatiefonds, worden berekend op basis van het aandeel dat door de CBAM-vraag met betrekking tot de behoeften aan kosteloze toewijzing van alle sectoren die kosteloze toewijzingen ontvangen, wordt vertegenwoordigd.

(47) Ter beperking van potentiële risico's op koolstoflekkage in verband met aan CBAM onderworpen goederen die in de Unie worden geproduceerd voor uitvoer naar derde landen die het EU-ETS of een soortgelijk koolstofbeprijzingsmechanisme niet toepassen, moet vóór het einde van de overgangsperiode uit hoofde van Verordening (EU) 2023/956 een beoordeling worden uitgevoerd. Wanneer in die beoordeling wordt geconcludeerd dat er een dergelijk risico van koolstoflekkage is, moet de Commissie waar passend een wetgevingsvoorstel indienen om het risico van koolstoflekkage aan te pakken op een wijze die strookt met de regels van de Wereldhandelsorganisatie. Bovendien moeten de lidstaten veilingopbrengsten kunnen gebruiken om eventuele restrisico's van koolstoflekkage in CBAM-sectoren aan te pakken, in overeenstemming met de staatssteunregels. Wanneer emissierechten die komen uit een vermindering van de kosteloze toewijzing op grond van de conditionaliteitsregels niet volledig worden gebruikt om de installaties met de laagste broeikasgasemissie-intensiteit vrij te stellen van de transsectorale correctie, moet 50 % van die restemissierechten worden toegevoegd aan het innovatiefonds. De andere 50 % moet worden geveild namens de lidstaten en zij zouden de ontvangsten daaruit moeten gebruiken om elk restrisico van koolstoflekkage in CBAM-sectoren aan te pakken.

(48) De minimale aanpassing van de benchmarkwaarden moet worden verhoogd van 0,2 % tot 0,3 % per jaar en de maximale aanpassing moet worden verhoogd van 1,6 % tot 2,5 % per jaar om de technologische vooruitgang beter weer te geven en tegelijkertijd stimulansen voor emissiereductie te waarborgen en innovatie naar behoren te belonen. Voor de periode van 2026 tot 2030 moeten de benchmarkwaarden dus binnen een bereik van 6 % tot 50 % worden aangepast ten opzichte van de waarde voor de periode van 2013 tot 2020. Met het oog op voorspelbaarheid voor installaties moet de Commissie zo spoedig mogelijk vóór het begin van de periode van 2026 tot en met 2030 uitvoeringshandelingen vaststellen waarin de herziene benchmarkwaarden voor kosteloze toewijzing worden bepaald.

(49) Om nieuwe, baanbrekende technologieën in de staalindustrie te stimuleren en een significant onevenredige verlaging van de benchmarkwaarde te voorkomen, en in het licht van de bijzondere situatie van de staalindustrie, zoals de hoge emissie-intensiteit en de marktstructuur in de Unie en wereldwijd, moeten installaties die tijdens de referentieperiode van 2021 tot 2022 operationeel waren en anders in die berekening zouden worden opgenomen als gevolg van de evaluatie van de definitie van de productbenchmark voor vloeibaar ruwijzer, worden uitgesloten van de berekening van de benchmarkwaarde voor vloeibaar ruwijzer voor de periode van 2026 tot en met 2030.

(50) Om de best presterende ondernemingen en innovatie te belonen, moeten installaties waarvan de broeikasgasemissieniveaus onder het gemiddelde van de 10 % meest efficiënte installaties voor een bepaalde benchmark liggen, worden uitgesloten van de toepassing van de transsectorale correctiefactor. Emissierechten die niet zijn toegewezen als gevolg van een vermindering van de kosteloze toewijzing op grond van de conditionaliteitsregels, moeten worden gebruikt om het tekort bij de vermindering van de kosteloze toewijzing te dekken als gevolg van de uitsluiting van de best presterende installaties van de toepassing van de transsectorale correctiefactor.

(51) Om de economie sneller koolstofvrij te maken en tegelijkertijd het industriële concurrentievermogen van de Unie te versterken, moeten 20 miljoen extra emissierechten van de hoeveelheid die anders kosteloos zou kunnen worden toegewezen en 5 miljoen extra emissierechten van de hoeveelheid die anders zou kunnen worden geveild, beschikbaar worden gesteld aan het innovatiefonds. Bij de evaluatie van het tijdschema en de volgorde van de veilingen voor het bij Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie ([17]) opgerichte innovatiefonds in het licht van de bij deze richtlijn ingevoerde wijzigingen, moet de Commissie overwegen om in de eerste jaren van de tenuitvoerlegging van de herziene Richtlijn 2003/87/EG grotere hoeveelheden middelen beschikbaar te stellen om de decarbonisatie van de desbetreffende sectoren te stimuleren.

([17]) Verordening (EU) nr. 1031/2010 van de Commissie van 12 november 2010 inzake de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van de veiling van broeikasgasemissierechten overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie (PB L 302 van 18.11.2010, blz. 1).

(52) Een uitgebreide aanpak van innovatie is essentieel om de doelstellingen van Verordening (EU) 2021/1119 te verwezenlijken. De nodige onderzoeks- en innovatie-inspanningen worden op Unieniveau onder meer via Horizon Europa ondersteund, dat aanzienlijke financiering en nieuwe instrumenten omvat voor de sectoren die onder het EU-ETS vallen. Daarom moet de Commissie streven naar synergieën met Horizon Europa en, waar relevant, met andere financieringsprogramma's van de Unie.

(53) Het innovatiefonds moet innovatieve technieken, processen en technologieën ondersteunen, met inbegrip van de opschaling van dergelijke technieken, processen en technologieën, met het oog op de algemene invoering ervan in de hele Unie. Baanbrekende innovatie moet prioriteit krijgen bij de selectie van projecten die door middel van subsidies worden ondersteund.

(54) Het toepassingsgebied van het in artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde innovatiefonds moet worden uitgebreid om innovatie op het gebied van koolstofarme en koolstofvrije technologieën en processen die betrekking hebben op het brandstofverbruik in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren te ondersteunen, met inbegrip van collectieve vormen van vervoer, zoals openbaar vervoer en touringcardiensten. Daarnaast moet het innovatiefonds ter ondersteuning dienen van investeringen om maritiem vervoer koolstofvrij te maken, met inbegrip van investeringen in de energie-efficiëntie van schepen, havens en de korte vaart, in de elektrificatie van de sector, in duurzame alternatieve brandstoffen, zoals waterstof en ammoniak, die worden geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen, in emissievrije aandrijftechnologieën zoals windtechnologieën, en in innovatie met betrekking tot schepen met een ijsklasse. Bijzondere aandacht moet worden besteed aan innovatieve projecten die bijdragen tot het koolstofvrij maken van de maritieme sector en het verminderen van alle klimaateffecten ervan, met inbegrip van de emissies van zwarte koolstof. In verband hiermee moet de Commissie specifieke onderwerpen opnemen in oproepen tot het indienen van voorstellen in het kader van het innovatiefonds. In die oproepen moet rekening worden gehouden met kwesties in verband met de bescherming van de biodiversiteit, geluidshinder en waterverontreiniging. Wat het maritiem vervoer betreft, moeten projecten met een duidelijke meerwaarde voor de Unie in aanmerking komen.

(55) Op grond van artikel 9 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1122 van de Commissie ([18]) geldt dat wanneer vliegtuigexploitanten niet langer vluchten uitvoeren die onder het EU-ETS vallen, hun rekeningen de status "uitgesloten" krijgen en processen niet langer uit die rekeningen mogen worden geïnitieerd. Om de milieu-integriteit van het EU-ETS te behouden, moeten emissierechten die wegens het stopzetten van de activiteiten niet aan vliegtuigexploitanten worden verleend, worden gebruikt om eventuele tekorten aan inleveringen door die exploitanten te dekken, en moeten eventuele resterende emissierechten worden gebruikt om sneller actie te ondernemen voor het aanpakken van de klimaatverandering door deze emissierechten in het innovatiefonds op te nemen.

(56) Technische bijstand van de Commissie gericht op lidstaten van waaruit tot dusver weinig of geen projecten waren ingediend, zou bijdragen tot een hoog aantal projectaanvragen voor financiering door het innovatiefonds uit alle lidstaten. Met die bijstand moet onder meer steun worden verleend aan activiteiten ter verbetering van de kwaliteit van voorgestelde projecten in de lidstaten van waaruit tot weinig of geen projecten waren ingediend, bijvoorbeeld door informatie, nuttige ervaring en beste praktijken te delen, alsook ter bevordering van de activiteiten van nationale contactpunten. Andere maatregelen met hetzelfde doel zijn onder meer maatregelen voor het vergroten van de bekendheid met de financieringsmogelijkheden en het vergroten van de capaciteit van die lidstaten om potentiële aanvragers van projecten te identificeren en te ondersteunen. Ook projectpartnerschappen tussen de lidstaten en matchmaking tussen potentiële aanvragers moeten worden bevorderd, met name voor grootschalige projecten.

(57) Om de rol van de lidstaten in het beheer van het innovatiefonds te verbeteren en de transparantie te vergroten, moet de Commissie aan het Comité klimaatverandering verslag uitbrengen over de uitvoering van het innovatiefonds, met een analyse van het verwachte effect van de toegekende projecten per sector en per lidstaat. De Commissie moet het verslag ook toezenden aan het Europees Parlement en de Raad en openbaar maken. Indien de aanvragers, nadat de uiterste datum voor het indienen van voorstellen is verstreken, hiermee akkoord gaan, moet de Commissie de lidstaten in kennis stellen van de financieringsaanvragen voor projecten op hun grondgebied en hun gedetailleerde informatie verstrekken over die aanvragen zodat zij hun steun aan projecten beter kunnen coördineren. Daarnaast moet de Commissie de lidstaten voorafgaand aan de toekenning van de steun in kennis stellen van de lijst van voorgeselecteerde projecten. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat de nationale omzettingsbepalingen innovatie niet belemmeren en technologisch neutraal zijn, terwijl de Commissie technische bijstand moet verlenen, met name

([18]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2019/1122 van de Commissie van 12 maart 2019 tot aanvulling van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de werking van het EU-register (PB L 177 van 2.7.2019, blz. 3).

aan lidstaten met een lage effectieve deelname, om de effectieve geografische deelname aan het innovatiefonds te verbeteren en de algemene kwaliteit van de ingediende projecten te verbeteren. De Commissie moet ook zorgen voor uitgebreide bewaking en verslaglegging, met inbegrip van informatie over de vooruitgang in de richting van een effectieve, op kwaliteit gebaseerde geografische dekking in de hele Unie en passende follow-up.

(58) Om afgestemd te zijn op de alomvattende aard van de Europese Green Deal, moet bij het selectieproces voor projecten die door middel van subsidies worden ondersteund, prioriteit worden gegeven aan projecten die meerdere milieueffecten aanpakken. Om replicatie te ondersteunen en ervoor te zorgen dat de technologieën of oplossingen die worden ondersteund, sneller op de markt komen moet in het kader van projecten die door het innovatiefonds worden gefinancierd, kennis worden uitgewisseld met andere relevante projecten, evenals met onderzoekers in de Unie die daar een rechtmatig belang bij hebben.

(59) Contracts for difference (CD's), Carbon contracts for difference (CCD's) en overeenkomsten met een vaste premie zijn belangrijke elementen om emissiereducties in de industrie teweeg te brengen door middel van het opschalen van nieuwe technologieën en bieden de kans om investeerders in innovatieve klimaatvriendelijke technologieën een prijs te garanderen waarmee de CO_2-emissiereducties boven die welke door het geldende niveau van de koolstofprijs in het EU-ETS worden veroorzaakt, worden beloond. De reeks maatregelen die door het innovatiefonds kunnen worden ondersteund, moet worden uitgebreid om projecten te ondersteunen door middel van concurrerende inschrijvingen die leiden tot de toekenning van CD's, CCD's of overeenkomsten met een vaste premie. Concurrerende inschrijvingen zouden een belangrijk mechanisme zijn voor het ondersteunen van de ontwikkeling van decarbonisatietechnologieën en het optimaliseren van het gebruik van de beschikbare middelen. Zij zouden ook zekerheid bieden aan investeerders in die technologieën. Om eventuele onvoorziene verplichtingen voor de begroting van de Unie tot een minimum te beperken, moet bij het ontwerp van CD's en CCD's worden gezorgd voor risicobeperking en moet worden voorzien in een passende dekking door middel van een vastlegging in de begroting, met een volledige dekking ten minste voor de eerste twee ronden van CD's en CCD's, waarvoor kredieten moeten worden gebruikt die voortvloeien uit de opbrengsten van de veiling van emissierechten die zijn toegewezen op grond van artikel 10 bis, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG.

Dergelijke risico's bestaan niet voor overeenkomsten met een vaste premie, omdat de juridische verbintenis wordt gedekt door een overeenkomstige vastlegging in de begroting. Bovendien moet de Commissie, na afloop van de eerste twee ronden van CD's en CCD's, en telkens daarna wanneer dat nodig is, een kwalitatieve en kwantitatieve beoordeling uitvoeren van de financiële risico's die voortvloeien uit de uitvoering ervan. Aan de Commissie moet de bevoegdheid worden overgedragen om een gedelegeerde handeling vast te stellen om, op basis van de resultaten van die beoordeling, te voorzien in een passend voorzieningspercentage in plaats van volledige dekking voor volgende ronden van CD's of CCD's. Bij een dergelijke aanpak moet rekening worden gehouden met alle elementen die de financiële risico's voor de begroting van de Unie zouden kunnen verminderen, naast de in het innovatiefonds beschikbare emissierechten, zoals een mogelijke deling van de aansprakelijkheid met de lidstaten, op vrijwillige basis, of een mogelijk herverzekeringsmechanisme uit de particuliere sector. Daarom is het noodzakelijk te voorzien in afwijkingen van delen van titel X van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad ([19]). Het voorzieningspercentage voor de eerste twee ronden van CD's of CCD's moet 100 % bedragen.

In afwijking van artikel 210, lid 1, artikel 211, leden 1 en 2, en artikel 218, lid 1, van die verordening moeten in deze richtlijn echter voor volgende ronden van CD's of CCD's een minimaal voorzieningspercentage van 50 % en een maximaal voor voorziening te gebruiken aandeel van de inkomsten van het innovatiefonds van 30 % worden vastgesteld en moet de Commissie op basis van de ervaring met de eerste twee oproepen tot het indienen van voorstellen het benodigde voorzieningspercentage en het bedrag van de ontvangsten dat wordt gebruikt voor voorziening, kunnen specificeren. De totale financiële aansprakelijkheid ten laste van de begroting van de Unie mag op die manier niet meer bedragen dan 60 % van de opbrengst van de veiling voor het innovatiefonds. Aangezien de voorziening in het algemeen afkomstig zal zijn uit het innovatiefonds, moeten bovendien afwijkingen worden toegestaan van de regels in de artikelen 212, 213 en 214 van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 met betrekking tot het bij artikel 212 van die verordening ingestelde gemeenschappelijke voorzieningsfonds. Gezien het nieuwe karakter van CD's en CCD's kunnen ook afwijkingen nodig zijn van artikel 209, lid 2, punten d) en h), van die verordening, aangezien de instrumenten in kwestie niet afhankelijk zijn van hefboomwerking of multiplicatoren en niet volledig afhankelijk zijn van een evaluatie vooraf, van artikel 219, lid 3, vanwege het verband met artikel 209, lid 2, punt d), en van artikel 219, lid 6, van Verordening 2018/1046, aangezien uitvoerende partners geen krediet- of aandelenblootstellingen zullen hebben in het kader van een garantie. Het gebruik van afwijkingen van de bedoelde verordening moet worden beperkt tot wat nodig is. De Commissie moet de bevoegdheid krijgen om het maximale aandeel van de inkomsten van het innovatiefonds dat voor voorzieningen wordt gebruikt, te wijzigen met niet meer dan 20 procentpunten boven hetgeen in deze richtlijn is bepaald.

([19]) Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van de Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).

(60) Het innovatiefonds is onderworpen aan het algemene conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting dat is vastgesteld bij Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad ([20]).

(61) Wanneer de activiteit van een installatie tijdelijk wordt opgeschort, wordt de kosteloze toewijzing aangepast aan de activiteitsniveaus die jaarlijks verplicht worden gerapporteerd. Daarnaast kunnen bevoegde autoriteiten de verlening van emissierechten aan installaties die hun werkzaamheden hebben gestaakt, opschorten zolang er geen bewijs is dat zij opnieuw opgestart zullen worden. Daarom zouden exploitanten in geval van een tijdelijke opschorting van de activiteiten niet langer verplicht moeten worden om bij de bevoegde autoriteit aan te tonen dat hun installatie de productie binnen een gespecificeerde en redelijke termijn zal hervatten.

(62) Voor correcties van aan vaste installaties toegekende kosteloze toewijzingen op grond van artikel 11, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG kan het nodig zijn extra kosteloze emissierechten toe te kennen of een overschot aan emissierechten terug te boeken. De emissierechten die krachtens artikel 10 bis, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG voor nieuwkomers zijn gereserveerd, moeten voor die doeleinden worden gebruikt.

(63) Sinds 2013 zijn elektriciteitsproducenten verplicht om alle emissierechten aan te kopen die ze nodig hebben om elektriciteit op te wekken. Niettemin hebben sommige lidstaten overeenkomstig artikel 10 quater van Richtlijn 2003/87/EG de optie om te voorzien in voorlopige kosteloze toewijzing voor de modernisering van de energiesector voor de periode van 2021 tot en met 2030. Drie lidstaten hebben ervoor gekozen om van die optie gebruik te maken. Gezien de noodzaak van een snelle decarbonisatie, met name in de energiesector, moeten de betrokken lidstaten deze voorlopige kosteloze toewijzing alleen kunnen verstrekken voor investeringen die worden uitgevoerd tot en met 31 december 2024. Zij moeten de mogelijkheid hebben eventuele resterende emissierechten voor de periode van 2021 tot en met 2030 die niet voor dergelijke investeringen worden gebruikt, of een door hun te bepalen percentage daarvan, toe te voegen aan de totale hoeveelheid emissierechten die zij ontvangen voor veiling, of deze emissierechten te gebruiken voor het ondersteunen van investeringen in het kader van het moderniseringsfonds. Met uitzondering van de termijn voor de kennisgeving daarvan, moeten emissierechten die worden overgedragen aan het moderniseringsfonds, onderworpen zijn aan dezelfde regels met betrekking tot investeringen die van toepassing zijn op de emissierechten die reeds zijn overgedragen op grond van artikel 10 quinquies, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG. Met het oog op voorspelbaarheid en transparantie met betrekking tot de hoeveelheid emissierechten die ofwel beschikbaar is voor veiling, ofwel voor de voorlopige kosteloze toewijzing, en met betrekking tot de activa die beheerd worden door het moderniseringsfonds, moeten de lidstaten de Commissie uiterlijk op 15 mei 2024 op de hoogte brengen van, respectievelijk, de hoeveelheden resterende emissierechten die voor elk doeleinde worden gebruikt.

(64) Het toepassingsgebied van het moderniseringsfonds moet op de meest recente klimaatdoelstellingen van de Unie worden afgestemd door te eisen dat investeringen stroken met de doelstellingen van de Europese Green Deal en Verordening (EU) 2021/1119, en door de steun af te schaffen voor investeringen die verband houden met energieopwekking op basis van fossiele brandstoffen, met uitzondering van de steun voor deze investeringen met de inkomsten uit emissierechten die vrijwillig zijn overgedragen aan het moderniseringsfonds overeenkomstig artikel 10 quinquies, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG. Daarnaast moet beperkte steun voor deze investeringen onder bepaalde voorwaarden mogelijk blijven met inkomsten uit de in artikel 10, lid 1, derde alinea, van die richtlijn bedoelde emissierechten, met name indien de activiteit op grond van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ([21]) als ecologisch duurzaam kan worden aangemerkt en ten aanzien van de tot 2027 geveilde emissierechten. Voor deze laatste categorie emissierechten mogen de downstreamtoepassingen van niet-vaste fossiele brandstoffen bovendien niet worden ondersteund met inkomsten uit na 2028 geveilde emissierechten. Bovendien moet het percentage van het moderniseringsfonds dat aan prioritaire investeringen moet worden besteed, tot 80 % worden verhoogd voor de emissierechten uit het moderniseringsfonds die zijn overgedragen overeenkomstig artikel 10 quinquies, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG en als bedoeld in artikel 10, lid 1, derde alinea, van die richtlijn, en tot 90 % voor de extra hoeveelheid van 2,5 % van de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie.

Energie-efficiëntie, onder meer in de industrie, het vervoer, gebouwen, de landbouw en afval, verwarming en koeling met behulp van hernieuwbare bronnen en steun voor huishoudens om energiearmoede te verlichten, ook in landelijke en afgelegen gebieden, moeten worden opgenomen in het toepassingsgebied van de prioritaire investeringen. Om de transparantie te vergroten en het effect van het moderniseringsfonds beter te beoordelen, moet het investeringscomité jaarlijks aan het Comité klimaatverandering verslag uitbrengen over de ervaringen met de evaluatie van investeringen, met name in termen van emissiereducties en emissiereductiekosten.

([20]) Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1).

([21]) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).

(65) Bij Richtlijn (EU) 2018/410 zijn bepalingen ingevoerd betreffende de schrapping door lidstaten van emissierechten uit hun veilinghoeveelheden in geval van de sluiting van capaciteit voor de opwekking van elektriciteit op hun grondgebied. Gezien de aangescherpte klimaatambitie van de Unie en de daaruit voortvloeiende versnelde decarbonisatie van de elektriciteitssector, is dergelijke schrapping relevanter geworden. Daarom moet de Commissie beoordelen of het gebruik van schrappingen door de lidstaten kan worden vergemakkelijkt door een wijziging van de desbetreffende gedelegeerde handelingen die zijn vastgesteld op grond van artikel 10, lid 4 van Richtlijn 2003/87/EG.

(66) Aanpassingen van de kosteloze toewijzing, ingevoerd in Richtlijn (EU) 2018/410 en in werking getreden bij Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1842 van de Commissie ([22]), hebben de efficiëntie en stimulansen van kosteloze toewijzing verbeterd, maar de administratieve lasten doen toenemen en ervoor gezorgd dat de historische datum van invoering van kosteloze toewijzing (28 februari) niet werkbaar is. Om beter rekening te houden met de aanpassingen van de kosteloze toewijzing is het passend dat er aanpassingen worden aangebracht in de nalevingscyclus. De termijn voor de toekenning van kosteloze toewijzing door de bevoegde autoriteiten moet daarom worden uitgesteld van 28 februari naar 30 juni en de termijn voor exploitanten om emissierechten in te leveren moet worden uitgesteld van 30 april naar 30 september.

(67) Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie ([23]) bevat voorschriften voor de bewaking van emissies uit biomassa, die stroken met de regels inzake het gebruik van biomassa die zijn vastgesteld in de wetgeving van de Unie inzake hernieuwbare energie. Naarmate de wetgeving gedetailleerder wordt over de duurzaamheidscriteria voor biomassa met de recentste regels die zijn vastgesteld in Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad ([24]), moet de toekenning van uitvoeringsbevoegdheden in artikel 14, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG uitdrukkelijk worden uitgebreid met de bevoegdheid tot vaststelling van de nodige aanpassingen voor de toepassing van duurzaamheidscriteria voor biomassa, met inbegrip van biobrandstoffen, vloeibare biomassa en biomassabrandstoffen in het EU-ETS. Daarnaast moet de Commissie de bevoegdheid krijgen om uitvoeringshandelingen vast te stellen om te specificeren op welke manier rekening moet worden gehouden met de opslag van emissies uit mengsels van biomassa waarvoor het nultarief geldt, en biomassa die niet afkomstig is van bronnen waarvoor het nultarief geldt.

(68) Hernieuwbare vloeibare en gasvormige brandstoffen van niet-biologische oorsprong en brandstoffen op basis van herbruikte koolstof kunnen belangrijk zijn om broeikasgasemissies te verminderen in sectoren die moeilijk koolstofvrij te maken zijn. Wanneer brandstoffen op basis van herbruikte koolstof en hernieuwbare vloeibare en gasvormige brandstoffen van niet-biologische oorsprong worden geproduceerd uit afgevangen CO_2 in het kader van een activiteit die onder deze richtlijn valt, moeten de emissies onder die activiteit worden geboekt. Om ervoor te zorgen dat hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en brandstoffen op basis van herbruikte koolstof bijdragen tot broeikasgasemissiereducties, en om dubbeltelling voor brandstoffen die dat doen te voorkomen, is het passend de bevoegdheid van de Commissie in artikel 14, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG expliciet uit te breiden met de vaststelling van uitvoeringshandelingen waarin de nodige aanpassingen worden vastgesteld voor de wijze waarop rekening wordt gehouden met de eventuele uitstoot van CO_2, waarbij wordt gewaarborgd dat alle emissies in aanmerking worden genomen, met inbegrip van emissies die vrijkomen uit buiten de Unie afgevangen CO_2, en waarmee dubbeltelling wordt voorkomen en ervoor wordt gezorgd dat er passende stimulansen zijn voor de afvang van emissies, waarbij ook rekening wordt gehouden met de behandeling van die brandstoffen in het kader van Richtlijn (EU) 2018/2001.

(69) Aangezien CO_2 naar verwachting ook via andere middelen dan pijpleidingen zal worden vervoerd, zoals per schip en per vrachtwagen, moet het huidige toepassingsgebied van bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG voor het vervoer van broeikasgassen met het oog op opslag, om redenen van gelijke behandeling en ongeacht of het vervoermiddel onder het EU-ETS valt, worden uitgebreid tot alle vervoermiddelen. Wanneer de emissies van het vervoer ook onder een andere activiteit uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG vallen, moeten de emissies om dubbeltelling te voorkomen onder die andere activiteit worden geboekt.

([22]) Uitvoeringsverordening (EU) 2019/1842 van de Commissie van 31 oktober 2019 tot vaststelling van bepalingen ter uitvoering van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad wat de verdere regelingen voor de aanpassingen van de kosteloze toewijzing van emissierechten als gevolg van veranderingen in het activiteitsniveau betreft (PB L 282 van 4.11.2019, blz. 20).

([23]) Uitvoeringsverordening (EU) 2018/2066 van de Commissie van 19 december 2018 inzake de monitoring en rapportage van de emissies van broeikasgassen overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 601/2012 van de Commissie (PB L 334 van 31.12.2018, blz. 1).

([24]) Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (PB L 328 van 21.12.2018, blz. 82).

(70) Het van het EU-ETS uitsluiten van installaties die uitsluitend biomassa gebruiken, heeft geleid tot situaties waarin installaties die een groot aandeel aan biomassa verbranden, door gratis emissierechten te ontvangen die veel hoger liggen dan de werkelijke emissies, uitzonderlijke winsten hebben behaald. Daarom moet een drempelwaarde voor de verbranding van biomassa waarvoor het nultarief geldt, worden ingevoerd, waarboven installaties van het EU-ETS worden uitgesloten. De invoering van een drempel zou meer zekerheid bieden over de vraag welke installaties onder het toepassingsgebied van het EU-ETS vallen en zou het mogelijk maken om de gratis emissierechten evenwichtiger te verdelen, met name ten gunste van sectoren die een groter risico lopen op koolstoflekkage. De drempel moet worden vastgesteld op een niveau van 95 % om een evenwicht te bewerkstelligen tussen de voor- en nadelen voor installaties om onder het EU-ETS te blijven vallen. Daarom mag er voor installaties die de fysieke capaciteit hebben behouden om fossiele brandstoffen te verbranden, geen incentive zijn om naar het gebruik van fossiele brandstoffen terug te keren. Een drempel van 95 % zou ervoor zorgen dat, indien een installatie fossiele brandstoffen gebruikt om binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS te blijven en zo van kosteloze emissierechten te kunnen profiteren, de koolstofkosten in verband met het gebruik van die fossiele brandstoffen groot genoeg zouden zijn om een ontradende werking te hebben.

Die drempel zou er ook voor zorgen dat installaties die een aanzienlijke hoeveelheid fossiele brandstoffen gebruiken, binnen de bewakingsverplichtingen van het EU-ETS blijven, zodat mogelijke omzeiling van de bestaande bewakings-, rapportage- en verificatieverplichtingen wordt voorkomen. Tegelijk moeten installaties die een lager aandeel biomassa tegen het nultarief verbranden, door middel van een flexibel mechanisme worden aangemoedigd om de verbranding van fossiele brandstoffen verder te verminderen en tegelijk onder het EU-ETS te blijven totdat het gebruik van duurzame biomassa zo substantieel is dat hun opname in het EU-ETS niet langer gerechtvaardigd is. Bovendien is uit ervaring gebleken dat de uitsluiting van installaties die uitsluitend biomassa gebruiken, waarvoor effectief een drempel van 100 % geldt, behalve voor de verbranding van fossiele brandstoffen tijdens de opstart- en de stilleggingsfase, opnieuw moet worden geëvalueerd en nauwkeuriger moet worden gedefinieerd. De drempel van 95 % biedt de mogelijkheid fossiele brandstoffen te verbranden tijdens de opstart- en de stilleggingsfase.

(71) Om de invoering van koolstofarme en koolstofvrije technologieën te stimuleren, moeten de lidstaten exploitanten de opties bieden om tot het einde van de lopende en de volgende periode van vijf jaar als bedoeld in artikel 11, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS te blijven indien de installatie haar productieproces wijzigt om haar broeikasgasemissies te verminderen en niet langer voldoet aan de drempel van 20 MW totaal nominaal thermisch ingangsvermogen.

(72) De Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) heeft op 28 maart 2022 haar eindverslag over emissierechten en daaraan gerelateerde derivaten gepubliceerd. Het verslag is een uitgebreide analyse van de integriteit van de Europese koolstofmarkt en bevat expertise en aanbevelingen met betrekking tot de handhaving van de goede werking van de koolstofmarkt. Om de integriteit en transparantie van de markt continu te bewaken, moet de rapportage door de ESMA een periodiek karakter hebben. De ESMA beoordeelt reeds marktontwikkelingen en doet, waar nodig, reeds aanbevelingen op haar bevoegdheidsgebied in haar verslag over trends, risico's en zwakke plekken overeenkomstig artikel 32, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ([25]). Een analyse van de Europese koolstofmarkt, met onder meer de veilingen van emissierechten en de handel in emissierechten en derivaten daarvan op handelsplatformen en over the counter, moet deel uitmaken van die jaarlijkse rapportage. Deze verplichting zou leiden tot het stroomlijnen van de rapportage door de ESMA en vergelijkingen mogelijk maken over de marktgrenzen heen, met name door de sterke banden tussen de EU-ETS en de markten voor grondstoffenderivaten.

In dergelijke periodieke analyse van de ESMA moet met name een bewaking worden uitgevoerd van de mogelijke marktvolatiliteit en de prijsontwikkeling, de werking van de veilingen en de handelstransacties op de markten, de liquiditeit en de verhandelde volumes, alsmede de categorieën en het handelsgedrag van de marktdeelnemers, met inbegrip van speculatie die een significant effect heeft op de prijzen. Zijn beoordelingen moeten, in voorkomend geval, aanbevelingen omvatten om de integriteit en transparantie van de markt en de rapportageverplichtingen te verbeteren, marktmisbruik beter te voorkomen en op te sporen en bij te dragen tot de handhaving van ordelijke markten voor emissierechten en derivaten daarvan. De Commissie moet naar behoren rekening houden met de beoordelingen en aanbevelingen in het kader van het jaarlijkse koolstofmarktverslag en, waar nodig, in de verslagen om een betere werking van de koolstofmarkt te waarborgen.

([25]) Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

(73) Om de investeringen die nodig zijn voor het koolstofvrij maken van stadsverwarming verder te stimuleren en om iets te doen aan de sociale aspecten in verband met de hoge energieprijzen en de hoge broeikasgasemissie-intensiteit van stadsverwarmingsinstallaties in lidstaten met een zeer hoog aandeel van stadsverwarmingsemissies in verhouding tot de omvang van de economie, moeten exploitanten een aanvraag kunnen indienen voor een aanvullende voorlopige kosteloze toewijzing voor stadsverwarmingsinstallaties en moet de extra waarde van de kosteloze toewijzing worden geïnvesteerd om de emissies vóór 2030 aanzienlijk te verminderen. Om ervoor te zorgen dat die verminderingen worden gerealiseerd, moet de aanvullende voorlopige kosteloze toewijzing afhankelijk worden gesteld van gedane investeringen en gerealiseerde emissiereducties zoals vastgelegd in door exploitanten voor hun installaties op te stellen plannen inzake klimaatneutraliteit.

(74) Onverwachte of plotselinge buitensporige prijsstijgingen op de koolstofmarkt kunnen negatieve gevolgen hebben voor de voorspelbaarheid van de markt, die essentieel is voor de planning van investeringen in decarbonisatie. Daarom moet de maatregel die van toepassing is in geval van buitensporige prijsschommelingen op de markt voor handel in emissierechten die onder de hoofdstukken II en III van Richtlijn 2003/87/EG vallen, zorgvuldig worden aangescherpt om de reactiviteit ervan met betrekking tot ongerechtvaardigde prijsschommelingen te verbeteren. Indien aan de activeringsvoorwaarde op basis van de stijging van de gemiddelde emissierechtenprijs wordt voldaan, moet deze op regels gebaseerde vrijwaringsmaatregel automatisch van toepassing zijn en daardoor leiden tot een vrijgave van een vooraf bepaald aantal emissierechten uit de bij Beschikking (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad ([26]) ingestelde marktstabiliteitsreserve. De activeringsvoorwaarde moet door de Commissie nauwlettend worden gevolgd en maandelijks worden gepubliceerd om de transparantie te verbeteren. Om de ordelijke veiling van de krachtens deze vrijwaringsmaatregel uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven emissierechten te waarborgen en de voorspelbaarheid van de markt te verbeteren, mag deze maatregel niet opnieuw van toepassing zijn tot ten minste twaalf maanden na het einde van de vorige vrijgave van emissierechten op de markt in het kader van de maatregel.

(75) In de mededeling van de Commissie van 17 september 2020 getiteld "Een ambitieuzere klimaatdoelstelling voor Europa voor 2030: investeren in een klimaatneutrale toekomst voor ons allemaal" werd de bijzondere uitdaging om de emissies in de sectoren van de gebouwen en het wegvervoer te verminderen, onderstreept. De Commissie heeft daarom aangekondigd dat een verdere uitbreiding van de emissiehandel ook emissies van gebouwen en wegvervoer zou kunnen omvatten, met de opmerking dat het opnemen van alle emissies afkomstig van verbranding van brandstoffen belangrijke voordelen zou opleveren. De handel in emissierechten moet worden toegepast op brandstoffen die worden gebruikt voor verbranding in de sectoren van gebouwen en wegvervoer alsmede in aanvullende sectoren die overeenkomen met industriële activiteiten die niet onder bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG vallen zoals de verwarming van industriële installaties ("de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren"). Voor die sectoren moet een afzonderlijk, maar gelijktijdig emissiehandelssysteem worden ingesteld, om verstoring van het goed functionerende emissiehandelssysteem voor vaste installaties en luchtvaart te voorkomen Het nieuwe systeem gaat vergezeld van aanvullende beleidslijnen om de verwachtingen van marktdeelnemers vorm te geven en naar een koolstofprijssignaal voor de hele economie te streven, en tegelijkertijd te voorzien in maatregelen ter voorkoming van buitensporige prijseffecten. Uit eerdere ervaring is gebleken dat voor de ontwikkeling van het nieuwe systeem een efficiënt bewakings-, rapportage- en verificatiesysteem moet worden opgezet. Om te zorgen voor synergieën en samenhang met de bestaande Unie-infrastructuur voor het EU-ETS, is het passend om via een wijziging van Richtlijn 2003/87/EG een emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren tot stand te brengen.

(76) Om het noodzakelijke uitvoeringskader tot stand te brengen en een redelijk tijdsbestek te bieden om de doelstelling voor 2030 te halen, moet de emissiehandel in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren in 2025 van start gaan. In de eerste jaren moeten de gereglementeerde entiteiten beschikken over een vergunning voor broeikasgasemissies en moeten zij hun emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026 rapporteren. De verlening van emissierechten en de nalevingsverplichtingen voor die entiteiten moeten met ingang van 2027 van toepassing zijn. Dankzij deze volgorde zou het mogelijk worden om op ordelijke en efficiënte wijze met de handel in emissierechten in die sectoren te beginnen. Hierdoor kunnen ook de nodige maatregelen worden ingesteld om te zorgen voor een sociaal rechtvaardige invoering van de emissiehandel in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren, teneinde de gevolgen van de koolstofprijs voor kwetsbare huishoudens en vervoersgebruikers te beperken.

(77) Vanwege het zeer grote aantal kleine emittenten in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren is het niet mogelijk het punt van regulering op het niveau van de entiteiten die rechtstreeks broeikasgassen uitstoten, vast te stellen, zoals het geval is voor stationaire installaties en luchtvaart. Omwille van de technische haalbaarheid en de administratieve efficiëntie is het daarom passender het punt van regulering verder upstream in de toeleveringsketen vast te stellen. De nalevingsverplichting in het kader van het nieuwe emissiehandelssysteem moet in gang worden gezet door de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt voor verbranding in de gebouwensector en de wegvervoerssector, met inbegrip van het wegvervoer van broeikasgassen met het oog op

([26]) Besluit (EU) 2015/1814 van het Europees Parlement en de Raad van 6 oktober 2015 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG (PB L 264 van 9.10.2015, blz. 1).

hun geologische opslag, alsmede in de aanvullende sectoren, die overeenkomen met industriële activiteiten die niet onder bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG vallen. Om dubbeldekking te vermijden, mag de uitslag tot verbruik van brandstoffen die bij activiteiten in het kader van bijlage I bij die Richtlijn worden gebruikt, hier niet onder te vallen.

(78) De gereglementeerde entiteiten in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren en het punt van regulering moeten, met de noodzakelijke aanpassingen, in overeenstemming met het accijnsstelsel dat is ingesteld bij Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad ([27]) worden gedefinieerd, aangezien die richtlijn reeds voorziet in een robuust controlesysteem voor alle hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen met het oog op de betaling van accijnzen. De eindgebruikers van brandstoffen in die sectoren mogen niet aan verplichtingen uit hoofde van Richtlijn 2003/87/EG worden onderworpen.

(79) De gereglementeerde entiteiten die binnen het toepassingsgebied van emissiehandelssysteem in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren vallen, moeten worden onderworpen aan vergunningsvereisten voor broeikasgasemissies die vergelijkbaar zijn met die waaraan de exploitanten van vaste installaties worden onderworpen. Er moeten regels worden vastgesteld voor vergunningsaanvragen, voorwaarden voor de afgifte, inhoud en evaluatie van vergunningen, en alle wijzigingen met betrekking tot de gereglementeerde entiteit. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat gereglementeerde entiteiten die binnen het toepassingsgebied van de nieuwe emissiehandel vallen, vanaf de aanvang van het systeem in 2025 over een geldige vergunning beschikken, zodat het nieuwe emissiehandelssysteem ordelijk van start kan gaan.

(80) De totale hoeveelheid emissierechten voor het nieuwe emissiehandelssysteem moet een lineair traject volgen om de emissiereductiedoelstelling voor 2030 te halen, rekening houdend met een kostenefficiënte bijdrage van de gebouwensector en de wegvervoerssector van 43 % emissiereducties ten opzichte van 2005 tegen 2030 en een gecombineerde kostenefficiënte bijdrage van de aanvullende sectoren van 42 % emissiereducties ten opzichte van 2005 tegen 2030. De totale hoeveelheid emissierechten moet in 2027 voor het eerst worden vastgesteld om vanaf 2024 een traject te volgen op basis van de waarde van de emissiegrenswaarden voor 2024, die overeenkomstig artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad ([28]) zijn berekend op basis van de referentie-emissies voor de gedekte sectoren voor 2005 en de periode van 2016 tot en met 2018 als bepaald krachtens artikel 4, lid 3, van die verordening. De lineaire verminderingsfactor moet dienovereenkomstig worden vastgesteld op 5,10 %. Vanaf 2028 moet de totale hoeveelheid emissierechten op basis van de gemiddelde gerapporteerde emissies voor de jaren 2024, 2025 en 2026 worden vastgesteld, en deze totale hoeveelheid moet met dezelfde absolute jaarlijkse verminderingspercentage als vastgesteld vanaf 2024, afnemen, hetgeen overeenkomt met een lineaire verminderingsfactor van 5,38 % ten opzichte van de vergelijkbare waarde voor 2025 van het hierboven gedefinieerde traject. Als die emissies aanzienlijk hoger zijn dan die trajectwaarde en dergelijke afwijking niet het gevolg is van kleinschalige verschillen in emissiemeetmethoden, moet — om het vereiste emissiereductieniveau in 2030 te bereiken — de lineaire verminderingsfactor worden aangepast.

(81) De veiling van emissierechten is de eenvoudigste en economisch meest efficiënte methode voor de toewijzing van emissierechten, en vermijdt ook uitzonderlijke winsten. Zowel de sector gebouwen als de sector wegvervoer staan onder relatief kleine of niet-bestaande concurrentiedruk van buiten de Unie en zijn niet blootgesteld aan een risico op koolstoflekkage. Daarom mogen emissierechten voor gebouwen en wegvervoer alleen worden toegewezen via veiling, zonder kosteloze toewijzing.

(82) Om een soepele start van het nieuwe emissiehandelssysteem te waarborgen en rekening te houden met de behoefte van de gereglementeerde entiteiten om emissierechten van tevoren te kopen of af te dekken en zich zo in te dekken tegen prijs- en liquiditeitsrisico's, moet een grotere hoeveelheid emissierechten in een vroeg stadium worden geveild. In 2027 moet de hoeveelheid te veilen emissierechten daarom 30 % groter zijn dan de totale hoeveelheid emissierechten voor 2027. Deze hoeveelheid zou voldoende zijn om liquiditeit te verschaffen, zowel indien de emissies in overeenstemming met de nodige reducties dalen, als in het geval dat emissiereducties slechts geleidelijk tot stand komen. De nadere regels voor de hoeveelheid emissierechten die bij vooruitgeschoven veilingen worden verhandeld, moeten worden vastgesteld in een op grond van artikel 10, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG vastgestelde gedelegeerde handeling inzake veilingen.

([27]) Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns (PB L 58 van 27.2.2020, blz. 4).

([28]) Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

(83) De regels voor de verdeling van de te veilen aandelen zijn van groot belang voor alle veilingopbrengsten die de lidstaten zouden ontvangen, met name gezien de noodzaak om de lidstaten beter in staat te stellen de sociale gevolgen van een koolstofprijssignaal in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren op te vangen. Niettegenstaande het feit dat die nieuwe sectoren zeer verschillende kenmerken hebben, is het passend een gemeenschappelijke verdelingsregel vast te stellen die vergelijkbaar is met de verdelingsregel die van toepassing is op vaste installaties. Het merendeel van de emissierechten moet over alle lidstaten worden verdeeld op basis van de gemiddelde verdeling van de emissies in het wegvervoer, commerciële en institutionele gebouwen en voor bewoning bestemde gebouwen binnen de periode van 2016 tot en met 2018.

(84) De invoering van de koolstofprijs in de gebouwen- en wegvervoersectoren moet gepaard gaan met effectieve sociale compensatie, vooral gezien de bestaande niveaus van energiearmoede. Ongeveer 34 miljoen Europeanen, bijna 6,9 % van de bevolking van de Unie, hebben in een Uniebrede enquête in 2021 aangegeven voldoende verwarming van hun woning niet te kunnen betalen. Om de sociale en verdelingseffecten effectief te kunnen compenseren, moeten de lidstaten worden verplicht de veilingopbrengsten uit de emissiehandel voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren te besteden aan klimaat- en energiegerelateerde doeleinden die reeds voor het bestaande emissiehandelssysteem zijn gespecificeerd, waarbij voorrang wordt gegeven aan activiteiten die kunnen bijdragen tot het aanpakken van de sociale aspecten van de emissiehandel in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren, of aan maatregelen die specifiek zijn toegevoegd om de daarmee samenhangende problemen voor die sectoren aan te pakken, met inbegrip van daarmee verband houdende beleidsmaatregelen uit hoofde van Richtlijn 2012/27/EU.

Een nieuw sociaal klimaatfonds, opgericht bij Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad ([29]), zal specifieke financiering verstrekken aan de lidstaten om de zwaarst getroffen kwetsbare groepen, met name huishoudens die in energie- of vervoersarmoede verkeren, te steunen. Het Sociaal Klimaatfonds zal de eerlijkheid en solidariteit tussen en binnen de lidstaten bevorderen en tegelijkertijd het risico van energie- en vervoersarmoede tijdens de transitie verminderen. Het zal voortbouwen op bestaande solidariteitsmechanismen en deze aanvullen, in synergie met andere uitgavenprogramma's en -fondsen van de Unie. Tijdelijk en bij wijze van uitzondering moeten 50 miljoen emissierechten uit het EU-ETS uit hoofde van artikel 10 bis, lid 8 ter, van Richtlijn 2003/87/EG en 150 miljoen emissierechten uit de handel in emissierechten voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren, alsmede inkomsten uit de veiling van emissierechten voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren, voor maximaal 65 000 000 000 EUR, worden gebruikt voor de financiering van het Sociaal Klimaatfonds in de vorm van externe bestemmingsontvangsten, in afwachting van de besprekingen en beraadslagingen over het voorstel van de Commissie van 22 december 2021 voor een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie met betrekking tot de instelling van nieuwe eigen middelen op basis van het EU-ETS overeenkomstig artikel 311, derde alinea, VWEU.

Er moet worden bepaald dat, indien overeenkomstig artikel 311, derde alinea, VWEU een besluit tot vaststelling van die nieuwe eigen middelen wordt vastgesteld, diezelfde opbrengsten niet langer extern worden bestemd wanneer dat besluit in werking treedt. Wat het Sociaal Klimaatfonds betreft, is de Commissie in geval van goedkeuring van een dergelijk besluit bevoegd om in voorkomend geval de nodige voorstellen in te dienen overeenkomstig artikel 27, lid 4, van Verordening (EU) 2023/955. Dit laat het resultaat van de onderhandelingen over het meerjarig financieel kader voor de periode na 2027 onverlet.

(85) De verslaglegging over het gebruik van veilingopbrengsten moet worden afgestemd op de huidige verslaglegging die is vastgesteld bij Verordening (EU) 2018/1999.

(86) Gereglementeerde entiteiten die onder het nieuwe emissiehandelssysteem vallen, moeten voor hun geverifieerde emissies de emissierechten inleveren die overeenstemmen met de hoeveelheid brandstof die zij tot verbruik hebben uitgeslagen. Zij moeten in 2027 voor het eerst emissierechten inleveren voor hun geverifieerde emissies. Om de administratieve lasten tot een minimum te beperken, moet een aantal regels die van toepassing zijn op het bestaande emissiehandelssysteem voor vaste installaties en de luchtvaart, met de nodige aanpassingen van toepassing worden verklaard op het nieuwe emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren. Hiertoe behoren met name regels voor de overdracht, inlevering en annulering van emissierechten, alsmede regels inzake de geldigheid van emissierechten, sancties, bevoegde autoriteiten en rapportageverplichtingen van de lidstaten.

([29]) Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot oprichting van een sociaal klimaatfonds en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1060 (zie bladzijde 1 van dit Publicatieblad).

(87) Bepaalde lidstaten hebben reeds nationale koolstofbelastingen die van toepassing zijn op de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren die onder bijlage III bij Richtlijn 2003/87/EG vallen. Daarom moet een tijdelijke afwijking tot eind 2030 worden ingevoerd. Om het halen van de doelstellingen van Richtlijn 2003/87/EG en de samenhang van het nieuwe emissiehandelssysteem te waarborgen, mag de optie om die afwijking toe te passen alleen beschikbaar zijn indien het nationale belastingtarief hoger is dan de gemiddelde veilingprijs voor het desbetreffende jaar, en alleen van toepassing zijn op de inleveringsverplichting van de gereglementeerde entiteiten die een dergelijke belasting betalen. Om de stabiliteit en transparantie van het systeem te waarborgen, moet de nationale belasting, met inbegrip van de desbetreffende belastingtarieven, tegen het einde van de omzettingsperiode van deze richtlijn aan de Commissie worden meegedeeld. De afwijking mag geen invloed hebben op de externe bestemmingsontvangsten voor het Sociaal Klimaatfonds of, indien vastgesteld overeenkomstig artikel 311, derde alinea, VWEU, op eigen middelen op basis van de veilingopbrengsten uit de emissiehandel in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren.

(88) Wil de handel in emissierechten in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren effectief zijn, dan moeten de emissies met hoge zekerheid en tegen redelijke kosten gemonitord kunnen worden. Emissies moeten op basis van de tot verbruik uitgeslagen hoeveelheden brandstof en in combinatie met een emissiefactor aan gereglementeerde entiteiten worden toegewezen. De gereglementeerde entiteiten moeten in staat zijn de sectoren waarin de brandstoffen tot verbruik worden uitgeslagen en de eindgebruikers van de brandstoffen op betrouwbare en nauwkeurige wijze te identificeren en van elkaar te onderscheiden, om ongewenste effecten zoals dubbele lasten te voorkomen. In het kleine aantal gevallen waarin dubbeltelling tussen emissies in het bestaande EU-ETS en het nieuwe emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren niet kan worden vermeden, of waarin kosten ontstaan als gevolg van het inleveren van emissierechten die niet onder de in Richtlijn 2003/87/EG genoemde activiteiten vallen, moeten de lidstaten dergelijke opbrengsten gebruiken om de onvermijdelijke dubbeltellingen of andere dergelijke kosten buiten de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren te compenseren overeenkomstig het Unierecht. Daarom moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend om eenvormige voorwaarden te waarborgen ter voorkoming van dubbeltelling en inlevering van emissierechten voor emissies die niet vallen onder het emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren, alsook voor het verstrekken van financiële compensatie. Om eventuele problemen met dubbeltellingen verder te beperken, moeten de uiterste termijnen voor bewaking en inlevering in het nieuwe emissiehandelssysteem één maand later zijn dan de uiterste termijnen in het bestaande systeem voor vaste installaties en luchtvaart. Om over voldoende gegevens te beschikken om de totale hoeveelheid emissierechten voor de periode 2028-2030 vast te stellen, moeten de gereglementeerde entiteiten die bij de aanvang van het systeem in 2025 over een vergunning beschikken, hun daarmee samenhangende historische emissies voor 2024 rapporteren.

(89) Transparantie ten aanzien van koolstofkosten en de mate waarin die aan de consumenten worden doorgerekend, is van groot belang om snelle en kostenefficiënte emissiereducties in alle sectoren van de economie mogelijk te maken. Dit is met name van belang in een emissiehandelssysteem dat gebaseerd is op upstreamverplichtingen. Het nieuwe emissiehandelssysteem is bedoeld om gereguleerde entiteiten te stimuleren het koolstofgehalte van de brandstoffen te verminderen en dergelijke entiteiten mogen geen onrechtmatige winsten maken door meer koolstofkosten aan consumenten door te rekenen dan zij hebben opgelopen. Hoewel de volledige veiling van emissierechten in het kader van het emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren het voorkomen van dergelijke onrechtmatige winsten reeds beperkt, moet de Commissie nagaan in hoeverre gereglementeerde entiteiten de koolstofkosten doorrekenen, zodat onverwachte winsten worden vermeden. Met betrekking tot hoofdstuk IV bis moet de Commissie, waar mogelijk per type brandstof, jaarlijks verslag uitbrengen over het gemiddelde niveau van de koolstofkosten die aan consumenten in de Unie zijn doorgerekend.

(90) Het is passend maatregelen te nemen om het potentiële risico van buitensporige prijsstijgingen aan te pakken, die, indien deze prijsstijgingen aan het begin van het nieuwe emissiehandelssysteem bijzonder hoog zijn, de bereidheid van huishoudens en particulieren om in de vermindering van hun broeikasgasemissies te investeren, zou ondermijnen. Die maatregelen moeten een aanvulling vormen op de waarborgen van de marktstabiliteitsreserve, die in 2019 operationeel is geworden. Hoewel de koolstofprijs door de markt zal worden blijven bepaald, zullen vrijwaringsmaatregelen door een op regels gebaseerd automatisch mechanisme worden geactiveerd, waarbij emissierechten alleen uit de marktstabiliteitsreserve worden vrijgegeven als aan één of meer concrete activeringsvoorwaarden op basis van de stijging van de gemiddelde emissierechtenprijs wordt voldaan. Dit aanvullende mechanisme moet ook zeer snel kunnen reageren om buitensporige volatiliteit als gevolg van andere factoren dan veranderde fundamentele marktkenmerken aan te pakken. De maatregelen moeten aan verschillende niveaus van buitensporige prijsstijgingen worden aangepast, wat zal resulteren in verschillende interventieniveaus. De Commissie moet nauwlettend toezien op de activeringsvoorwaarden en de maatregelen moeten met spoed door de Commissie worden vastgesteld wanneer aan die voorwaarden is voldaan. Dit mag geen afbreuk doen aan eventuele begeleidende maatregelen die de lidstaten zouden kunnen nemen om negatieve sociale gevolgen op te vangen.

(91) Om burgers meer zekerheid te bieden dat de koolstofprijs in de eerste jaren van het nieuwe emissiehandelssysteem niet hoger ligt dan 45 EUR, is het passend een aanvullend mechanisme voor prijsstabiliteit op te nemen om emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve te kunnen vrijgeven indien de koolstofprijs dat niveau overschrijdt. In beginsel moet de maatregel eenmaal van toepassing zijn gedurende een periode van twaalf maanden. Het moet echter in dezelfde periode van twaalf maanden ook opnieuw van toepassing kunnen zijn indien de Commissie, bijgestaan door het Comité klimaatverandering, van mening is dat de ontwikkeling van de prijs een nieuwe vrijgave van emissierechten rechtvaardigt. Gezien het doel van dit mechanisme om de stabiliteit in de eerste jaren van het nieuwe emissiehandelssysteem te waarborgen, moet de Commissie de werking ervan beoordelen en nagaan of het na 2029 moet worden voortgezet.

(92) Aangezien het een aanvullend vrijwaringsmechanisme vóór de start van de emissiehandel in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren betreft, moet de toepassing van het plafond en de inleveringsverplichtingen kunnen worden uitgesteld wanneer de groothandelsprijzen voor gas of olie uitzonderlijk hoog zijn in vergelijking met historische trends. Het mechanisme moet automatisch zijn, hetgeen betekent dat de toepassing van het plafond en de inleveringsverplichtingen met een jaar moeten worden uitgesteld indien aan de concrete activering van energieprijzen is voldaan. De referentieprijzen moeten worden bepaald op basis van benchmarkcontracten in de groothandelsmarkten voor gas en olie die onmiddellijk beschikbaar en het meest relevant voor eindgebruikers zijn. Er moeten afzonderlijke activeringsvoorwaarden voor gas- en olieprijzen worden overwogen, aangezien de prijsontwikkelingen ervan verschillende historische trends volgen. Om de zekerheid van de markt te waarborgen, moet de Commissie door middel van een bericht in het *Publicatieblad van de Europese Unie* tijdig duidelijkheid verschaffen over de toepassing van de termijn.

(93) De Commissie moet toezicht houden op de toepassing van de emissiehandel in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren, met inbegrip van de mate van prijsconvergentie met het bestaande ETS, en moet, indien nodig, een evaluatie aan het Europees Parlement en de Raad voorstellen om de effectiviteit, het beheer en de praktische toepassing van de emissiehandel voor deze sectoren op basis van verworven kennis en grotere prijsconvergentie te verbeteren. De Commissie moet worden verplicht het eerste verslag hierover uiterlijk op 1 januari 2028 in te dienen.

(94) Om eenvormige voorwaarden te waarborgen voor de uitvoering van artikel 3 octies bis, lid 2, artikel 3 octies septies, leden 2 en 4, artikel 10 ter, lid 4, artikel 12, leden 3-quinquies en 3-quater, artikel 14, lid 1, artikel 30 septies, leden 3) en 5), en artikel 30 octies, lid 7, van Richtlijn 2003/87/EG, moeten aan de Commissie uitvoeringsbevoegdheden worden toegekend. Om synergieën met het bestaande regelgevingskader te waarborgen, moeten de uitvoeringsbevoegdheden in de artikelen 14 en 15 van die richtlijn worden uitgebreid met de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren. Die uitvoeringsbevoegdheden, met uitzondering van de uitvoeringsbevoegdheden in verband met artikel 3 octies septies, lid 2, en artikel 12, leden 3-quinquies en 3-quater, van Richtlijn 2003/87/EG moeten worden uitgeoefend in overeenstemming met Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad ([30]).

(95) Om de in deze richtlijn en andere Uniewetgeving vastgelegde doelstellingen, en met name die in Verordening (EU) 2021/1119, te verwezenlijken moeten de Unie en de lidstaten bij de uitvoering van hun beleid gebruikmaken van de recentste wetenschappelijke bevindingen. Daarom moet de Commissie, wanneer de Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering wetenschappelijk advies verstrekt en verslagen uitbrengt over het EU-ETS, met dergelijk advies en die verslagen rekening houden, met name wat betreft de noodzaak van aanvullende beleidslijnen en maatregelen van de Unie om de naleving van de doelstellingen en streefcijfers van Verordening (EU) 2021/1119 te waarborgen, en van aanvullende beleidslijnen en maatregelen van de Unie met het oog op de ambitie en de milieu-integriteit van wereldwijde marktgebaseerde maatregelen voor de luchtvaart en het zeevervoer.

(96) Om de bijdrage van de opbrengsten uit het EU-ETS aan de klimaattransitie te erkennen, moet een EU-ETS-etiket worden ingevoerd. Naast andere maatregelen om de zichtbaarheid van de financiering uit het EU-ETS te waarborgen, moeten de lidstaten en de Commissie ervoor zorgen dat projecten en activiteiten die in het kader van het moderniseringsfonds en het innovatiefonds worden ondersteund, duidelijk worden aangeduid als afkomstig uit EU-ETS-opbrengsten door ze te voorzien van een passend etiket.

([30]) Verordening (EU) nr. 182/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 2011 tot vaststelling van de algemene voorschriften en beginselen die van toepassing zijn op de wijze waarop de lidstaten de uitoefening van de uitvoeringsbevoegdheden door de Commissie controleren (PB L 55 van 28.2.2011, blz. 13).

(97) Met het oog op de verwezenlijking van de in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit moet op basis van een wetgevingsvoorstel tot wijziging van die verordening een Uniebrede klimaatdoelstelling voor 2040 worden vastgesteld. Het EU-ETS moet worden herzien om het in overeenstemming te brengen met de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2040. Bijgevolg moet de Commissie uiterlijk in juli 2026 aan het Europees Parlement en de Raad verslag uitbrengen over verschillende aspecten van het EU-ETS, zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel en een effectbeoordeling. In lijn met Verordening (EU) 2021/1119 moet er prioriteit worden gegeven aan directe emissiereducties, die zullen moeten worden aangevuld met koolstofverwijderingen om klimaatneutraliteit te bereiken. Daarom moet de Commissie, naast andere aspecten, uiterlijk in juli 2026 aan het Europees Parlement en de Raad verslag uitbrengen over de wijze waarop emissies die uit de atmosfeer worden verwijderd en veilig en permanent worden opgeslagen, bijvoorbeeld door directe afvang uit de lucht, mogelijk onder de emissiehandel kunnen vallen, zonder de noodzakelijke emissiereducties te moeten compenseren. Totdat alle fasen van de levenscyclus van een product waarin afgevangen koolstof wordt gebruikt, onderworpen zijn aan koolstofbeprijzing, met name in het stadium van afvalverbranding, zou het meetellen van emissies op het moment dat ze uit producten in de atmosfeer worden uitgestoten, ertoe leiden dat er te weinig emissies worden meegerekend.

Om de afvang van koolstof zodanig te reguleren dat de netto-emissies worden verminderd en ervoor wordt gezorgd dat alle emissies in aanmerking worden genomen en dubbeltelling wordt vermeden, terwijl er tegelijkertijd economische stimulansen worden gecreëerd, moet de Commissie uiterlijk in juli 2026 beoordelen of alle broeikasgasemissies die onder Richtlijn 2003/87/EG vallen, daadwerkelijk in aanmerking worden genomen en of dubbeltelling daadwerkelijk wordt vermeden. Zij moet met name beoordelen hoe zij broeikasgasemissies die geacht worden te zijn afgevangen en gebruikt in een product op een andere manier dan bedoeld in artikel 12, lid 3 ter, meerekent, en rekening houden met de downstreamfasen, met inbegrip van verwijdering en afvalverbranding. Tot slot moet de Commissie ook verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en aan de Raad over de haalbaarheid van een verlaging van de drempels voor het totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 20 MW voor de activiteiten in bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG, rekening houdend met de milieuvoordelen en de administratieve lasten.

(98) Uiterlijk in juli 2026 moet de Commissie ook een beoordeling maken van en verslag uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad over de haalbaarheid van de opneming van verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval in het EU-ETS, onder meer met het oog op de opneming ervan vanaf 2028, en een beoordeling maken van de potentiële behoefte aan een optie voor een lidstaat om er tot eind 2030 niet aan deel te nemen, rekening houdend met het belang van alle sectoren die bijdragen tot emissiereducties. De opneming van verbrandingsinstallaties voor huishoudelijk afval in het EU-ETS zou bijdragen aan de circulaire economie door recycling, hergebruik en reparatie van producten aan te moedigen, en tevens bijdragen aan het koolstofvrij maken van de hele economie. De opname van verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval zou de stimulansen voor duurzaam afvalbeheer versterken in overeenstemming met de afvalhiërarchie en zou een gelijk speelveld creëren voor de regio's die de verbranding van stedelijk afval hebben opgenomen in het toepassingsgebied van het EU-ETS.

Om te voorkomen dat afval in plaats van in verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval te worden verbrand, wordt afgevoerd naar stortplaatsen in de Unie, die methaanemissies veroorzaken, en dat afval naar derde landen wordt uitgevoerd, met mogelijk negatieve gevolgen voor het milieu, moet de Commissie in haar verslag rekening houden met een mogelijke verschuiving van afval in de richting van verwijdering door storten in de Unie en uitvoer van afval naar derde landen. De Commissie moet ook rekening houden met de effecten op de interne markt, mogelijke verstoringen van de mededinging, milieu-integriteit, afstemming op de doelstellingen van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad ([31]) en deugdelijkheid en nauwkeurigheid met betrekking tot de bewaking en berekening van emissies. Gezien de methaanemissies als gevolg van het storten van afval en om te voorkomen dat er een ongelijk speelveld ontstaat, moet de Commissie ook de mogelijkheid beoordelen om andere afvalbeheerprocessen, zoals storten, gisting, compostering en mechanisch-biologische behandeling, in het EU-ETS op te nemen bij de beoordeling van de haalbaarheid van het opnemen van verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval.

(99) Teneinde niet-wetgevingshandelingen van algemene strekking vast te stellen ter aanvulling of wijziging van bepaalde niet-essentiële onderdelen van wetgevingshandelingen, moet aan de Commissie de bevoegdheid worden overgedragen om overeenkomstig artikel 290 VWEU handelingen vast te stellen met betrekking tot de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van veilingen, de regels voor de toepassing van de conditionaliteit, de voorschriften voor de werking van het innovatiefonds, de regels voor de werking van het mechanisme voor openbare inschrijving in verband met CD's en CCD's, de voorschriften om te beoordelen of broeikasgassen permanent chemisch in een product zijn gebonden en de uitbreiding van de in bijlage III bij Richtlijn 2003/87/EG bedoelde activiteit naar andere sectoren. Om synergieën met het bestaande regelgevingskader te waarborgen, moet bovendien de in artikel 10, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde delegatie met betrekking tot de tijdstippen, het beheer en

([31]) Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).

andere aspecten van veilingen worden uitgebreid tot de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren. Het is van bijzonder belang dat de Commissie bij haar voorbereidende werkzaamheden tot passende raadplegingen overgaat, onder meer op deskundigenniveau, en dat die raadplegingen gebeuren in overeenstemming met de beginselen die zijn vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord van 13 april 2016 over beter wetgeven ([32]). Met name om te zorgen voor gelijke deelname aan de voorbereiding van gedelegeerde handelingen ontvangen het Europees Parlement en de Raad alle documenten op hetzelfde tijdstip als de deskundigen van de lidstaten, en hebben hun deskundigen systematisch toegang tot de vergaderingen van de deskundigengroepen van de Commissie die zich bezighouden met de voorbereiding van de gedelegeerde handelingen.

(100) De bepalingen met betrekking tot het bestaande EU-ETS en de uitbreiding ervan tot maritiem vervoer moeten vanaf 2024 van toepassing zijn, in overeenstemming met de noodzaak van dringende klimaatactie en van een kosteneffectieve bijdrage tot emissiereducties door alle sectoren. Bijgevolg dienen de lidstaten de bepalingen met betrekking tot die sectoren uiterlijk op 31 december 2023 om te zetten. De uiterste datum voor de omzetting van de bepalingen met betrekking tot het emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren moet echter 30 juni 2024 zijn, aangezien de regels inzake bewaking, rapportage, verificatie en vergunningverlening voor die sectoren van toepassing zijn vanaf 1 januari 2025, en voldoende tijd vereisen voor een ordelijke uitvoering. Bij wijze van uitzondering moeten de lidstaten, om transparantie en degelijke rapportage te waarborgen, de verplichting tot rapportage over historische emissies voor die sectoren uiterlijk op 31 december 2023 omzetten, aangezien die verplichting betrekking heeft op de emissies in het jaar 2024. Overeenkomstig de gezamenlijke politieke verklaring van 28 september 2011 van de lidstaten en de Commissie over toelichtende stukken ([33]) hebben de lidstaten zich ertoe verbonden om in gerechtvaardigde gevallen de kennisgeving van hun omzettingsmaatregelen vergezeld te doen gaan van een of meer stukken waarin het verband tussen de onderdelen van een richtlijn en de overeenkomstige delen van de nationale omzettingsinstrumenten wordt toegelicht. Met betrekking tot deze richtlijn acht de wetgever de toezending van die stukken gerechtvaardigd.

(101) Een goed functionerend en hervormd EU-ETS dat bestaat uit een instrument om de markt te stabiliseren, is voor de Unie van cruciaal belang voor het verwezenlijken van de doelstelling om uiterlijk in 2030 de nettobroeikasgasemissies in de hele economie te verminderen, de doelstelling om in de Unie uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken en de doelstelling om daarna negatieve emissies in de Unie te verwezenlijken, zoals vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119, alsmede de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. De marktstabiliteitsreserve heeft tot doel het gebrek aan evenwicht tussen vraag en aanbod van emissierechten op de markt op te vangen. In artikel 3 van Besluit (EU) 2015/1814 is bepaald dat de reserve drie jaar na de inwerkingtreding ervan moet worden geëvalueerd, waarbij bijzondere aandacht wordt besteed aan het percentage voor de vaststelling van het aantal emissierechten dat in de marktstabiliteitsreserve wordt opgenomen, alsook aan de drempel voor het totale aantal in omloop zijnde emissierechten (TNAC) dat bepalend is voor de opname van emissierechten, en aan het aantal uit de reserve vrij te geven emissierechten. De huidige drempel voor de opname van emissierechten in de marktstabiliteitsreserve is vastgesteld in 2018 bij de laatste herziening van het EU-ETS, terwijl de lineaire verminderingsfactor bij deze richtlijn wordt verhoogd. Daarom moet de Commissie, als onderdeel van de regelmatige evaluatie van de werking van de marktstabiliteitsreserve, ook beoordelen of die drempel eventueel moet worden aangepast, in lijn met de in artikel 9 van Richtlijn 2003/87/EG bedoelde lineaire factor.

(102) Gelet op de noodzaak een sterker investeringssignaal af te geven om emissies op een kosteneffectieve manier terug te dringen, en met het oog op de aanscherping van het EU-ETS moet Besluit (EU) 2015/1814 zodanig worden gewijzigd dat het percentage voor de vaststelling van het aantal emissierechten dat elk jaar in de marktstabiliteitsreserve moet worden opgenomen, wordt verhoogd. Bovendien moet de opname voor lagere niveaus van het TNAC gelijk zijn aan het verschil tussen het TNAC en de drempel die bepalend is voor de opname van emissierechten. Hiermee zou de aanzienlijke onzekerheid over de hoeveelheid te veilen emissierechten die ontstaat wanneer het TNAC dicht bij de drempel ligt, worden voorkomen, en er tegelijkertijd voor worden gezorgd dat het overschot de bandbreedte bereikt waarbinnen de koolstofmarkt wordt geacht op evenwichtige wijze te functioneren.

(103) Om er bovendien voor te zorgen dat het niveau van de emissierechten die in de marktstabiliteitsreserve blijven, voorspelbaar is, mag de ongeldigverklaring van emissierechten in de reserve niet langer afhankelijk zijn van de hoeveelheid te veilen emissierechten van het voorgaande jaar. Het aantal emissierechten in de reserve moet daarom worden vastgesteld op 400 miljoen, wat overeenkomt met de lagere drempel voor de waarde van het TNAC.

([32]) PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1.
([33]) PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

(104) Uit de analyse van de effectbeoordeling bij het voorstel voor deze richtlijn is ook gebleken dat de netto-vraag van de luchtvaart in het TNAC moet worden opgenomen. Aangezien luchtvaartemissierechten op dezelfde manier kunnen worden gebruikt als algemene emissierechten, zou de reserve door de opname van luchtvaartemissierechten ook nauwkeuriger worden en dus beter in staat zijn om de stabiliteit van de markt te waarborgen. De berekening van het TNAC moet de luchtvaartemissies en de voor de luchtvaart verleende emissierechten vanaf het jaar volgend op de inwerkingtreding van deze richtlijn omvatten.

(105) Ter verduidelijking van de berekening van het TNAC moet bij Besluit (EU) 2015/1814 worden gespecificeerd dat alleen emissierechten die zijn verleend en niet in de marktstabiliteitsreserve worden opgenomen, in het aanbod van emissierechten worden opgenomen. Bovendien mag de formule het aantal emissierechten in de marktstabiliteitsreserve niet langer van het aanbod aan emissierechten aftrekken. Deze wijziging zou geen wezenlijke gevolgen hebben voor het resultaat van de berekening van het TNAC, met inbegrip van de gevolgen voor eerdere berekeningen van het TNAC of voor de reserve.

(106) Om het risico van onevenwichtigheden in vraag en aanbod dat de start van de handel in emissierechten voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren met zich meebrengt, te beperken en deze handel beter bestand te maken tegen marktschokken, moet het op regels gebaseerde mechanisme van de marktstabiliteitsreserve op die sectoren worden toegepast. Om ervoor te zorgen dat die reserve vanaf de start van het systeem operationeel is, moet de reserve met een initieel bedrag van 600 miljoen emissierechten voor de handel in emissierechten in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren worden opgezet. De initiële onderste en bovenste drempels, waardoor de vrijgave of opname van emissierechten uit de reserve wordt geactiveerd, moeten onderworpen zijn aan een algemene herzieningsclausule. Andere elementen, zoals de bekendmaking van het TNAC of de hoeveelheid emissierechten die zijn vrijgegeven of in de reserve zijn opgenomen, moeten voldoen aan de regels van de reserve voor andere sectoren.

(107) Daar de doelstelling van deze richtlijn, namelijk het verminderen van emissies van broeikasgassen op een kosteneffectieve en economisch efficiënte manier die is afgestemd op de doelstelling om uiterlijk in 2030 de nettobroeikasgasemissies in de hele economie te verminderen door middel van een uitgebreid en gewijzigd marktgebaseerd mechanisme voor de hele Unie, niet voldoende door de lidstaten kan worden verwezenlijkt, maar vanwege de omvang en de gevolgen ervan beter door de Unie kan worden gerealiseerd, kan de Unie, overeenkomstig het in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde subsidiariteitsbeginsel, maatregelen nemen. Overeenkomstig het in hetzelfde artikel neergelegde evenredigheidsbeginsel, gaat deze richtlijn niet verder dan nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken.

(108) Richtlijn 2003/87/EG en Besluit (EU) 2015/1814 moeten derhalve dienovereenkomstig worden gewijzigd,

HEBBEN DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

Wijzigingen van Richtlijn 2003/87/EG

Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

1) in artikel 1 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Deze richtlijn voorziet tevens in een sterkere verlaging van de emissies van broeikasgassen teneinde bij te dragen tot het reductieniveau dat op wetenschappelijke gronden nodig wordt geacht om een gevaarlijke klimaatverandering te voorkomen. Hij draagt bij tot de verwezenlijking van de doelstelling van de Unie inzake klimaatneutraliteit en haar klimaatdoelstellingen, zoals vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad (*), en bijgevolg tot de verwezenlijking van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs (**).

(*) Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de verwezenlijking van klimaatneutraliteit, en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 ("Europese klimaatwet") (PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1).

(**) PB L 282 van 19.10.2016, blz. 4.";

2) in artikel 2 worden de leden 1 en 2 vervangen door:

"1. Deze richtlijn is van toepassing op de in de bijlagen I en III genoemde activiteiten en op de in bijlage II genoemde broeikasgassen. Wanneer een installatie die als gevolg van de exploitatie van verbrandingseenheden met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW onder het toepassingsgebied van het EU ETS valt, haar productieprocessen wijzigt om haar broeikasgasemissies te verminderen en niet langer aan die drempel voldoet, geeft de lidstaat waar die installatie zich bevindt, de exploitant de opties tot het einde van de huidige en volgende periode van vijf jaar, als bedoeld in artikel 11, lid 1, tweede alinea, na de wijziging van zijn productieprocessen,, binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS te blijven vallen. De exploitant van die installatie kan besluiten dat de installatie alleen tot het einde van de huidige periode van vijf jaar of ook van de volgende periode van vijf jaar na de wijziging van de productieprocessen binnen het toepassingsgebied van het EU-ETS moet blijven vallen. De betrokken lidstaat stelt de Commissie in kennis van wijzigingen ten opzichte van de op grond van artikel 11, lid 1, bij de Commissie ingediende lijst.

2. Deze richtlijn is van toepassing onverminderd eventuele uit Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad (*) voortvloeiende voorschriften.

_____

(*) Richtlijn 2010/75/EU van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 inzake industriële emissies (geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) (PB L 334 van 17.12.2010, blz. 17).";

3) artikel 3 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt b) wordt vervangen door:

"b) "emissies": de uitstoot van broeikasgassen door in een installatie aanwezige bronnen, of de uitstoot door een vliegtuig dat een in bijlage I genoemde luchtvaartactiviteit uitoefent of door schepen die een in bijlage I genoemde maritieme vervoersactiviteit uitoefenen, van de met betrekking tot die activiteit gespecificeerde gassen, of de uitstoot van broeikasgassen die overeenstemt met de in bijlage III bedoelde activiteit;";

b) punt d) wordt vervangen door:

"d) "vergunning voor broeikasgasemissies": de overeenkomstig de artikelen 5, 6, en 30 ter verleende vergunning;";

c) punt u) wordt geschrapt;

d) de volgende punten worden toegevoegd:

"w) "de scheepvaartmaatschappij": de scheepseigenaar of een andere organisatie of persoon, zoals de manager of de rompbevrachter, die de verantwoordelijkheid voor de exploitatie van het schip van de scheepseigenaar heeft overgenomen en die er, bij het aangaan van die verantwoordelijkheid, mee heeft ingestemd alle door de Internationale Veiligheidsmanagementcode voor de veilige exploitatie van schepen en voor verontreinigingspreventie voorgeschreven taken en verantwoordelijkheden die zijn vastgesteld in bijlage I bij Verordening (EG) nr. 336/2006 van het Europees Parlement en de Raad (*), over te nemen;

x) "reis": een reis als gedefinieerd in artikel 3, punt c), van Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad (**);

y) "administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij": de autoriteit die verantwoordelijk is voor het beheer van het EU-ETS ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij overeenkomstig artikel 3 octies septies;

z) "aanloophaven": de haven waar een schip stopt om vracht te laden of te lossen of om passagiers te laten in- of ontschepen, of de haven waar een offshoreschip stopt om de bemanning af te lossen; zijn uitgesloten stops die uitsluitend bedoeld zijn voor het tanken, het inslaan van voorraden, het aflossen van de bemanning van een ander schip dan een offshoreschip, het indokken of het verrichten van herstellingen aan het schip en/of de uitrusting ervan, stops in een haven omdat het schip bijstand nodig heeft of in nood is, buiten een haven verrichte schip-tot-schiptransfers, stops die uitsluitend bedoeld zijn voor het schuilen bij noodweer of die noodzakelijk zijn voor opsporings- en reddingsactiviteiten en stops van containerschepen in een naburige containeroverslaghaven die is opgenomen in de lijst van de uit hoofde van artikel 3 octies bis, lid 2, vastgestelde uitvoeringshandeling;

a bis) "cruiseschip": een passagiersschip zonder vrachtdek, dat uitsluitend is ontworpen voor commercieel vervoer van passagiers met mogelijkheid tot overnachting op een zeereis;

a ter) "contract for Difference" of "CD": een contract tussen de Commissie en de producent, die is geselecteerd via een mechanisme voor openbare inschrijving zoals een veiling, van een koolstofarm of koolstofvrij product, en op grond waarvan de producent steun wordt geboden uit het innovatiefonds ter dekking van het verschil tussen de winnende prijs, ook gekend als de uitoefenprijs, enerzijds en een referentieprijs, zoals afgeleid van de prijs van het geproduceerde koolstofarme of koolstofvrije product, de marktprijs van een nauw substituut of een combinatie van deze twee producten anderzijds;

a quater) "carbon contract for difference" of "CCD": een contract tussen de Commissie en de producent, die is geselecteerd via een mechanisme voor openbare inschrijving zoals een veiling, van een koolstofarm of koolstofvrij product, en op grond waarvan de producent steun wordt geboden uit het innovatiefonds ter dekking van het verschil tussen de winnende prijs, ook gekend als de uitoefenprijs, enerzijds en een referentieprijs, zoals afgeleid van de gemiddelde prijs van emissierechten anderzijds;

a quinquies) "contract met vaste premies": een contract tussen de Commissie en de producent, die is geselecteerd via een mechanisme voor openbare inschrijving zoals een veiling, van een koolstofarm of koolstofvrij product, en op grond waarvan de producent steun wordt geboden in de vorm van een vast bedrag per eenheid van het geproduceerde product;

a sexies) "gereglementeerde entiteit" voor de toepassing van hoofdstuk IV bis: elk van de hieronder genoemde natuurlijke of rechtspersonen, met uitzondering van de eindverbruiker van de brandstoffen, die de in bijlage III bedoelde activiteit uitoefent:

i) wanneer de brandstof door een belastingentrepot als omschreven in artikel 3, punt 11, van Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad (***) passeert, de erkende entrepothouder als omschreven in artikel 3, punt 1, van die richtlijn, die tot voldoening van de accijns is gehouden op grond van artikel 7 van die richtlijn;

ii) indien punt i) van dit punt niet van toepassing is, elke andere persoon die tot voldoening is gehouden van de accijns die op grond van artikel 7 van Richtlijn (EU) 2020/262 of artikel 21, lid 5, eerste alinea, van Richtlijn 2003/96/EG van de Raad (****) voor de onder hoofdstuk IV bis van deze richtlijn vallende brandstoffen verschuldigd is geworden;

iii) indien de punten i) en ii) van dit punt niet van toepassing zijn, elke andere persoon die door de relevante bevoegde autoriteiten van de lidstaat moet worden geregistreerd om tot voldoening van de accijns te worden gehouden, met inbegrip van personen die vrijgesteld zijn van de betaling van de accijns, als bedoeld in artikel 21, lid 5, vierde alinea, van Richtlijn 2003/96/EG van de Raad;

iv) indien de punten i), ii) en iii) van dit punt niet van toepassing zijn of indien meerdere personen hoofdelijk gehouden zijn tot de betaling van dezelfde accijns, elke andere door een lidstaat aangewezen persoon;

a septies) "brandstof" voor de toepassing van hoofdstuk IV bis van deze richtlijn: elk energieproduct zoals bedoeld in artikel 2, lid 1, van Richtlijn 2003/96/EG, met inbegrip van de brandstoffen die zijn vermeld in tabel A en tabel C van bijlage I bij die richtlijn, alsmede elk ander product dat voor gebruik bedoeld is, te koop wordt aangeboden of wordt gebruikt als motor- of verwarmingsbrandstof als bedoeld in artikel 2, lid 3, van die richtlijn, ook voor de productie van elektriciteit;

a octies) "uitslag tot verbruik" voor de toepassing van hoofdstuk IV bis van deze richtlijn: uitslag tot verbruik zoals omschreven in artikel 6, lid 3, van Richtlijn (EU) 2020/262;

a nonies) "TTF-gasprijs" voor de toepassing van hoofdstuk IV bis: de prijs van het maandvooruitcontract voor gasfutures dat wordt verhandeld op het virtuele handelspunt *Title Transfer Facility* (TTF), dat wordt geëxploiteerd door Gasunie Transport Services B.V.;

a decies) "prijs van ruwe Brentolie" voor de toepassing van hoofdstuk IV bis: de maandvooruitprijs van futures voor ruwe olie die wordt gebruikt als referentieprijs voor de aankoop van olie.

_____

(*) Verordening (EG) nr. 336/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 15 februari 2006 inzake de implementatie van de Internationale Veiligheidsmanagementcode in de Gemeenschap en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 3051/95 van de Raad (PB L 64 van 4.3.2006, blz. 1).

(**) Verordening (EU) 2015/757 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2015 betreffende de monitoring, de rapportage en de verificatie van kooldioxide-emissies door maritiem vervoer en tot wijziging van Richtlijn 2009/16/EG (PB L 123 van 19.5.2015, blz. 55).

(***) Richtlijn (EU) 2020/262 van de Raad van 19 december 2019 houdende een algemene regeling inzake accijns (PB L 58 van 27.2.2020, blz. 4).

(****) Richtlijn 2003/96/EG van de Raad van 27 oktober 2003 tot herstructurering van de communautaire regeling voor de belasting van energieproducten en elektriciteit (PB L 283 van 31.10.2003, blz. 51).";

4) de titel van hoofdstuk II wordt vervangen door:

"Luchtvaart en maritiem vervoer";

5) artikel 3 bis wordt vervangen door:

"*Artikel 3 bis*

Toepassingsgebied

De artikelen 3 ter tot en met 3 octies zijn van toepassing op de toewijzing en verlening van emissierechten voor de in bijlage I genoemde luchtvaartactiviteiten. De artikelen 3 octies bis tot en met 3 octies octies zijn van toepassing op de in bijlage I vermelde maritieme vervoersactiviteiten.";

6) artikel 3 octies wordt vervangen door:

"*Artikel 3 octies*

Plannen voor bewaking en rapportage

De administrerende lidstaat zorgt ervoor dat iedere vliegtuigexploitant bij de bevoegde instantie in die lidstaat een bewakingsplan met maatregelen voor bewaking van en rapportage over emissies en dat het plan overeenkomstig de in artikel 14 bedoelde uitvoeringshandelingen door de bevoegde instantie wordt goedgekeurd.";

7) de volgende artikelen worden ingevoegd:

"*Artikel 3 octies bis*

Toepassingsgebied voor maritieme vervoersactiviteiten

1. De toewijzing van emissierechten en de toepassing van inleveringsverplichtingen ten aanzien van maritieme vervoersactiviteiten is van toepassing met betrekking tot 50 % van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een haven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een aanloophaven buiten de jurisdictie van een lidstaat, op 50 % van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een aanloophaven buiten de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een haven onder de jurisdictie van een lidstaat, op 100 % van de emissies van schepen die reizen uitvoeren vanuit een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat en aankomen in een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat, en 100 % van de emissies van schepen in een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat.

2. De Commissie stelt uiterlijk op 31 december 2023 door middel van uitvoeringshandelingen een lijst van naburige containeroverslaghavens op en actualiseert deze lijst vervolgens om de twee jaar uiterlijk op 31 december.

Die uitvoeringshandelingen vermelden een haven in de lijst als een naburige containeroverslaghaven indien het aandeel van de containeroverslag, gemeten in twintig-voetcontainermaat, meer dan 65 % bedraagt van het totale containerverkeer van die haven tijdens de recentste periode van twaalf maanden waarvoor relevante gegevens beschikbaar zijn en wanneer die haven buiten de Unie is gelegen maar minder dan 300 zeemijl van een haven onder de jurisdictie van een lidstaat. Voor de toepassing van dit lid worden containers beschouwd overgeslagen te zijn indien ze van een schip in de haven worden gelost met als enig doel ze op een ander schip te laden. De door de Commissie

krachtens de eerste alinea opgestelde lijst omvat geen havens die zijn gelegen in een derde land waarvoor dat derde land daadwerkelijk gelijkwaardige maatregelen toepast als die van deze richtlijn.

Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

3. De artikelen 9, 9 bis en 10 zijn op dezelfde wijze van toepassing op maritieme vervoersactiviteiten als op andere activiteiten die onder het EU-ETS vallen, met de volgende uitzondering ten aanzien van de toepassing van artikel 10.

Tot en met 31 december 2030 wordt een aandeel emissierechten toegekend aan lidstaten waarin het aandeel van scheepvaartmaatschappijen die op grond van artikel 3 octies septies onder hun verantwoordelijkheid zouden vallen in verhouding tot hun respectieve bevolking in 2020 en op basis van de beschikbare gegevens voor de periode van 2018 tot en met 2020, meer bedraagt dan 15 scheepvaartmaatschappijen per miljoen inwoners. De hoeveelheid emissierechten komt overeen met 3,5 % van de extra hoeveelheid emissierechten afkomstig van de in artikel 9, derde alinea, bedoelde verhoging van het maximumbedrag voor maritiem vervoer in het desbetreffende jaar. Voor de jaren 2024 en 2025 wordt de hoeveelheid emissierechten bovendien vermenigvuldigd met de percentages die op grond van artikel 3 octies ter, eerste alinea, punten a) en b), van toepassing zijn op het desbetreffende jaar. De opbrengsten van de veiling van dat aandeel emissierechten zouden moeten worden gebruikt voor de in artikel 10, lid 3, eerste alinea, punt g), met betrekking tot de maritieme sector, en de punten f) en i), bedoelde doeleinden. 50 % van de hoeveelheid emissierechten wordt onder de betrokken lidstaten verdeeld op basis van het aandeel scheepvaartmaatschappijen dat onder hun verantwoordelijkheid valt, en de rest in gelijke delen onder hen.

Artikel 3 octies ter

Geleidelijke invoering van voorschriften voor maritiem vervoer

Scheepvaartmaatschappijen zijn verplicht overeenkomstig het volgende schema emissierechten in te leveren:

a) 40 % van de voor 2024 gerapporteerde geverifieerde emissies waarop de inleveringsverplichtingen overeenkomstig artikel 12 van toepassing zouden zijn;

b) 70 % van de voor 2025 gerapporteerde geverifieerde emissies waarop de inleveringsverplichtingen overeenkomstig artikel 12 van toepassing zouden zijn;

c) 100 % van de geverifieerde emissies die zijn gerapporteerd voor 2026 en elk daaropvolgend jaar overeenkomstig artikel 12.

Indien in vergelijking met de geverifieerde emissies van maritiem vervoer voor de jaren 2024 en 2025 minder emissierechten worden ingeleverd, wordt een met dat verschil overeenstemmende hoeveelheid emissierechten geannuleerd in plaats van geveild op grond van artikel 10, zodra het verschil tussen geverifieerde emissies en ingeleverde emissierechten voor elk jaar is vastgesteld.

Artikel 3 octies quater

Bepalingen betreffende de overdracht van de EU-ETS-kosten van de scheepvaartmaatschappij naar een andere entiteit

De lidstaten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat wanneer de eindverantwoordelijkheid voor de aankoop van de brandstof, of de exploitatie van het schip, of beide, wordt overgenomen door een andere entiteit dan de scheepvaartmaatschappij op grond van een contractuele regeling, de scheepvaartmaatschappij recht heeft op terugbetaling door die entiteit van de kosten die voortvloeien uit het inleveren van emissierechten.

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder “exploitatie van het schip” verstaan het bepalen van de vervoerde vracht of de route en de snelheid van het schip. De scheepvaartmaatschappij blijft de verantwoordelijke entiteit voor het inleveren van emissierechten zoals vereist op grond van de artikelen 3 octies ter en 12 van deze richtlijn en voor de algehele naleving van de bepalingen van het nationale recht tot omzetting van deze richtlijn. De lidstaten zorgen ervoor dat de onder hun verantwoordelijkheid vallende scheepvaartmaatschappijen de verplichtingen op grond van de artikelen 3 octies ter en 12 om emissierechten in te leveren nakomen, niettegenstaande het recht van dergelijke scheepvaartmaatschappijen op terugbetaling door de commerciële exploitanten van de kosten die uit de inlevering voortvloeien.

Artikel 3 octies quinquies

Bewaking en rapportage van emissies van maritiem vervoer

Met betrekking tot de emissies van de in bijlage I van deze richtlijn vermelde maritieme vervoersactiviteiten zorgt de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij ervoor dat een scheepvaartmaatschappij onder haar verantwoordelijkheid de relevante parameters tijdens een verslagperiode monitort en rapporteert, en op maatschappijniveau geaggregeerde emissiegegevens bij haar indient overeenkomstig hoofdstuk II van Verordening (EU) 2015/757.

Artikel 3 octies sexies

Verificatie- en accreditatieregels voor emissies van maritiem vervoer

De administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij zorgt ervoor dat de rapportage van op het niveau van de scheepvaartmaatschappij geaggregeerde emissiegegevens die op grond van artikel 3 octies quinquies van deze richtlijn door een scheepvaartmaatschappij zijn ingediend, wordt geverifieerd overeenkomstig de verificatie- en accreditatieregels van hoofdstuk III van Verordening (EU) 2015/757.

Artikel 3 octies septies

Administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij

1. De administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij is:

a) in het geval van een in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappij, de lidstaat waar de scheepvaartmaatschappij is geregistreerd;

b) in het geval van een niet in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappij, de lidstaat waar schepen van die scheepvaartmaatschappij in de voorgaande vier monitoringjaren het vaakst havens hebben aangedaan, tijdens reizen die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies bis vallen;

c) in het geval van een niet in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappij die in de laatste vier monitoringjaren geen enkele reis heeft uitgevoerd die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies bis valt, de lidstaat waar een schip van de scheepvaartmaatschappij zijn eerste reis die binnen het toepassingsgebied van dat artikel valt, heeft gestart of beëindigd.

2. Op basis van de best beschikbare informatie, publiceert de Commissie door middel van uitvoeringshandelingen:

a) vóór 1 februari 2024 een lijst van de scheepvaartmaatschappijen die op of met ingang van 1 januari 2024 een in bijlage I vermelde maritieme vervoersactiviteit uitoefenden die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies bis viel, onder vermelding van de administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij overeenkomstig lid 1 van dit artikel;

b) vóór 1 februari 2026 en vervolgens om de twee jaar een geactualiseerde lijst om, overeenkomstig lid 1, punt c), van dit artikel, in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappijen over te dragen aan een andere administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij indien zij van lidstaat van registratie zijn veranderd binnen de Unie of om, overeenkomstig lid 1, punt a), van dit artikel, scheepvaartmaatschappijen op te nemen die in de tussentijd een in bijlage I vermelde maritieme vervoersactiviteit hebben uitgeoefend die binnen het toepassingsgebied van artikel 3 octies bis valt; alsmede

c) vóór 1 februari 2028 en vervolgens om de vier jaar een geactualiseerde lijst om, overeenkomstig lid 1, punt b), van dit artikel, niet in een lidstaat geregistreerde scheepvaartmaatschappijen over te dragen aan een andere administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij.

3. De administrerende autoriteit ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij die volgens de op grond van lid 2 opgestelde lijst verantwoordelijk is voor een scheepvaartmaatschappij, behoudt die verantwoordelijkheid ongeacht latere wijzigingen in de activiteiten of registratie van de scheepvaartmaatschappij totdat een geactualiseerde lijst met die wijzigingen wordt bekendgemaakt.

4. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast om gedetailleerde regels met betrekking tot het beheer van scheepvaartmaatschappijen door de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij uit hoofde van deze richtlijn vast te stellen. Die uitvoeringshandelingen worden volgens de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

Artikel 3 octies octies

Verslag en evaluatie

1. Indien de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) een wereldwijde marktgebaseerde maatregel vaststelt om broeikasgasemissies van maritiem vervoer te verminderen, evalueert de Commissie deze richtlijn in het licht van die vastgestelde maatregel.

Daartoe dient de Commissie binnen 18 maanden na de vaststelling van een dergelijke wereldwijde marktgebaseerde maatregel en voordat deze operationeel wordt, een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad. In dat verslag onderzoekt de Commissie de wereldwijde marktgebaseerde maatregel met betrekking tot:

a) de ambitie ervan in het licht van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs;

b) de algehele milieu-integriteit ervan, onder meer in vergelijking met de bepalingen van deze richtlijn die betrekking hebben op zeevervoer; alsmede

c) alle kwesties in verband met de samenhang tussen het EU-ETS en die maatregel.

In voorkomend geval kan het in de tweede alinea van dit lid bedoelde verslag van de Commissie vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel tot wijziging van deze richtlijn op een wijze die strookt met de klimaatdoelstelling van de Unie voor 2030 en de in Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit, en met het doel de milieu-integriteit en de doeltreffendheid van de klimaatactie van de Unie in stand te houden, om voor samenhang te zorgen tussen de uitvoering van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel en het EU-ETS, waarbij elke aanzienlijke dubbele belasting wordt vermeden.

2. Indien de IMO uiterlijk in 2028 geen wereldwijde marktgebaseerde maatregel vaststelt om de broeikasgasemissies van maritiem vervoer te verminderen in overeenstemming met de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs en ten minste tot een niveau dat vergelijkbaar is met het niveau dat resulteert uit de in het kader van deze richtlijn genomen maatregelen van de Unie, dient de Commissie een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad waarin zij onderzoekt of de toewijzing van emissierechten en inleveringsverplichtingen moeten worden toegepast met betrekking tot meer dan vijftig procent (50 %) van de emissies van schepen die reizen uitvoeren tussen een aanloophaven onder de jurisdictie van een lidstaat en een aanloophaven buiten de jurisdictie van een lidstaat, in het licht van de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs. In dat verslag houdt de Commissie met name rekening met de vooruitgang op het niveau van de IMO en onderzoekt zij of een derde land beschikt over een marktgebaseerde maatregel die gelijkwaardig is aan deze richtlijn, en beoordeelt zij het risico van een toename van ontwijkingspraktijken, onder meer door een verschuiving naar andere vervoerswijzen of een verschuiving van havenknooppunten naar havens buiten de Unie.

Het in de eerste alinea bedoelde verslag gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel tot wijziging van deze richtlijn.

3. De Commissie monitort de uitvoering van dit hoofdstuk met betrekking tot maritiem vervoer, met name om ontwijkende gedragingen op te sporen om dergelijk gedrag vroegtijdig te voorkomen, waarbij ook ultraperifere gebieden in overweging worden genomen, en brengt vanaf 2024 om de twee jaar verslag uit over de uitvoering van dit hoofdstuk met betrekking tot maritiem vervoer en mogelijke trends met betrekking tot scheepvaartondernemingen die trachten te vermijden dat zij aan de eisen van deze richtlijn worden gehouden. De Commissie houdt toezicht op mogelijke gevolgen met betrekking tot onder andere mogelijke stijgingen van de vervoerskosten, marktverstoringen en veranderingen in het havenverkeer, waaronder het ontwijken van havens en de verplaatsing tussen overladingsknooppunten, en het algehele concurrentievermogen van de maritieme sector in de lidstaten, met name de gevolgen voor scheepvaartdiensten die essentiële diensten van "territoriale continuïteit" vormen. Indien nodig stelt de Commissie maatregelen voor om de doeltreffende uitvoering van dit hoofdstuk met betrekking tot maritiem vervoer te waarborgen, met name maatregelen om trends aan te pakken met betrekking tot scheepvaartondernemingen die zich aan de vereisten van deze richtlijn willen onttrekken.

4. Uiterlijk op 30 september 2028 beoordeelt de Commissie of een verlenging van de toepassing van artikel 3 octies bis, lid 3, tweede alinea, na 31 december 2030 passend is, en dient zij in voorkomend geval daartoe een wetgevingsvoorstel in.

5. Uiterlijk op 31 december 2026 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin zij de haalbaarheid en de economische, ecologische en sociale gevolgen onderzoekt van de opname in deze richtlijn van emissies van schepen, met inbegrip van offshoreschepen, van minder dan 5 000 brutotonnage maar niet minder dan 400 brutotonnage, waarin, met name, wordt voortgebouwd op de analyse bij de evaluatie van Verordening (EU) 2015/757, die uiterlijk op 31 december 2024 moet worden uitgevoerd.

In dat verslag wordt ook ingegaan op de onderlinge verbanden tussen deze richtlijn en Verordening (EU) 2015/757, en wordt voortgebouwd op de gedane ervaringen met de toepassing daarvan. Ook onderzoekt de Commissie hierin hoe deze richtlijn het beste rekenschap kan geven van het gebruik van hernieuwbare en koolstofarme scheepsbrandstoffen op levenscyclusbasis. Indien nodig kan het verslag vergezeld gaan van wetgevingsvoorstellen.";

8) artikel 3 nonies wordt vervangen door:

"*Artikel 3 nonies*

Toepassingsgebied

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op vergunningen voor broeikasgasemissies en het toewijzen en verlenen van emissierechten voor andere dan de in bijlage I genoemde luchtvaart- en maritieme transportactiviteiten.";

9) in artikel 6, lid 2, wordt punt e) vervangen door:

"e) de verplichting een hoeveelheid emissierechten in te leveren die gelijk is aan de totale emissies van de installatie in elk kalenderjaar, als geverifieerd overeenkomstig artikel 15, binnen de in artikel 12, lid 3, vastgestelde termijn.";

10) artikel 8 wordt vervangen door:

"*Artikel 8*

Coördinatie met Richtlijn 2010/75/EU

De lidstaten treffen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat, wanneer installaties activiteiten verrichten die in bijlage I bij Richtlijn 2010/75/EU zijn vermeld, de voorwaarden en de procedure voor het verlenen van een vergunning voor broeikasgasemissies worden gecoördineerd met die voor de in die richtlijn bepaalde vergunning. De in de artikelen 5, 6 en 7 van deze richtlijn vastgestelde eisen kunnen worden opgenomen in de in Richtlijn 2010/75/EU vastgelegde procedures.

De Commissie evalueert de doeltreffendheid van synergieën met Richtlijn 2010/75/EU. Om te zorgen voor een efficiënte en snellere uitvoering van de maatregelen die nodig zijn om te voldoen aan de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie, worden milieu- en klimaatrelevante vergunningen gecoördineerd. De Commissie kan in het kader van eventuele toekomstige evaluaties van deze richtlijn een verslag indienen bij het Europees Parlement en de Raad.";

11) aan artikel 9 worden de volgende alinea's toegevoegd:

"In 2024 wordt de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie verlaagd met 90 miljoen emissierechten. In 2026 wordt de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie verlaagd met 27 miljoen emissierechten. In 2024 wordt de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie verhoogd met 78,4 miljoen emissierechten voor maritiem vervoer. Van 2024 tot en met 2027 bedraagt de lineaire factor 4,3 % en vanaf 2028 4,4 %. De lineaire factor is ook van toepassing op de emissierechten die overeenstemmen met de gemiddelde emissies van maritiem vervoer dat is gerapporteerd overeenkomstig Verordening (EU) 2015/757 voor 2018 en 2019 en die worden behandeld in artikel 3 octies bis van deze richtlijn. De Commissie publiceert de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie uiterlijk op 6 september 2023.

Vanaf respectievelijk 1 januari 2026 en 1 januari 2027 wordt de hoeveelheid emissierechten verhoogd om rekening te houden met de dekking van andere broeikasgasemissies dan CO_2-emissies van maritieme vervoersactiviteiten en de dekking van de emissies van offshoreschepen, op basis van hun emissies in het meest recente jaar waarvoor gegevens beschikbaar zijn. Niettegenstaande artikel 10, lid 1, worden emissierechten die het resultaat zijn van die toename, beschikbaar gesteld om innovatie te ondersteunen overeenkomstig artikel 10 bis, lid 8";

12) artikel 10 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt de derde alinea vervangen door:

"Tussen 2021 en 2030 wordt 2 % van de totale hoeveelheid emissierechten geveild om een fonds voor de verbetering van de energie-efficiëntie en de modernisering van de energiesystemen van bepaalde lidstaten (de "begunstigde lidstaten") in te stellen, zoals vastgesteld in artikel 10 quinquies (het "moderniseringsfonds"). De begunstigde lidstaten voor die hoeveelheid emissierechten zijn de lidstaten waarvan het bbp per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen in 2013 minder dan 60 % van het EU-gemiddelde bedroeg. De middelen die overeenstemmen met die hoeveelheid emissierechten, worden verdeeld overeenkomstig deel A van bijlage II ter.

Bovendien wordt tussen 2024 en 2030 2,5 % van de totale hoeveelheid emissierechten voor het moderniseringsfonds geveild. De begunstigde lidstaten voor die hoeveelheid emissierechten zijn de lidstaten waarvan het bbp per hoofd van de bevolking tegen marktprijzen in de periode van 2016 tot 2018 minder dan 75 % van het EU-gemiddelde bedroeg. De middelen die overeenstemmen met die hoeveelheid emissierechten, worden verdeeld overeenkomstig deel B van bijlage II ter.";

b) in lid 3, eerste alinea, wordt de inleidende formule vervangen door:

"3. De lidstaten bepalen hoe de opbrengsten van de veiling van de in lid 2 van dit artikel bedoelde emissierechten worden gebruikt, met uitzondering van de opbrengsten die overeenkomstig artikel 311, derde alinea, VWEU als eigen middelen zijn vastgesteld en in de begroting van de Unie zijn opgenomen. De lidstaten gebruiken die opbrengsten, met uitzondering van de opbrengsten die worden gebruikt voor de compensatie van indirecte koolstofkosten als bedoeld in artikel 10 bis, lid 6, van deze richtlijn, of het equivalent in financiële waarde van die opbrengsten, voor een of meer van de volgende doeleinden:";

c) in lid 3, eerste alinea, worden punten b) tot en met f), vervangen door:

"b) de ontwikkeling van hernieuwbare energie en netten voor elektriciteitstransmissie om te voldoen aan de doelstelling van de Unie inzake hernieuwbare energie en de streefcijfers van de Unie voor connectiviteit, alsook de ontwikkeling van andere technologieën die bijdragen tot de overgang naar een veilige en duurzame, koolstofarme economie, en het helpen voldoen aan de doelstelling van de Unie om de energie-efficiëntie op te voeren tot de niveaus waartoe is besloten in de toepasselijke wetgevingshandelingen, met inbegrip van de productie van elektriciteit van zelfverbruikers van hernieuwbare energie en hernieuwbare-energiegemeenschappen;

c) maatregelen om ontbossing te voorkomen, de bescherming en het herstel van veengebieden, bossen en andere grondgebaseerde ecosystemen of marienegebaseerde ecosystemen te ondersteunen, met inbegrip van maatregelen die bijdragen tot de bescherming, het herstel en een beter beheer daarvan, met name in beschermde mariene gebieden, en biodiversiteitsvriendelijke bebossing en herbebossing te doen toenemen, ook in ontwikkelingslanden die de Overeenkomst van Parijs hebben geratificeerd, en maatregelen om technologie over te dragen en de aanpassing aan de negatieve gevolgen van de klimaatverandering in deze landen te vergemakkelijken;

d) bevordering van vastlegging door bosbouw en in de bodem in de Unie;

e) het milieutechnisch veilig afvangen en de geologische opslag van CO_2, met name die welke afkomstig is van met vaste fossiele brandstoffen gestookte elektriciteitscentrales en van een reeks industriële bedrijfstakken en deeltakken, ook in derde landen, en innovatieve technologische methoden voor koolstofverwijdering, zoals het rechtstreeks uit de lucht halen van koolstof, en koolstofopslag;

f) het investeren in en vaart te zetten achter de overgang naar vormen van vervoer die aanzienlijk bijdragen tot het koolstofvrij maken van de sector, met inbegrip van de ontwikkeling van diensten en technologieën op het gebied van klimaatvriendelijk passagiers- en goederenvervoer per spoor en met de bus, maatregelen om de maritieme sector koolstofvrij te maken, met inbegrip van de verbetering van de energie-efficiëntie van schepen, havens, innovatieve technologieën en infrastructuur, en duurzame alternatieve brandstoffen, zoals waterstof en ammoniak die worden geproduceerd uit hernieuwbare energiebronnen, en emissievrije aandrijftechnologieën, alsmede het financieren van maatregelen ter ondersteuning van het koolstofvrij maken van luchthavens overeenkomstig een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen, en tot intrekking van Richtlijn 2014/94/EU van het Europees Parlement en de Raad, en een verordening van het Europees Parlement en de Raad inzake het waarborgen van een gelijk speelveld voor duurzaam luchtvervoer;";

d) in lid 3, eerste alinea, wordt punt h) vervangen door:

"h) maatregelen die tot doel hebben energie-efficiëntie, systemen voor stadsverwarming en isolatie, efficiënte en hernieuwbare verwarmings- en koelsystemen te ondersteunen of de grondige en gefaseerde grondige renovatie van gebouwen overeenkomstig Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad te ondersteunen (*), te beginnen met de renovatie van de slechtst presterende gebouwen;

(*) Richtlijn 2010/31/EU van het Europees Parlement en de Raad van 19 mei 2010 betreffende de energieprestatie van gebouwen (PB L 153 van 18.6.2010, blz. 13).";

e) in lid 3, eerste alinea, worden de volgende punten ingevoegd:

"h bis) het verlenen van financiële steun om sociale aspecten in huishoudens met een laag en middeninkomen op te vangen door verstorende belastingen te verlagen en gerichte verminderingen van rechten en heffingen in verband met hernieuwbare elektriciteit;

h ter) financiering van nationale regelingen voor klimaatdividenden met een beproefd positief milieueffect, zoals gedocumenteerd in het in artikel 19, lid 2, van Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad (*) bedoelde jaarverslag.

_____

(*) Verordening (EU) 2018/1999 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 inzake de governance van de energie-unie en van de klimaatactie, tot wijziging van Richtlijn 94/22/EG, Richtlijn 98/70/EG, Richtlijn 2009/31/EG, Verordening (EG) nr. 663/2009, Verordening (EG) nr. 715/2009, Richtlijn 2009/73/EG, Richtlijn 2009/119/EG van de Raad, Richtlijn 2010/31/EU, Richtlijn 2012/27/EU, Richtlijn 2013/30/EU en Richtlijn (EU) 2015/652 van de Raad, en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 525/2013(PB L 328 van 21.12.2018, blz. 1).";

f) in lid 3, eerste alinea, wordt punt k) vervangen door:

"k) het bevorderen van het verwerven van vaardigheden en het herverdelen van arbeid om bij te dragen aan een rechtvaardige overgang naar een klimaatneutrale economie, met name in regio's die het meest te maken krijgen met de overgang naar andere banen, en dat in nauwe samenspraak met de sociale partners, en het investeren in het omscholen en bijscholen van mogelijk door de transitie getroffen werknemers, met inbegrip van werknemers in het maritiem vervoer;

l) het aanpakken van eventuele restrisico's van koolstoflekkage in de sectoren die onder bijlage I bij Verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad (*) vallen, die de transitie ondersteunen en de decarbonisatie ervan overeenkomstig de staatssteunregels bevorderen.

_____

(*) Verordening (EU) 2023/956 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot vaststelling van een mechanisme voor koolstofcorrectie aan de grens (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 52).";

g) in lid 3 wordt na de eerste alinea de volgende alinea ingevoegd:

"Bij het bepalen van het gebruik van de opbrengsten van de veiling van emissierechten houden de lidstaten rekening met de noodzaak om de internationale klimaatfinanciering in kwetsbare derde landen als bedoeld in de eerste alinea, punt j), verder op te schalen.";

h) In lid 3 wordt de tweede alinea vervangen door:

"De lidstaten worden geacht te voldoen aan de bepalingen van dit lid indien zij een fiscaal of financieel steunbeleid hebben en uitvoeren, ook in met name ontwikkelingslanden, of nationale reguleringsmaatregelen hebben en uitvoeren die de financiële steunverlening, opgezet om de in de eerste alinea vermelde doelstellingen te verwezenlijken, ondersteunen en die een waarde hebben die gelijk is aan de in de eerste alinea bedoelde opbrengsten.";

i) in lid 3 wordt de derde alinea vervangen door:

"De lidstaten stellen de Commissie in hun verslagen uit hoofde van artikel 19, lid 2, van Verordening (EU) 2018/1999 in kennis van het gebruik van de opbrengsten en de uit hoofde van dit lid ondernomen acties, waarbij zij zo nodig en in voorkomend geval aangeven welke inkomsten worden gebruikt en welke acties worden ondernomen om hun overeenkomstig die verordening ingediende geïntegreerde nationale energie- en klimaatplannen en hun overeenkomstig artikel 11 van Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad (*) voorbereide territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie uit te voeren.

De rapportage moet voldoende gedetailleerd zijn om de Commissie in staat te stellen de naleving van het eerste lid door de lidstaten te beoordelen.

_____

(*) Verordening (EU) 2021/1056 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 tot oprichting van het Fonds voor een rechtvaardige transitie (PB L 231 van 30.6.2021, blz. 1).";

j) in lid 4 wordt de eerste alinea vervangen door:

"De Commissie is bevoegd om overeenkomstig artikel 23 van deze richtlijn gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn wat betreft de tijdstippen, het beheer en andere aspecten van veilingen, met inbegrip van veilingmodaliteiten die noodzakelijk zijn voor het overmaken van een deel van de opbrengsten naar de begroting van de Unie als externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 30 quinquies, lid 4, van deze richtlijn of als eigen middelen overeenkomstig artikel 311, derde alinea, VWEU, om ervoor te zorgen dat deze op een open, transparante, geharmoniseerde en niet-discriminerende wijze worden uitgevoerd. Te dien einde moet dit proces voorspelbaar zijn, met name met betrekking tot het tijdstip en de opeenvolging van veilingen en de geraamde hoeveelheden rechten die worden aangeboden.";

k) lid 5 wordt vervangen door:

"5. De Commissie houdt toezicht op de werking van de Europese koolstofmarkt. Elk jaar dient zij bij het Europees Parlement en bij de Raad een verslag in over het functioneren van de koolstofmarkt en over andere relevante onderdelen van het klimaat- en energiebeleid, met inbegrip van het verloop van de veilingen, de liquiditeit en verhandelde hoeveelheden, waarin tevens door de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) overeenkomstig lid 6 van dit artikel verstrekte informatie alsmede door de lidstaten verstrekte informatie over de in artikel 10 bis, lid 6, bedoelde financiële maatregelen worden samengevat. Zo nodig zorgen de lidstaten ervoor dat alle relevante informatie ten minste twee maanden voor de goedkeuring van het verslag door de Commissie aan deze laatste wordt doorgegeven.";

l) het volgende lid wordt toegevoegd:

"6. De ESMA houdt regelmatig toezicht op de integriteit en transparantie van de Europese koolstofmarkt, met name met betrekking tot de marktvolatiliteit en de prijsontwikkeling, de werking van de veilingen en handelsactiviteiten op de markt met betrekking tot emissierechten en derivaten, met inbegrip van onderhandse transacties, liquiditeit en de verhandelde volumes, en de categorieën en het handelsgedrag van marktdeelnemers, met inbegrip van de posities van financiële intermediairs. De ESMA neemt de relevante bevindingen en zo nodig aanbevelingen op in haar beoordelingen voor het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, en voor het Europees Comité voor systeemrisico's overeenkomstig artikel 32, lid 3, van Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad (*). Voor de uitvoering van de in de eerste zin van dit lid bedoelde taken werken de ESMA en de betrokken bevoegde autoriteiten samen en wisselen zij gedetailleerde informatie uit over alle soorten transacties overeenkomstig artikel 25 van Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad (**).

(*) Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

(**) Verordening (EU) nr. 596/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014 betreffende marktmisbruik (verordening marktmisbruik) en houdende intrekking van Richtlijn 2003/6/EG van het Europees Parlement en de Raad en de Richtlijnen 2003/124/EG, 2003/125/EG en 2004/72/EG van de Commissie (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 1).";

13) artikel 10 bis wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt als volgt gewijzigd:

i) na de tweede alinea worden de volgende alinea's ingevoegd:

"Indien voor een installatie de verplichting geldt om een energie-audit uit te voeren of een gecertificeerd energiebeheersysteem op grond van artikel 8, van Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad (*) en indien de aanbevelingen van het auditverslag of van het gecertificeerde energiebeheersysteem niet worden uitgevoerd, tenzij de terugverdientijd voor de betrokken investeringen meer dan drie jaar bedraagt of de kosten van die investeringen onevenredig zijn, in welke gevallen de hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten met 20 % wordt verminderd. De hoeveelheid kosteloos toegewezen emissierechten wordt niet verminderd als een exploitant aantoont dat hij andere maatregelen heeft uitgevoerd die resulteren in broeikasgasemissiereducties die gelijkwaardig zijn aan de in het auditverslag of door het energiebeheersysteem voor de betrokken installatie aanbevolen emissiereducties.

De Commissie vult deze richtlijn aan door, in de krachtens dit lid vastgestelde gedelegeerde handelingen en onverminderd de uit hoofde van Richtlijn 2012/27/EU toepasselijke regels, te voorzien in administratief eenvoudige geharmoniseerde regels voor de toepassing van de derde alinea van dit lid die ervoor zorgen dat de toepassing van de conditionaliteit het gelijke speelveld, de milieu-integriteit of de gelijke behandeling van installaties in de hele Unie niet in gevaar brengt. Die geharmoniseerde regels voorzien met name in tijdschema's, criteria voor de erkenning van uitgevoerde energie-efficiëntiemaatregelen en alternatieve maatregelen ter vermindering van broeikasgasemissies, waarbij gebruik wordt gemaakt van de procedure voor nationale uitvoeringsmaatregelen overeenkomstig artikel 11, lid 1, van deze richtlijn.

In aanvulling op de vereisten van de derde alinea van dit lid wordt de in die alinea bedoelde vermindering met 20 % toegepast wanneer exploitanten van installaties waarvan de broeikasgasemissieniveaus hoger zijn dan het tachtigste percentiel emissieniveaus voor de relevante productbenchmarks, uiterlijk op 1 mei 2024 geen klimaatneutraliteitsplan voor elk van die installaties hebben opgesteld voor de activiteiten die onder deze richtlijn vallen. Dat plan bevat de in artikel 10 ter, lid 4, genoemde elementen en wordt opgesteld overeenkomstig de in dat artikel bedoelde uitvoeringshandelingen. Artikel 10 ter, lid 4, wordt gelezen als uitsluitend een verwijzing naar het installatieniveau. De verwezenlijking van de streefdoelen en mijlpalen bedoeld in artikel 10 ter, lid 4, derde alinea, punt b), wordt geverifieerd met betrekking tot de periode tot 31 december 2025 en vervolgens met betrekking tot elke periode die eindigt op 31 december van elk vijfde jaar, volgens de verificatie- en accreditatieprocedures in artikel 15. Er worden geen kosteloze emissierechten van meer dan 80 % toegewezen indien de verwezenlijking van de tussentijdse streefdoelen en mijlpalen niet zijn geverifieerd met betrekking tot de periode tot eind 2025 of met betrekking tot de periode van 2026 tot en met 2030.

Emissierechten die niet zijn toegewezen als gevolg van een vermindering van de kosteloze toewijzing overeenkomstig de derde en vijfde alinea van dit lid, worden gebruikt om installaties vrij te stellen van de aanpassing overeenkomstig lid 5 van dit artikel. Indien dergelijke emissierechten blijven bestaan, wordt 50 % van die emissierechten beschikbaar gesteld ter ondersteuning van innovatie overeenkomstig lid 8 van dit artikel. De andere 50 % van die emissierechten wordt geveild overeenkomstig artikel 10, lid 1, van deze richtlijn en de lidstaten zouden de respectieve opbrengsten moeten gebruiken om eventuele restrisico's van koolstoflekkage in de sectoren die onder bijlage I bij Verordening (EU) 2023/956 vallen, aan te pakken, teneinde de transitie te ondersteunen en hun decarbonisatie te bevorderen overeenkomstig de staatssteunregels.

Er wordt geen kosteloze toewijzing verstrekt aan installaties in bedrijfstakken en deeltakken voor zover deze onder andere maatregelen vallen om het risico op koolstoflekkage als vastgesteld bij Verordening (EU) 2023/956 aan te pakken. De in de eerste alinea van dit lid bedoelde maatregelen worden dienovereenkomstig aangepast.

_____

(*) Richtlijn 2012/27/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende energie-efficiëntie, tot wijziging van Richtlijnen 2009/125/EG en 2010/30/EU en houdende intrekking van de Richtlijnen 2004/8/EG en 2006/32/EG (PB L 315 van 14.11.2012, blz. 1).";

ii) de derde alinea wordt vervangen door:

"Voor elke bedrijfstak en deeltak wordt de benchmark in principe eerder berekend op basis van het product dan op basis van de inputs, teneinde te zorgen voor een zo groot mogelijke reductie van de broeikasgasemissies en een zo groot mogelijke energiebezuiniging in het hele productieproces van de betrokken bedrijfstak of deeltak. Om verdere stimulansen te bieden voor het verminderen van broeikasgasemissies en het verbeteren van de energie-efficiëntie, en om te zorgen voor een gelijk speelveld tussen installaties die nieuwe technologieën gebruiken die de broeikasgasemissies geheel tenietdoen of gedeeltelijk verminderen en installaties die bestaande technologieën gebruiken, worden de voor de hele Unie vastgestelde ex ante benchmarks voor de toepassing ervan in de periode van 2026 tot en met 2030, met het oog op een mogelijke wijziging van de definities en systeemgrenzen van bestaande productbenchmarks geëvalueerd, waarbij het potentieel voor circulair gebruik van materialen en de onafhankelijkheid van de benchmarks van de grondstof en het soort productieproces ingeval de productieprocessen hetzelfde doel hebben, als leidende beginselen worden gezien. De Commissie streeft ernaar de uitvoeringshandelingen zo spoedig mogelijk en voor aanvang van de periode 2026-2030 vast te stellen teneinde de herziene benchmarkwaarden voor kosteloze toewijzing te bepalen overeenkomstig lid 2, derde alinea.";

b) het volgende lid wordt ingevoegd:

"1 bis. Onder voorbehoud van de toepassing van Verordening (EU) 2023/956 wordt geen kosteloze toewijzing verstrekt voor de productie van de in bijlage I bij die verordening vermelde goederen.

In afwijking van de eerste alinea van dit lid profiteert de productie van in bijlage I bij die verordening genoemde goederen voor de eerste toepassingsjaren van Verordening (EU) 2023/956 van verminderde hoeveelheden kosteloos toegewezen emissierechten. Er moet een factor (CBAM-factor) worden toegepast waarmee de kosteloze toewijzing voor de productie van die goederen wordt verminderd. De CBAM-factor is gelijk aan 100 % tijdens de periode tussen de inwerkingtreding van die verordening en eind 2025, en is, met inachtneming van de toepassing van de bepalingen als bedoeld in artikel 36, lid 2, punt b), van die verordening, in 2026 gelijk aan 97,5 %, in 2027 aan 95 %, in 2028 aan 90 %, in 2029 aan 77,5 %, in 2030 aan 51,5 %, in 2031 aan 39 %, in 2032 aan 26,5 % en in 2033 aan 14 %. Vanaf 2034 is geen CBAM-factor van toepassing.

De vermindering van de kosteloze toewijzing wordt jaarlijks berekend als het gemiddelde aandeel van de vraag naar kosteloze toewijzing voor de productie van de in bijlage I bij Verordening (EU) 2023/956 vermelde goederen, vergeleken met de berekende totale vraag naar kosteloze toewijzing voor alle installaties, voor de relevante periode als bedoeld in artikel 11, lid 1, van deze richtlijn. De CBAM-factor wordt toegepast bij die berekening.

Emissierechten die het resultaat zijn van de vermindering van de kosteloze toewijzing, worden beschikbaar gesteld om innovatie te ondersteunen overeenkomstig lid 8.

Uiterlijk op 31 december 2024 beoordeelt de Commissie als onderdeel van haar jaarverslag aan het Europees Parlement en de Raad op grond van artikel 10, lid 5, van deze richtlijn om de twee jaar het risico op koolstoflekkage voor goederen die onder CBAM vallen en in de Unie worden geproduceerd voor uitvoer naar derde landen die geen EU-ETS of een vergelijkbaar koolstofbeprijzingsmechanisme toepassen. Het verslag bevat met name een beoordeling van het risico op koolstoflekkage in sectoren waarop CBAM van toepassing zal zijn, in het bijzonder de rol en het versnelde gebruik van waterstof, en de ontwikkelingen met betrekking tot handelsstromen en de ingebedde emissies van goederen die door die sectoren op de wereldmarkt worden geproduceerd. Wanneer in het verslag wordt geconcludeerd dat er een CO_2-weglekrisico bestaat voor goederen die in de Unie worden geproduceerd voor uitvoer naar derde landen die het EU-ETS, noch een gelijkwaardig koolstofbeprijzingsmechanisme toepassen, dient de Commissie in voorkomend geval een wetgevingsvoorstel in om dat CO_2-weglekrisico aan te pakken op een wijze die in overeenstemming is met de regels van de Wereldhandelsorganisatie, met inbegrip van artikel XX van de General Agreement on Tariffs and Trade 1994, en die rekening houdt met het koolstofvrij maken van installaties in de Unie.";

c) lid 2 wordt als volgt gewijzigd:

i) in de derde alinea wordt punt c) vervangen door:

"c) Voor de periode van 2026 tot 2030 worden de benchmarkwaarden op dezelfde manier als in de punten a) en d) van deze alinea bepaald, rekening houdend met punt e) van deze alinea, op basis van uit hoofde van artikel 11 ingediende informatie voor de jaren 2021 en 2022 en op basis van de toepassing van het jaarlijkse verminderingspercentage dat van toepassing is voor elk jaar tussen 2008 en 2028.";

ii) aan de derde alinea worden de volgende punten toegevoegd:

"d) Indien het jaarlijkse verminderingspercentage hoger is dan 2,5 % of lager dan 0,3 %, zijn de benchmarkwaarden voor de periode van 2026 tot 2030 de benchmarkwaarden die van toepassing zijn in de periode van 2013 tot 2020, verminderd met een van beide percentages, naargelang welke van deze beide percentages relevant is, voor elk jaar tussen 2008 en 2028.

e) Voor de periode van 2026 tot en met 2030 heeft de wijziging van de definities van de benchmarks en de systeemgrenzen die op grond van lid 1, achtste alinea, van toepassing is, geen gevolgen voor het jaarlijkse verminderingspercentage voor de productbenchmark voor vloeibaar ruwijzer.";

iii) de vierde alinea wordt vervangen door:

"In afwijking hiervan worden de benchmarkwaarden voor aromaten en syngas met hetzelfde percentage als de benchmarks voor raffinaderijen aangepast om gelijke concurrentievoorwaarden voor de producenten van die producten te handhaven.";

d) de leden 3 en 4 worden geschrapt;

e) lid 5 wordt vervangen door:

"5. Met het oog op de naleving van het in artikel 10 vastgestelde te veilen aandeel worden voor elk jaar waarin de som van de kosteloze toewijzingen de maximumhoeveelheid die het te veilen aandeel respecteert, niet bereikt, de resterende emissierechten tot aan de maximumhoeveelheid gebruikt ter voorkoming of beperking van de vermindering van de kosteloze toewijzingen om het te veilen aandeel in latere jaren te respecteren. Wanneer de maximumhoeveelheid echter is bereikt, worden de kosteloze toewijzingen dienovereenkomstig aangepast. Elke aanpassing wordt op eenvormige wijze toegepast. Installaties waarvan het broeikasgasemissieniveau lager is dan het gemiddelde van de 10 % meest efficiënte installaties in een sector of subsector in de Unie voor de relevante benchmarks in een jaar waarin de aanpassing van toepassing is, worden echter van die aanpassing vrijgesteld.";

f) in lid 6 wordt de eerste alinea vervangen door:

"Lidstaten zouden ten behoeve van bedrijfstakken of deeltakken die aan een reëel koolstofweglekrisico zijn blootgesteld als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de elektriciteitsprijzen doorgerekende broeikasgasemissiekosten, financiële maatregelen overeenkomstig de tweede en de vierde alinea van dit lid moeten vaststellen, mits die financiële maatregelen stroken met de regels inzake staatssteun en met name geen ongegronde verstoringen van de mededinging op de interne markt veroorzaken. De vastgestelde financiële maatregelen zouden geen compensatie mogen bieden voor indirecte kosten die worden gedekt door kosteloze toewijzing overeenkomstig de op grond van lid 1 van dit artikel vastgestelde benchmarks. Wanneer een lidstaat een bedrag uitgeeft dat hoger is dan het equivalent van 25 % van de in artikel 10, lid 3, bedoelde veilingopbrengsten voor het jaar waarin de indirecte kosten zijn gemaakt, geeft de lidstaat de redenen voor de overschrijding van dat bedrag op.";

g) in lid 7 wordt de tweede alinea vervangen door:

"Vanaf 2021 worden emissierechten die, op grond van de leden 19, 20 en 22, niet aan installaties zijn toegewezen, toegevoegd aan de hoeveelheid van overeenkomstig de eerste zin van de eerste alinea van dit lid gereserveerde emissierechten.";

h) lid 8 wordt vervangen door:

"8. 345 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders kosteloos zou kunnen worden toegewezen uit hoofde van dit artikel, en 80 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders zou kunnen worden geveild uit hoofde van artikel 10, alsook de emissierechten die het resultaat zijn van de in lid 1 bis van dit artikel bedoelde vermindering van de kosteloze toewijzing, worden ter beschikking gesteld van een fonds (het "innovatiefonds") met als doel de innovatie in koolstofarme en koolstofvrije technieken, processen en technologieën die aanzienlijk bijdragen tot het koolstofvrij maken van de onder deze richtlijn vallende sectoren, te ondersteunen en bij te dragen tot de doelstellingen om alle verontreiniging tot nul terug te brengen en circulariteit te verwezenlijken, met inbegrip van projecten om dergelijke technieken, processen en technologieën op te schalen met het oog op een brede uitrol ervan in de hele Unie. Dergelijke projecten hebben een aanzienlijk potentieel om broeikasgasemissies terug te dringen en dragen bij tot besparingen op energie en hulpbronnen in overeenstemming met de energie- en klimaatdoelstellingen van de Unie voor 2030.

De Commissie stelt vervroegd middelen uit het innovatiefonds ter beschikking om ervoor te zorgen dat er voldoende middelen beschikbaar zijn om innovatie te bevorderen, ook voor opschaling.

Emissierechten die wegens stopzetting van de activiteiten niet aan vliegtuigexploitanten worden verleend en die niet nodig zijn om een tekort aan ingeleverde emissierechten door die exploitanten te dekken, worden ook voor innovatiesteun als bedoeld in de eerste alinea gebruikt.

Bovendien worden 5 miljoen emissierechten van de in artikel 3 quater, leden 5 en 7, bedoelde hoeveelheid met betrekking tot luchtvaarttoewijzingen voor 2026 beschikbaar gesteld voor innovatieondersteuning als bedoeld in de eerste alinea van dit lid.

Daarenboven worden 50 miljoen niet-toegewezen emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve aangewend ter aanvulling van eventuele resterende opbrengsten uit de 300 miljoen emissierechten die uit hoofde van Besluit 2010/670/EU van de Commissie (*) in de periode van 2013 tot 2020 beschikbaar zijn, en te zijner tijd gebruikt ter ondersteuning van innovatie als bedoeld in de eerste alinea van dit lid.

Het innovatiefonds bevat de sectoren die in de bijlagen I en III zijn opgenomen alsmede producten en processen ter vervanging van koolstofintensieve producten en processen die in de in bijlage I opgenomen sectoren worden geproduceerd respectievelijk gebruikt, met inbegrip van innovatieve projecten voor technologieën voor hernieuwbare energie en energieopslag en milieuveilige koolstofafvang en -benutting (*carbon capture and utilisation*, CCU), die in belangrijke mate bijdraagt tot het beperken van klimaatverandering, met name met betrekking tot onvermijdelijke emissies van industriële processen en is bedoeld om het opzetten en exploiteren van projecten

betreffende het milieutechnisch veilig afvangen, vervoeren en geologisch opslaan (CCS) van CO_2, met name voor onvermijdelijke emissies van industriële processen, en het rechtstreeks uit de atmosfeer halen van CO_2 met veilige, duurzame en permanente opslag (DACS), te stimuleren op geografisch gezien evenwichtig gespreide locaties. Het innovatiefonds kan ook baanbrekende innovatieve technologieën en infrastructuur ondersteunen, met inbegrip van de productie van koolstofarme en koolstofvrije brandstoffen om de maritieme, lucht-, spoor- en wegvervoersector koolstofvrij te maken, met inbegrip van collectieve vormen van vervoer zoals openbaar vervoer en touringcardiensten.

Voor de luchtvaart kan het ook elektrificatie en maatregelen ter beperking van de algemene klimaateffecten ervan ondersteunen.

De Commissie zal bijzondere aandacht besteden aan projecten in sectoren die onder Verordening (EU) 2023/956 vallen om innovatie op het gebied van koolstofarme technologieën, CCU, CCS, hernieuwbare energie en energieopslag te ondersteunen op een manier die bijdraagt aan het beperken van de klimaatverandering met als doel in de periode 2021-2030 projecten in die sectoren een aanzienlijk deel van het equivalent in financiële waarde van de in lid 1 bis, vierde alinea, van dit artikel genoemde emissierechten toe te kennen. Voorts kan de Commissie, vóór 2027, oproepen tot het indienen van voorstellen uitschrijven voor de sectoren die onder die verordening vallen.

De Commissie besteedt ook bijzondere aandacht aan projecten die bijdragen tot het koolstofvrij maken van de maritieme sector en neemt waar passend onderwerpen met betrekking daartoe op in de oproepen tot het indienen van voorstellen in het kader van het innovatiefonds, onder meer met betrekking tot het elektrificeren van het maritiem vervoer, het aanpakken van het volledige klimaateffect ervan, met inbegrip van de emissies van zwarte koolstof. In dergelijke oproepen voor het indienen van voorstellen wordt in de criteria die worden gebruikt voor de selectie van projecten ook in het bijzonder rekening gehouden met het potentieel van projecten en investeringen om tevens de bescherming van de biodiversiteit te verbeteren en de geluidshinder en watervervuiling te verminderen.

Het innovatiefonds kan overeenkomstig lid 8 bis projecten ondersteunen door middel van openbare inschrijvingen, zoals CD's, CCD's of contracten met vaste premies ter ondersteuning van decarbonisatietechnologieën waarvoor de koolstofprijs mogelijk geen voldoende stimulans is.

De Commissie streeft naar synergieën tussen het innovatiefonds en Horizon Europa, met name met betrekking tot Europese partnerschappen, en streeft in voorkomend geval naar synergieën tussen het innovatiefonds en andere programma's van de Unie.

Projecten op het grondgebied van alle lidstaten, ook kleinschalige en middelgrote projecten, komen in aanmerking en, voor maritieme activiteiten, komen projecten met een duidelijke meerwaarde voor de Unie in aanmerking. De technologieën die worden gesteund, zijn innovatief en zijn zonder ondersteuning nog niet op vergelijkbare schaal commercieel levensvatbaar, maar vormen baanbrekende oplossingen of zijn voldoende ontwikkeld voor toepassing op precommerciële schaal.

De Commissie zorgt ervoor dat de voor het innovatiefonds bestemde emissierechten overeenkomstig de beginselen en modaliteiten bedoeld in artikel 10, lid 4, van deze richtlijn worden geveild. De veilingopbrengsten worden aangemerkt als externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad (**). Vastleggingen in de begroting voor acties waarvan de uitvoering zich over meer dan één begrotingsjaar uitstrekt, mogen jaartranches worden verdeeld.

De Commissie verleent op verzoek technische bijstand aan lidstaten met een geringe effectieve deelname in projecten uit hoofde van het innovatiefonds zodat de verzoekende lidstaat beter in staat is om indieners van projectvoorstellen op hun grondgebied te ondersteunen bij het indienen van aanvragen voor financiering uit het innovatiefonds, teneinde een grotere effectieve geografische deelname aan het innovatiefonds tot stand te brengen en de algemene kwaliteit van ingediende projecten te verbeteren. De Commissie streeft bij de financiering uit het innovatiefonds een effectief geografisch evenwicht binnen de Unie na, waarbij de kwaliteit centraal staat, en zorgt voor uitgebreide bewaking van de voortgang en passende follow-up in dat verband.

Indien de aanvragers, nadat de uiterste datum voor het indienen van voorstellen is verstreken, hiermee akkoord gaan, stelt de Commissie de lidstaten in kennis van de financieringsaanvragen voor projecten op hun grondgebied en verstrekt zij hun gedetailleerde informatie over die aanvragen zodat de lidstaten hun steun aan projecten beter kunnen coördineren. Daarnaast stelt de Commissie de lidstaten voorafgaand aan de toekenning van de steun in kennis van de lijst van voorgeselecteerde projecten.

Projecten worden geselecteerd door middel van een transparante selectieprocedure, op technologieneutrale wijze, in overeenstemming met de doelstellingen van het innovatiefonds zoals uiteengezet in de eerste alinea van dit lid en op basis van objectieve en transparante criteria, rekening houdend met de mate waarin projecten een

aanzienlijke bijdrage leveren aan de klimaat- en energiedoelstellingen van de Unie en tegelijkertijd bijdragen aan de doelstellingen om alle verontreiniging tot nul terug te brengen en circulariteit te verwezenlijken overeenkomstig de eerste alinea van dit lid, en, in voorkomend geval, de mate waarin projecten bijdragen tot het behalen van emissiereducties ruim onder de in lid 2 bedoelde benchmarks. Projecten hebben het potentieel om op ruime schaal te worden toegepast of om de kosten van de overgang naar een klimaatneutrale economie in de betrokken sectoren aanzienlijk te verlagen. Er wordt prioriteit gegeven aan innovatieve technologieën en processen die meerdere milieueffecten aanpakken. Projecten op het gebied van CCU leveren een nettoreductie van emissies op en zorgen ervoor dat CO_2 wordt vermeden of permanent wordt opgeslagen. In het geval van subsidies die via oproepen tot het indienen van voorstellen worden toegekend, mag tot 60 % van de relevante kosten van de projecten worden gesubsidieerd, waarvan tot 40 % niet afhankelijk hoeft te zijn van geverifieerde vermijding van broeikasgasemissies, op voorwaarde dat vooraf bepaalde mijlpalen, rekening houdend met de ingezette technologie, worden bereikt. In het geval van steun die wordt verleend via openbare inschrijvingen en in het geval van steun voor technische bijstand, kan tot 100 % van de projectkosten worden ondersteund. Bij de criteria voor de selectie van projecten wordt rekening gehouden met het potentieel voor emissiereducties in meerdere sectoren die door gecombineerde projecten wordt geboden, ook op nabijgelegen gebieden.

Door het innovatiefonds gefinancierde projecten zijn verplicht kennis te delen met andere relevante projecten en met in de Unie gevestigde onderzoekers die een rechtmatig belang hebben. De voorwaarden voor het delen van kennis worden door de Commissie in oproepen tot het indienen van voorstellen beschreven.

De oproepen tot het indienen van voorstellen zijn open en transparant. Bij de voorbereiding van de oproepen tot het indienen van voorstellen streeft de Commissie ernaar ervoor te zorgen dat alle sectoren naar behoren aan bod komen. De Commissie neemt maatregelen om ervoor te zorgen dat op zo grote mogelijke schaal bekendheid wordt gegeven aan de oproepen, vooral onder kleine en middelgrote ondernemingen.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn met voorschriften voor de werking van het innovatiefonds, ook wat betreft de selectieprocedure en -criteria, en de in aanmerking komende sectoren en de technologische vereisten voor de verschillende soorten steun.

Voor geen enkel project zal de steun uit hoofde van het in dit lid bepaalde mechanisme meer dan 15 % bedragen van de totale hoeveelheid voor dit doel beschikbare emissierechten. Deze emissierechten worden meegerekend bij de toepassing van lid 7.

Uiterlijk op 31 december 2023 en vervolgens elk jaar brengt de Commissie aan het in artikel 22 bis, lid 1, van deze richtlijn bedoelde Comité klimaatverandering verslag uit over de uitvoering van het innovatiefonds, met een analyse van de projecten die financiering hebben ontvangen, per sector en per lidstaat, en van de verwachte bijdrage van die projecten aan de doelstelling van klimaatneutraliteit in de Unie als vastgesteld in Verordening (EU) 2021/1119. De Commissie verzendt het verslag ook aan het Europees Parlement en de Raad en maakt het openbaar.

_____

(*) Besluit 2010/670/EU van de Commissie van 3 november 2010 tot vaststelling van criteria en maatregelen voor de financiering van commerciële demonstratieprojecten ter bevordering van de milieutechnisch veilige afvang en geologische opslag van CO_2, alsook voor demonstratieprojecten ter bevordering van innovatieve technologieën voor hernieuwbare energie in het kader van het bij Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad vastgestelde systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap (PB L 290 van 6.11.2010, blz. 39).

(**) Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juli 2018 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie, tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1296/2013, (EU) nr. 1301/2013, (EU) nr. 1303/2013, (EU) nr. 1304/2013, (EU) nr. 1309/2013, (EU) nr. 1316/2013, (EU) nr. 223/2014, (EU) nr. 283/2014 en Besluit nr. 541/2014/EU en tot intrekking van Verordening (EU, Euratom) nr. 966/2012 (PB L 193 van 30.7.2018, blz. 1).";

i) de volgende leden worden ingevoegd:

"8 bis. Voor CD's en CCD's die na afloop van een mechanisme voor openbare inschrijving worden toegekend, wordt voorzien in passende dekking door vastleggingen in de begroting die voortvloeien uit de opbrengsten van emissierechtenveilingen die in het kader van het innovatiefonds beschikbaar zijn, en kunnen die begrotingsvastleggingen over meerdere jaren in jaartranches worden verdeeld. Voor de eerste twee ronden van het mechanisme voor openbare inschrijving wordt de dekking van de financiële aansprakelijkheid met betrekking tot CD's en CCD's volledig gewaarborgd met kredieten die voortvloeien uit de opbrengsten van emissierechtenveilingen die uit hoofde van lid 8 aan het innovatiefonds zijn toegewezen.

Op basis van een kwalitatieve en kwantitatieve beoordeling door de Commissie van de financiële risico's die voortvloeien uit de uitvoering van CD's en CCD's, die moet worden verricht na de afsluiting van de eerste twee ronden van het mechanisme voor openbare inschrijving en vervolgens telkens wanneer dat nodig is, overeenkomstig het voorzichtigheidsbeginsel, op basis waarvan activa en winsten niet mogen worden overschat en passiva en verliezen niet mogen worden onderschat, kan de Commissie, overeenkomstig de in de achtste alinea bedoelde bevoegdheid, besluiten om slechts een deel van de financiële verplichting in verband met CD's en CCD's door middel van de eerste alinea bedoelde middelen te dekken en het resterende deel via andere middelen. De Commissie streeft ernaar het gebruik van andere dekkingsmiddelen te beperken.

Indien de beoordeling leidt tot de conclusie dat andere dekkingsmiddelen nodig zijn om het volledige potentieel van de CD's en CCD's te verwezenlijken, streeft de Commissie naar een evenwichtige mix van andere dekkingsmiddelen. In afwijking van artikel 210, lid 1, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 bepaalt de Commissie de omvang van het gebruik van andere dekkingsmiddelen krachtens de in de achtste alinea van dit lid bedoelde gedelegeerde handeling.

De resterende financiële verplichting wordt voldoende gedekt, rekening houdend met de beginselen van titel X van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 en indien nodig aangepast aan de specifieke kenmerken van CD's en CCD's, in afwijking van artikel 209, lid 2, punten d) en h), artikel 210, lid 1, artikel 211, leden 1, 2), 4) en 6), de artikelen 212, 213 en 214, artikel 218, lid 1, en artikel 219, leden 3 en 6), van die verordening. In voorkomend geval worden andere dekkingsmiddelen, het voorzieningspercentage en de nodige afwijkingen vastgelegd in een gedelegeerde handeling als bedoeld in de achtste alinea van dit lid.

De Commissie gebruikt niet meer dan 30 % van de opbrengsten uit de emissierechtenveilingen die op grond van lid 8 aan het innovatiefonds zijn toegewezen voor voorzieningen voor CD's en CCD's.

Het voorzieningspercentage bedraagt niet minder dan 50 % van de totale financiële aansprakelijkheid ten laste van de begroting van de Unie voor CD's en CCD's. Bij de vaststelling van het voorzieningspercentage houdt de Commissie rekening met elementen die de financiële risico's voor de begroting van de Unie kunnen verminderen, boven op de in het innovatiefonds beschikbare kredieten, zoals het mogelijk delen van aansprakelijkheid met de lidstaten op vrijwillige basis of een mogelijk herverzekeringsmechanisme van de particuliere sector. De Commissie evalueert het voorzieningspercentage ten minste om de drie jaar vanaf de datum van toepassing van de gedelegeerde handeling waarin het voor het eerst wordt vastgesteld.

Om speculatieve inschrijvingen te voorkomen, kan de toegang tot openbare inschrijvingen afhankelijk worden gesteld van een door de indieners te betalen waarborg, die verbeurd zal worden verklaard wanneer het contract niet wordt nageleefd. Dergelijke verbeurde waarborgen zullen worden gebruikt voor het innovatiefonds als externe bestemmingsontvangsten op grond van artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046. Elke bijdrage die een begunstigde aan de toewijzende autoriteit betaalt overeenkomstig de voorwaarden van het CD of CCD in gevallen waarin de referentieprijs hoger is dan de uitoefenprijs ("terugvloeiende middelen"), wordt gebruikt voor het innovatiefonds als externe bestemmingsontvangsten op grond van artikel 21, lid 5, van die verordening.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 van deze richtlijn gedelegeerde handelingen vast te stellen ter aanvulling van deze richtlijn teneinde te voorzien in eventuele andere dekkingsmiddelen en die te specificeren, alsook in voorkomend geval in het voorzieningspercentage en de noodzakelijke aanvullende afwijkingen van titel X van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046, zoals bepaald in de vierde alinea van dit lid, en daarnaast de regels voor de werking van het mechanisme voor openbare inschrijving vast te leggen, met name met betrekking tot waarborgen en terugvloeiende middelen.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast te stellen om de vijfde alinea van dit lid te wijzigen door de in die alinea bedoelde limiet van 30 % te verhogen met niet meer dan in totaal 20 procentpunten indien dat nodig is om te voldoen aan een vraag naar CD's en CCD's, rekening houdend met de ervaring in de eerste ronde van het mechanisme voor openbare inschrijving en met de noodzaak om bij de steun uit het innovatiefonds een passend evenwicht te vinden tussen subsidies en dergelijke contracten.

De financiële steun uit het investeringsfonds is evenredig met de in dit artikel uiteengezette beleidsdoelstellingen en mag niet leiden tot buitensporige verstoringen van de interne markt. Hiertoe wordt alleen steun verstrekt ter dekking van extra kosten of investeringsrisico's die beleggers onder normale marktvoorwaarden niet kunnen dragen.

8 ter. 40 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders kosteloos zou kunnen worden toegewezen uit hoofde van dit artikel, en 10 miljoen emissierechten van de hoeveelheid die anders zou kunnen worden geveild uit hoofde van artikel 10 van deze richtlijn kunnen worden toegewezen aan het Sociaal Klimaatfonds dat is opgericht bij Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad (*). De Commissie zorgt ervoor dat de voor het Sociaal Klimaatfonds bestemde emissierechten in 2025 worden geveild overeenkomstig de beginselen en bepalingen bedoeld in artikel 10, lid 4, van deze richtlijn en de krachtens dat artikel vastgestelde gedelegeerde handeling. De opbrengsten uit die veiling vormen externe bestemmingsontvangsten in overeenstemming met artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046, en worden gebruikt in overeenstemming met de regels die van toepassing zijn op het Sociaal Klimaatfonds.

_____

(*) Verordening (EU) 2023/955 van het Europees Parlement en de Raad van 10 mei 2023 tot oprichting van een sociaal klimaatfonds en tot wijziging van verordening (EU) 2021/1060 (PB L 130 van 16.5.2023, blz. 1).";

j) lid 19 wordt vervangen door:

"19. Er wordt geen kosteloze toewijzing verstrekt aan een installatie waarvan de werking beëindigd is. Van installaties waarvoor de broeikasgasemissievergunning is verstreken of is ingetrokken en installaties die technisch gezien niet meer kunnen werken of in werking kunnen worden gesteld, wordt de werking geacht beëindigd te zijn.";

k) het volgende lid wordt toegevoegd:

"22. Indien correcties van op grond van artikel 11, lid 2, toegekende kosteloze toewijzingen nodig zijn, worden dergelijke correcties uitgevoerd met emissierechten uit de overeenkomstig lid 7 van dit artikel gereserveerde hoeveelheid emissierechten of door emissierechten aan deze gereserveerde hoeveelheid toe te voegen.";

14) aan artikel 10 ter, lid 4, worden de volgende alinea's toegevoegd:

"In lidstaten waar, gemiddeld in de jaren 2014-2018, het percentage emissies uit stadsverwarming van de totale emissies van de Unie gedeeld door het percentage van de lidstaten in het bbp van het totale bbp van de Unie groter is dan vijf, wordt aan stadsverwarming een extra kosteloze toewijzing van 30 % van de op grond van artikel 10 bis vastgestelde hoeveelheid toegekend voor de periode van 2026 tot en met 2030, op voorwaarde dat er een investeringsvolume dat gelijk is aan de waarde van die aanvullende kosteloze toewijzing wordt geïnvesteerd om de emissies vóór 2030 aanzienlijk te verminderen, in overeenstemming met de plannen voor klimaatneutraliteit bedoeld in de derde alinea van dit lid, en dat de verwezenlijking van de in punt b) van die alinea bedoelde streefdoelen en mijlpalen wordt bevestigd door de verificatie die overeenkomstig de vierde alinea van dit lid wordt uitgevoerd.

Uiterlijk op 1 mei 2024 stellen exploitanten van stadsverwarming een plan voor klimaatneutraliteit op met betrekking tot de installaties waarvoor zij overeenkomstig de tweede alinea van dit lid een aanvullende een kosteloze toewijzing aanvragen. Dat plan strookt de doelstelling van klimaatneutraliteit als bedoeld in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119, en bevat:

a) maatregelen en investeringen om uiterlijk in 2050 klimaatneutraliteit te bereiken op installatie- of bedrijfsniveau, met uitzondering van het gebruik van koolstofcompensatiekredieten;

b) intermediaire streefdoelen en mijlpalen om uiterlijk op 31 december 2025 en vervolgens uiterlijk op 31 december van elke volgende vijf jaar de vooruitgang te meten die is geboekt bij het bereiken van klimaatneutraliteit als bedoeld in punt a) van deze alinea;

c) een raming van het effect van elk van de in punt a) van deze alinea bedoelde maatregelen en investeringen met betrekking tot de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen.

De verwezenlijking van de streefdoelen en mijlpalen als bedoeld in de derde alinea, punt b), van dit lid wordt geverifieerd met betrekking tot de periode tot 31 december 2025 en vervolgens met betrekking tot elke periode die eindigt op 31 december van elk vijfde jaar tot 2050, volgens de verificatie- en accreditatieprocedures in artikel 15. Er worden geen kosteloze emissierechten van meer dan de in de eerste alinea van dit lid bedoelde hoeveelheid toegewezen indien de verwezenlijking van de tussentijdse streefdoelen en mijlpalen niet is geverifieerd met betrekking tot de periode tot eind 2025 of met betrekking tot de periode van 2026 tot en met 2030.

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast om de minimale inhoud van de in de derde alinea, punten a), b) en c), van dit lid bedoelde informatie en de vorm van de in die alinea en in de vijfde alinea van artikel 10 bis, lid 1, bedoelde plannen voor klimaatneutraliteit te specificeren. De Commissie streeft naar synergieën met soortgelijke plannen, zoals bepaald in het Unierecht. Die uitvoeringshandelingen worden vastgesteld volgens de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure.";

15) in artikel 10 quater wordt lid 7 vervangen door:

"7. De lidstaten eisen van begunstigde installaties voor elektriciteitsopwekking en netwerkexploitanten dat zij, uiterlijk op 28 februari van elk jaar, verslag uitbrengen over de uitvoering van hun geselecteerde investeringen, onder meer over de verhouding tussen de kosteloze toewijzing en de gemaakte investeringsuitgaven en de soorten gesteunde investeringen. De lidstaten brengen hierover verslag uit aan de Commissie en de Commissie maakt dit verslag openbaar.";

16) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"*Artikel 10 quater bis*

Eerdere termijn voor voorlopige kosteloze toewijzing voor de modernisering van de energiesector

In afwijking van artikel 10 quater mogen de betrokken lidstaten in overeenstemming met dat artikel alleen voorlopige kosteloze toewijzingen verlenen aan installaties voor investeringen die tot en met 31 december 2024 zijn uitgevoerd. Emissierechten die overeenkomstig artikel 10 quater voor de betrokken lidstaten beschikbaar zijn voor de periode van 2021 tot en met 2030 en die niet voor dergelijke investeringen worden aangewend, worden, met het door de betrokken lidstaat vastgestelde percentage:

a) toegevoegd aan de totale hoeveelheid emissierechten die de betrokken lidstaat op grond van artikel 10, lid 2, moet veilen; of

b) aangewend ter ondersteuning van investeringen in het kader van het in artikel 10 quinquies bedoelde moderniseringsfonds in overeenstemming met de regels die van toepassing zijn op de opbrengsten uit emissierechten als bedoeld in artikel 10 quinquies, lid 4.

Uiterlijk op 15 mei 2024 stelt de betrokken lidstaat de Commissie in kennis van de respectieve hoeveelheden emissierechten die krachtens artikel 10, lid 2, eerste alinea, punt b), en, in afwijking van artikel 10 quater, lid 4, tweede zin, krachtens artikel 10 quinquies moeten worden aangewend.";

17) artikel 10 quinquies wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Er wordt voor de periode van 2021 tot 2030 een fonds ingesteld ter ondersteuning van door de begunstigde lidstaten voorgestelde investeringen, waaronder kleinschalige investeringsprojecten, ter modernisering van de energiesystemen en verbetering van de energie-efficiëntie in lidstaten (het "moderniseringsfonds"). Het moderniseringsfonds wordt gefinancierd door middel van de veiling van emissierechten als bedoeld in artikel 10 voor de in dat artikel vermelde begunstigde lidstaten.

De ondersteunde investeringen stroken met de doelstellingen van deze richtlijn, alsook met de doelstellingen van de mededeling van de Commissie van 11 december 2019 over de Europese Green Deal en Verordening (EU) 2021/1119 en de langetermijndoelstellingen die in de Overeenkomst van Parijs worden genoemd. De begunstigde lidstaten kunnen, in voorkomend geval, de middelen van het moderniseringsfonds aanwenden om investeringen te financieren waarbij aangrenzende grensregio's van de Unie betrokken zijn. Uit het moderniseringsfonds wordt geen steun verleend aan faciliteiten voor de opwekking van energie met behulp van fossiele brandstoffen. Opbrengsten uit emissierechten die onder een kennisgeving op grond van lid 4, van dit artikel vallen, mogen evenwel worden aangewend voor investeringen in verband met gasvormige fossiele brandstoffen.

Voorts kunnen opbrengsten uit de in artikel 10, lid 1, derde alinea, van deze richtlijn bedoelde emissierechten, indien de activiteit uit hoofde van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad (*) als ecologisch duurzaam kan worden aangemerkt en naar behoren gerechtvaardigd is om redenen van het waarborgen van energiezekerheid, worden aangewend voor investeringen met betrekking tot gasvormige fossiele brandstoffen, mits de emissierechten voor energieopwekking worden geveild vóór 31 december 2027 en, voor investeringen die betrekking hebben op downstreamgebruik van gas, de emissierechten vóór 31 december 2028 worden geveild.

_____

(*) Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad van 18 juni 2020 betreffende de totstandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen en tot wijziging van Verordening (EU) 2019/2088 (PB L 198 van 22.6.2020, blz. 13).";

b) lid 2 wordt vervangen door:

"2. Ten minste 80 % van de opbrengsten uit de in artikel 10, lid 1, derde alinea, bedoelde emissierechten en uit emissierechten die vallen onder een kennisgeving op grond van lid 4 van dit artikel, en ten minste 90 % van de opbrengsten uit de in artikel 10, lid 1, vierde alinea, bedoelde emissierechten wordt gebruikt ter ondersteuning van investeringen in:

a) de opwekking en het gebruik van elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, waaronder hernieuwbare waterstof;

b) verwarming en koeling met behulp van hernieuwbare bronnen;

c) de vermindering van het algehele energiegebruik door energie-efficiëntie, onder meer met betrekking tot industrie, vervoer, gebouwen, landbouw en afval;

d) energieopslag en de modernisering van energienetwerken, met inbegrip van beheer van de vraagzijde, stadsverwarmingspijpleidingen, netten voor elektriciteitstransmissie, de verbetering van de interconnecties tussen de lidstaten en infrastructuur voor emissievrije mobiliteit;

e) steun aan huishoudens met een laag inkomen, ook in landelijke en afgelegen gebieden, om energiearmoede te verlichten en de verwarmingssystemen van deze huishoudens te moderniseren; en

f) een rechtvaardige transitie in koolstofafhankelijke regio's in de begunstigde lidstaten, om zo de herplaatsing, omscholing en bijscholing van werknemers, en het onderwijs, de initiatieven voor het zoeken naar werk en startups in overleg met het maatschappelijk middenveld en de sociale partners te ondersteunen, op een manier die strookt met en een bijdrage levert aan de relevante acties op dit gebied die de lidstaten hebben opgenomen in hun territoriale plannen voor een rechtvaardige transitie overeenkomstig artikel 8, lid 2, eerste alinea, punt k), van Verordening (EU) 2021/1056, indien van toepassing.";

c) lid 11 wordt vervangen door:

"11. Elk jaar brengt het investeringscomité bij de Commissie verslag uit over de ervaringen met de evaluatie van investeringen, met name op het vlak van emissiereducties en emissiereductiekosten. Uiterlijk op 31 december 2024 evalueert de Commissie, rekening houdend met de bevindingen van het investeringscomité, de in lid 2 genoemde gebieden voor projecten en de grond waarop het investeringscomité zijn aanbevelingen baseert.

Het investeringscomité zorgt voor de publicatie van het jaarverslag. De Commissie verstrekt dit jaarlijks verslag aan het Europees Parlement en aan de Raad.";

18) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"*Artikel 10 septies*

Beginsel "geen ernstige afbreuk doen"

Vanaf 1 januari 2025 gebruiken de begunstigde lidstaten en de Commissie de opbrengsten uit de veiling van emissierechten die bestemd zijn voor het innovatiefonds op grond van artikel 10 bis, lid 8, van deze richtlijn en uit de in artikel 10, lid 1, derde en vierde alinea, van deze richtlijn bedoelde emissierechten, aan de hand van de criteria voor "geen ernstige afbreuk doen" die zijn vastgelegd in artikel 17 van Verordening (EU) 2020/852, indien die opbrengsten worden gebruikt voor een economische activiteit waarvoor op grond van artikel 10, lid 3, punt b), van die verordening technische screeningcriteria zijn vastgesteld om te bepalen of een economische activiteit ernstige afbreuk doet aan een of meer van de relevante milieudoelstellingen.";

19) in artikel 11, lid 2, wordt de datum "28 februari" vervangen door "30 juni";

20) de titel van hoofdstuk IV wordt vervangen door:

"Bepalingen voor luchtvaart, maritiem vervoer en vaste installaties";

21) artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De lidstaten dragen er zorg voor, dat de door een bevoegde autoriteit van een andere lidstaat verleende rechten als geldig worden erkend voor de nakoming van de verplichtingen van een exploitant, een vliegtuigexploitant, of een scheepvaartmaatschappij uit hoofde van lid 3.";

b) lid 2 bis wordt geschrapt;

c) lid 3 wordt vervangen door:

"3. De lidstaten, administrerende lidstaten en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij dragen er zorg voor dat uiterlijk op 30 september van elk jaar:

a) de exploitant van elke installatie een hoeveelheid emissierechten inlevert die gelijk is aan de totale emissies van die installatie gedurende het voorgaande kalenderjaar, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 15;

b) elke vliegtuigexploitant een hoeveelheid emissierechten inlevert die gelijk is aan zijn totale emissies tijdens het voorgaande kalenderjaar, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 15;

c) elke scheepvaartmaatschappij een hoeveelheid emissierechten inlevert die gelijk is aan haar totale emissies gedurende het voorgaande kalenderjaar, zoals geverifieerd overeenkomstig artikel 3 octies sexies.

De lidstaten, administrerende lidstaten en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij zien erop toe dat emissierechten die overeenkomstig de eerste alinea zijn ingeleverd, vervolgens worden geannuleerd.";

d) na lid 3 worden de volgende leden toegevoegd:

"3-sexies. In afwijking van lid 3, eerste alinea, punt c), mogen scheepvaartmaatschappijen 5 % minder emissierechten inleveren dan hun geverifieerde emissies die tot en met 31 december 2030 worden uitgestoten op schepen met een ijsklasse, mits zij ijsklasse IA of IA Super of een gelijkwaardige ijsklasse hebben, vastgesteld op basis van aanbeveling 25/7 van de Commissie ter bescherming van het mariene milieu van het Oostzeegebied (Helcom).

Indien in vergelijking met de geverifieerde emissies minder emissierechten worden ingeleverd, wordt, zodra het verschil tussen geverifieerde emissies en ingeleverde emissierechten voor elk jaar is vastgesteld, een met dat verschil overeenstemmende hoeveelheid emissierechten geannuleerd in plaats van geveild uit hoofde van artikel 10.

3-quinquies. In afwijking van lid 3, eerste alinea, punt c), van dit artikel en artikel 16 bepaalt de Commissie, op verzoek van een lidstaat, door middel van een uitvoeringshandeling dat de lidstaten moeten oordelen dat aan de eisen van die bepalingen is voldaan en dat zij geen actie mogen ondernemen tegen scheepvaartmaatschappijen met betrekking tot emissies die tot en met 31 december 2030 worden uitgestoten als gevolg van reizen die worden uitgevoerd door passagiersschepen – andere dan cruiseschepen – en door roroschepen, tussen een haven van een eiland dat onder de jurisdictie van die verzoekende lidstaat valt, niet beschikt over een weg- of spoorverbinding met het vasteland en een bevolking van minder dan 200 000 permanente inwoners heeft volgens de laatst beschikbare cijfers in 2022, en een haven die onder de jurisdictie van dezelfde lidstaat valt, en als gevolg van activiteiten die in een haven worden uitgevoerd vanaf dergelijke schepen in verband met dergelijke reizen. Het eiland heeft.

De Commissie publiceert een lijst van de in de eerste alinea bedoelde eilanden en de betrokken havens, en houdt die lijst actueel.

3-quater. In afwijking van lid 3, eerste alinea, punt c), van dit artikel en artikel 16, bepaalt de Commissie op gezamenlijk verzoek van twee lidstaten waarvan er één geen landgrens met een andere lidstaat heeft en de andere lidstaat zich geografisch het dichtst bij de lidstaat zonder een dergelijke landgrens bevindt, door middel van een uitvoeringshandeling dat de lidstaten moeten oordelen dat aan de eisen van die bepalingen is voldaan en dat zij

geen actie mogen ondernemen tegen scheepvaartmaatschappijen met betrekking tot emissies die tot en met 31 december 2030 worden uitgestoten als gevolg van reizen met passagiers- of roroschepen, die worden uitgevoerd in het kader van een transnationaal openbaredienstcontract of een transnationale openbaredienstverplichting waarvan melding wordt gemaakt in het gezamenlijke verzoek en waarmee de twee lidstaten met elkaar worden verbonden, en als gevolg van de activiteiten die in een haven worden uitgevoerd vanaf dergelijke schepen in verband met dergelijke reizen.

3-ter. Een verplichting tot inlevering van emissierechten ontstaat niet voor emissies die worden uitgestoten tot en met 31 december 2030 als gevolg van reizen tussen een haven in een ultraperifeer gebied van een lidstaat en een haven in dezelfde lidstaat, met inbegrip van reizen tussen havens binnen een ultraperifeer gebied en reizen tussen de ultraperifere gebieden van dezelfde lidstaat, en als gevolg van de activiteiten, die in een haven worden uitgevoerd, vanaf dergelijke schepen in verband met dergelijke reizen.";

e) lid 3-bis wordt vervangen door:

"3-bis. Indien nodig en zolang zulks noodzakelijk is voor de bescherming van de milieu-integriteit van het EU-ETS, wordt het exploitanten, vliegtuigexploitanten en scheepvaartmaatschappijen in het EU-ETS verboden emissierechten te gebruiken die zijn uitgegeven door een lidstaat ten aanzien waarvan er sprake is van verplichtingen voor exploitanten, vliegtuigexploitanten en scheepvaartmaatschappijen die komen te vervallen. De in artikel 19, lid 3, bedoelde gedelegeerde rechtshandelingen bevatten de maatregelen die noodzakelijk zijn in de in dit lid bedoelde gevallen.";

f) het volgende lid wordt ingevoegd:

"3 ter. Voor emissies van broeikasgassen die geacht worden te zijn afgevangen en gebruikt op zo een manier dat ze permanent chemisch in een product worden gebonden en bij normaal gebruik, zo ook normale activiteiten die plaatsvinden na het einde van de levensduur van het product, niet in de atmosfeer terechtkomen, ontstaat geen verplichting om emissierechten in te leveren.

De Commissie stelt overeenkomstig artikel 23 gedelegeerde handelingen vast om deze richtlijn aan te vullen met betrekking tot de voorschriften om te beoordelen of broeikasgassen permanent chemisch in een product zijn gebonden als bedoeld in de eerste alinea van dit lid.";

g) lid 4 wordt vervangen door:

"4. De lidstaten nemen de nodige maatregelen om er zorg voor te dragen dat emissierechten te allen tijde worden geannuleerd op verzoek van de persoon die de rechten in zijn bezit heeft. Ingeval capaciteit voor de opwekking van elektriciteit op hun grondgebied vanwege aanvullende nationale maatregelen wordt gesloten, kunnen lidstaten emissierechten annuleren, en worden daar ook sterk toe aangespoord, uit de totale hoeveelheid door hen te veilen emissierechten als bedoeld in artikel 10, lid 2, tot maximaal een hoeveelheid die overeenkomt met het gemiddelde volume geverifieerde emissies van de betrokken installatie over een periode van vijf jaar vóór de sluiting ervan. De betrokken lidstaat stelt de Commissie in kennis van de voorgenomen annulering, of van de redenen om niet over te gaan tot annulering, in overeenstemming met de gedelegeerde handelingen die krachtens artikel 10, lid 4, worden vastgesteld.";

22) in artikel 14, lid 1, wordt de eerste alinea vervangen door:

"De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met gedetailleerde voorschriften voor de bewaking en rapportage van emissies en, indien van toepassing, activiteitengegevens betreffende de in bijlage I bij deze richtlijn vermelde activiteiten, en niet-CO_2-effecten van de luchtvaart op routes waarvoor emissies zijn opgegeven krachtens deze richtlijn, die worden gebaseerd op de in bijlage IV bij deze richtlijn beschreven beginselen voor bewaking en rapportage en de vereisten van de leden 2 en 5 van dit artikel. In die uitvoeringshandelingen wordt ook het aardopwarmingsvermogen van elk broeikasgas gespecificeerd en wordt rekening gehouden met actuele wetenschappelijke kennis over de effecten van niet-CO_2-emissies van de luchtvaart in de vereisten voor de bewaking en rapportage van emissies en de effecten ervan, met inbegrip van niet-CO_2-effecten van de luchtvaart. Die uitvoeringshandelingen voorzien in de toepassing van de duurzaamheids- en broeikasgasemissiereductiecriteria voor het gebruik van biomassa die zijn vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2018/2001 — met de aanpassingen die nodig zijn voor toepassing uit hoofde van deze richtlijn — opdat voor dergelijke biomassa het nultarief zou gelden. In de uitvoeringshandelingen wordt bepaald op welke manier rekening moet worden gehouden met de opslag van emissies uit een mix van bronnen waarvoor het nultarief geldt en bronnen waarvoor geen nultarief geldt. In de uitvoeringshandelingen wordt ook bepaald op welke manier rekening moet worden gehouden met emissies van hernieuwbare brandstoffen van niet-biologische oorsprong en emissies van brandstoffen op basis van hergebruikte koolstof, waarbij ervoor wordt gezorgd dat er rekening wordt gehouden met dergelijke emissies en dat dubbeltelling wordt vermeden.";

23) artikel 16 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 2 wordt vervangen door:

"2. De lidstaten dragen er zorg voor dat de namen worden bekendgemaakt van de exploitanten, vliegtuigexploitanten en scheepvaartmaatschappijen die zich niet houden aan de voorschriften van deze richtlijn inzake het inleveren van voldoende emissierechten.";

b) in lid 3 wordt de datum "30 april" vervangen door "30 september";

c) het volgende lid wordt ingevoegd:

"3 bis. De in lid 3 bedoelde sancties zijn ook van toepassing op scheepvaartmaatschappijen.";

d) het volgende lid wordt ingevoegd:

"11 bis. Wanneer een scheepvaartmaatschappij gedurende twee of meer opeenvolgende verslagperioden niet heeft voldaan aan de inleveringsverplichtingen en de naleving daarvan niet door andere handhavingsmaatregelen is gewaarborgd, kan de bevoegde autoriteit van de lidstaat van de aanloophaven, nadat de scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid is gesteld om haar opmerkingen in te dienen, een verwijderingsbevel afgeven, dat zal worden gemeld aan de Commissie, het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA), de overige lidstaten en de betrokken vlaggenstaat. Als gevolg van de uitvaardiging van dat verwijderingsbevel weigert elke lidstaat, met uitzondering van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert, de schepen die onder de verantwoordelijkheid van de betrokken scheepvaartmaatschappij vallen, de toegang tot zijn havens totdat de scheepvaartmaatschappij voldoet aan haar inleveringsverplichtingen overeenkomstig artikel 12. Wanneer het schip onder de vlag van een lidstaat vaart en een haven van die lidstaat aandoet of er wordt aangetroffen, houdt de betrokken lidstaat — na de betrokken scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid te hebben gesteld haar opmerkingen in te dienen — het schip vast totdat de scheepvaartmaatschappij haar inleveringsverplichtingen is nagekomen.

Wanneer een schip van een scheepvaartmaatschappij als bedoeld in de eerste alinea wordt aangetroffen in een haven van de lidstaat waarvan het schip de vlag voert, kan de betrokken lidstaat — na de betrokken scheepvaartmaatschappij in de gelegenheid te hebben gesteld haar opmerkingen in te dienen — een bevel tot aanhouding door de vlaggenstaat uitvaardigen totdat de scheepvaartmaatschappij haar inleveringsverplichtingen is nagekomen. De lidstaat stelt de Commissie, het EMSA en de andere lidstaten hiervan in kennis. Naar aanleiding van het uitvaardigen van een dergelijk bevel tot aanhouding door de vlaggenstaat neemt elke lidstaat dezelfde maatregelen als vereist na de uitvaardiging van een verwijderingsbevel overeenkomstig de eerste alinea, tweede zin.

Dit lid laat de internationale maritieme regels die van toepassing zijn op gevallen van schepen in nood onverlet.";

24) artikel 18 ter wordt vervangen door:

"*Artikel 18 ter*

Bijstand van de Commissie, het EMSA en andere relevante organisaties

1. Met het oog op de uitvoering van hun verplichtingen krachtens artikel 3 quater, lid 4, en de artikelen 3 septies, 3 octies ter, 3 octies quater, 3 octies quinquies, 3 octies sexies en 18 bis, kunnen de Commissie, de administrerende lidstaat en de administrerende autoriteiten ten aanzien van een scheepvaartmaatschappij het EMSA of een andere bevoegde organisatie om bijstand verzoeken en kunnen zij daartoe met deze organisaties de nodige overeenkomsten sluiten.

2. De Commissie, bijgestaan door het EMSA, stelt alles in het werk om passende instrumenten en richtsnoeren te ontwikkelen om de verificatie- en handhavingsactiviteiten in verband met de toepassing van deze richtlijn op het maritiem vervoer te faciliteren en te coördineren. Dergelijke richtsnoeren en instrumenten worden voor zover mogelijk ter beschikking gesteld van de lidstaten en de verificateurs met het oog op het delen van informatie en om beter toe te zien op een deugdelijke handhaving van de nationale maatregelen waarin deze richtlijn is omgezet.";

25) artikel 23 wordt als volgt gewijzigd:

a) de leden 2 en 3 worden vervangen door:

"2. De in artikel 3 quater, lid 6, artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, leden 1, 8 en 8 bis, artikel 10 ter, lid 5, artikel 12, lid 3 ter, artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24, lid 3, artikel 24 bis, lid 1, artikel 25 bis, lid 1, artikel 28 quater en artikel 30 undecies, lid 1, bedoelde bevoegdheid om gedelegeerde handelingen vast te stellen, wordt aan de Commissie toegekend voor onbepaalde tijd met ingang van 8 april 2018.

3. Het Europees Parlement of de Raad kan de in artikel 3 quater, lid 6, artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, leden 1, 8 en 8 bis, artikel 10 ter, lid 5, artikel 12, lid 3 ter, artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24, lid 3, artikel 24 bis, lid 1, artikel 25 bis, lid 1, artikel 28 quater en artikel 30 undecies, lid 1, bedoelde bevoegdheidsdelegatie te allen tijde intrekken. Een besluit tot intrekking beëindigt de delegatie van de in dat besluit genoemde bevoegdheid. Het wordt van kracht op de dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* of op een daarin genoemde latere datum. Het laat de geldigheid van de reeds van kracht zijnde gedelegeerde handelingen onverlet.";

b) lid 6 wordt vervangen door:

"6. Een op grond van artikel 3 quater, lid 6, artikel 3 quinquies, lid 3, artikel 10, lid 4, artikel 10 bis, lid 1, 8 of 8 bis, artikel 10 ter, lid 5, artikel 12, lid 3 ter, artikel 19, lid 3, artikel 22, artikel 24, lid 3, artikel 24 bis, lid 1, artikel 25 bis, lid 1, artikel 28 quater of artikel 30 undecies, lid 1, vastgestelde gedelegeerde handeling treedt alleen in werking indien het Europees Parlement noch de Raad binnen een termijn van twee maanden na de kennisgeving van de handeling aan het Europees Parlement en de Raad bezwaar heeft gemaakt, of indien zowel het Europees Parlement als de Raad voor het verstrijken van die termijn de Commissie hebben meegedeeld daartegen geen bezwaar te zullen maken. Die termijn wordt op initiatief van het Europees Parlement of de Raad met twee maanden verlengd.";

26) artikel 29 wordt vervangen door:

"*Artikel 29*

Verslag met het oog op een betere werking van de koolstofmarkt

Indien de geregelde verslagen over de koolstofmarkt als bedoeld in artikel 10, leden 5 en 6, bewijs bevatten dat de koolstofmarkt niet naar behoren functioneert, legt de Commissie binnen een periode van drie maanden een verslag voor aan het Europees Parlement en aan de Raad. Het verslag kan in voorkomend geval vergezeld gaan van wetgevingsvoorstellen die gericht zijn op het vergroten van de transparantie en integriteit van de koolstofmarkt, met inbegrip van gerelateerde derivatenmarkten, en op het nemen van corrigerende maatregelen om de werking ervan te verbeteren en de preventie en opsporing van marktmisbruik te verbeteren.";

27) artikel 29 bis wordt vervangen door:

"*Artikel 29 bis*

Maatregelen in geval van buitensporige prijsschommelingen

1. Indien de gemiddelde emissierechtenprijs voor de zes voorafgaande kalendermaanden meer dan 2,4 maal de gemiddelde emissierechtenprijs voor de voorgaande referentieperiode van twee jaar bedraagt, worden 75 miljoen emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven overeenkomstig artikel 1, lid 7, van Besluit (EU) 2015/1814.

De in de eerste alinea van dit lid bedoelde emissierechtenprijs is, voor emissierechten die onder de hoofdstukken II en III vallen, de prijs van veilingen die in overeenstemming met de krachtens artikel 10, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handelingen worden gehouden.

De in de eerste alinea bedoelde referentieperiode van twee jaar is de periode van twee jaar die eindigt vóór de eerste maand van de in die alinea bedoelde periode van zes kalendermaanden.

Indien aan de voorwaarde van de eerste alinea van dit lid is voldaan en lid 2 niet van toepassing is, maakt de Commissie daarover een bericht bekend in het *Publicatieblad van de Europese Unie*, met vermelding van de datum waarop aan de voorwaarde is voldaan.

De Commissie maakt binnen de eerste drie werkdagen van elke maand de gemiddelde prijs van de emissierechten voor de voorafgaande zes kalendermaanden en de gemiddelde prijs van de emissierechten voor de voorgaande referentieperiode van twee jaar bekend. Indien niet aan de voorwaarde bedoeld in de eerste alinea is voldaan, maakt de Commissie ook bekend welk niveau de gemiddelde emissierechtenprijs in de volgende maand moet bereiken om aan de voorwaarde van bedoeld in alinea te voldoen.

2. Wanneer aan de voorwaarde voor vrijgave van emissierechten uit de marktstabiliteitsreserve op grond van lid 1 is voldaan, wordt aan de voorwaarde bedoeld in dat lid niet geacht opnieuw te zijn voldaan tot ten minste twaalf maanden na het einde van de vorige vrijgave.

3. De nadere regelingen voor de toepassing van in de leden 1 en 2 bedoelde maatregelen worden vastgelegd in de in artikel 10, lid 4, bedoelde gedelegeerde handelingen.";

28) artikel 30 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 1 wordt vervangen door:

"1. Deze richtlijn wordt herbekeken in het licht van de internationale ontwikkelingen en inspanningen om de langetermijndoelstellingen van de Overeenkomst van Parijs te verwezenlijken, evenals van alle relevante verplichtingen die voortkomen uit de Conferenties van de Partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.";

b) lid 2 wordt vervangen door:

"2. Ook de in de artikelen 10 bis en 10 ter van deze richtlijn bedoelde maatregelen ter ondersteuning van bepaalde energie-intensieve industrieën die een risico op koolstoflekkage lopen, worden geëvalueerd in het licht van de maatregelen in het kader van het klimaatbeleid van andere grote economieën. In deze context gaat de Commissie ook na of maatregelen in verband met de compensatie van indirecte kosten verder moeten worden geharmoniseerd. De maatregelen die van toepassing zijn op CBAM-sectoren worden geëvalueerd in het licht van de toepassing van Verordening (EU) 2023/956. Vóór 1 januari 2028 en vervolgens om de twee jaar beoordeelt de Commissie als onderdeel van haar verslagen aan het Europees Parlement en de Raad op grond van artikel 30, lid 6, van die verordening het effect van het CBAM op het risico van koolstoflekkage, ook met betrekking tot de export.

In het verslag wordt beoordeeld of er aanvullende maatregelen, waaronder wetgevingsmaatregelen, nodig zijn om het risico op koolstoflekkage aan te pakken. Het verslag gaat zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel.";

c) lid 3 wordt vervangen door:

"3. De Commissie brengt verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad bij elke uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs afgesproken algemene inventarisatie, vooral wat betreft de behoefte aan aanvullend beleid en aanvullende maatregelen van de Unie om te komen tot de nodige broeikasgasemissiereducties door de Unie en haar lidstaten, ook in verband met de in artikel 9 van deze richtlijn vermelde lineaire factor. De Commissie kan zo nodig wetgevingsvoorstellen doen aan het Europees Parlement en de Raad om deze richtlijn te wijzigen, met name om toe te zien op de naleving van de in artikel 2, lid 1, van Verordening (EU) 2021/1119 vastgestelde doelstelling inzake klimaatneutraliteit en de in artikel 4 van die verordening vastgestelde klimaatdoelstellingen van de Unie. Bij het opstellen van haar wetgevingsvoorstellen houdt de Commissie daartoe onder meer rekening met de geraamde indicatieve broeikasgasbegroting van de Unie voor de periode van 2030 tot en met 2050, als bedoeld in artikel 4, lid 4, van die verordening.";

d) de volgende leden worden toegevoegd:

"5. De Commissie brengt uiterlijk op 31 juli 2026 aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit over het volgende, zo nodig vergezeld van een wetgevingsvoorstel en een effectbeoordeling:

a) hoe rekening kan worden gehouden met negatieve emissies van broeikasgassen die uit de atmosfeer worden verwijderd en veilig en permanent worden opgeslagen en hoe die negatieve emissies in voorkomend geval onder de emissiehandel kunnen vallen, waaronder een duidelijk toepassingsgebied en strikte criteria daarvoor, en waarborgen om erop toe te zien dat dergelijke verwijderingen geen compensatie vormen voor de noodzakelijke emissiereducties in overeenstemming met de klimaatdoelstellingen van de Unie die zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119;

b) de haalbaarheid van een verlaging van de drempels voor het totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van 20 MW voor de activiteiten in bijlage I vanaf 2031;

c) of alle onder deze richtlijn vallende broeikasgasemissies daadwerkelijk in aanmerking worden genomen en of dubbeltelling daadwerkelijk wordt vermeden; zij beoordeelt met name de berekening van de broeikasgasemissies die geacht worden te zijn afgevangen en gebruikt in een product op een andere manier dan bedoeld in artikel 12, lid 3 ter.

6. Bij de evaluatie van deze richtlijn overeenkomstig de leden 1, 2 en 3 van dit artikel analyseert de Commissie hoe verbanden tussen het EU ETS en andere koolstofmarkten kunnen worden vastgesteld, zonder dat dit ten koste gaat van de verwezenlijking van de doelstelling inzake klimaatneutraliteit en de klimaatdoelstellingen van de Unie die zijn vastgelegd in Verordening (EU) 2021/1119.

7. Uiterlijk op 31 juli 2026 dient de Commissie een verslag in bij het Europees Parlement en de Raad waarin zij de haalbaarheid beoordeelt van de opneming van verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval in het EU-ETS, onder meer met het oog op de opneming ervan vanaf 2028 en met een beoordeling van de potentiële behoefte aan een optie voor een lidstaat om daar tot 31 december 2030 niet aan deel te nemen. In dat verband houdt de Commissie rekening met het belang van alle sectoren die bijdragen tot emissiereducties en met de mogelijke verschuiving van afval in de richting van verwijdering door middel van storten in de Unie en uitvoer van afval naar derde landen. De Commissie houdt daarnaast rekening met relevante criteria, zoals de effecten op de interne markt, mogelijke concurrentieverstoringen, milieu-integriteit, afstemming op de doelstellingen van Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad (*) en deugdelijkheid en nauwkeurigheid met betrekking tot de bewakingen berekening van emissies. De Commissie dient, in voorkomend geval en onverminderd het bepaalde in artikel 4 van die richtlijn, bij het verslag een wetgevingsvoorstel in om de bepalingen van dit hoofdstuk toe te passen op vergunningen voor broeikasgasemissies en de toewijzing en uitgifte van extra emissierechten voor verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval en om een mogelijke uitwijking naar andere afvalverwerkingsmethoden te voorkomen.

In het in de eerste alinea genoemde verslag beoordeelt de Commissie ook of het mogelijk is om andere afvalbeheersprocessen, met name stortplaatsen die methaan- en distikstofoxide-emissies in de Unie veroorzaken, in het EU-ETS op te nemen. De Commissie kan dat verslag in voorkomend geval ook vergezeld doen gaan van een wetgevingsvoorstel om dergelijke andere afvalbeheerprocessen in het EU-ETS op te nemen.

_____

(*) Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, blz. 3).";

29) na artikel 30 wordt het volgende hoofdstuk ingevoegd:

"Hoofdstuk IV bis

Emissiehandelssysteem voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren

Artikel 30 bis

Toepassingsgebied

De bepalingen van dit hoofdstuk zijn van toepassing op emissies, vergunningen voor broeikasgasemissies, de verlening en inlevering van emissierechten, en de bewaking, rapportage en verificatie met betrekking tot de in bijlage III bedoelde activiteit. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op emissies die onder de hoofdstukken II en III vallen.

Artikel 30 ter

Vergunningen voor broeikasgasemissies

1. De lidstaten zorgen ervoor dat vanaf 1 januari 2025 geen gereglementeerde entiteit de in bijlage III bedoelde activiteiten uitoefent, tenzij die gereglementeerde entiteit houder is van een vergunning die door een bevoegde autoriteit overeenkomstig de leden 2 en 3 van dit artikel is afgegeven.

2. Een aanvraag van de gereglementeerde entiteit bij de bevoegde autoriteit op grond van lid 1 van dit artikel voor een vergunning voor broeikasgasemissies krachtens dit hoofdstuk bevat ten minste een beschrijving van:

a) de gereglementeerde entiteit;

b) het type brandstof dat tot verbruik wordt uitgeslagen en dat wordt gebruikt voor verbranding in de sectoren bedoeld in bijlage III en de wijze waarop deze brandstoffen tot verbruik worden uitgeslagen;

c) eindgebruik of de eindgebruiken van de tot verbruik uitgeslagen brandstoffen voor de in bijlage III bedoelde activiteit;

d) de geplande maatregelen voor de bewaking en rapportage van emissies overeenkomstig de in artikel 14 en artikel 30 septies bedoelde uitvoeringshandelingen;

e) een niet-technische samenvatting van de informatie als bedoeld in de punten a) tot en met d) van dit lid.

3. De bevoegde autoriteit verleent de in lid 1 van dit artikel bedoelde gereglementeerde entiteit voor de in bijlage III bedoelde activiteit toestemming voor het verlenen van een vergunning voor broeikasgasemissies, indien zij ervan overtuigd is dat de entiteit in staat is de emissies te bewaken en te rapporteren die overeenstemmen met de hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen op grond van bijlage III.

4. Vergunningen voor broeikasgasemissies bevatten ten minste:

a) de naam en het adres van de gereglementeerde entiteit;

b) een beschrijving van de wijze waarop de gereglementeerde entiteit de brandstoffen tot verbruik uitslaat in de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen;

c) een lijst van de brandstoffen die de gereglementeerde entiteit tot verbruik uitslaat in de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen;

d) een bewakingsplan dat voldoet aan de eisen die uit hoofde van de in artikel 14 bedoelde uitvoeringshandelingen zijn vastgesteld;

e) rapportagevereisten die zijn vastgesteld bij de in artikel 14 bedoelde uitvoeringshandelingen;

f) de verplichting om binnen de in artikel 30 sexies, lid 2, vastgestelde termijn een hoeveelheid krachtens dit hoofdstuk verleende emissierechten in te leveren die gelijk is aan de totale emissies van dat jaar en die overeenkomstig artikel 15 is geverifieerd.

5. De lidstaten kunnen de gereglementeerde entiteiten toestaan de bewakingsplannen bij te werken zonder de vergunning te wijzigen. De gereglementeerde entiteiten leggen de bijgewerkte bewakingsplannen ter goedkeuring aan de bevoegde autoriteit voor.

6. De gereglementeerde entiteit stelt de bevoegde autoriteit in kennis van alle geplande wijzigingen in de aard van haar activiteiten of in de brandstoffen die zij tot verbruik uitslaat waarvoor een aanpassing van de broeikasgasemissievergunning nodig zou zijn. De bevoegde autoriteit werkt in voorkomend geval de vergunning bij overeenkomstig de in artikel 14 bedoelde uitvoeringshandelingen. Bij een verandering in de identiteit van de gereglementeerde entiteit die onder dit hoofdstuk valt, past de bevoegde autoriteit de vergunning aan door vermelding van de naam en het adres van de nieuwe gereglementeerde entiteit.

Artikel 30 quater

Hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie

1. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie die vanaf 2027 elk jaar krachtens dit hoofdstuk wordt verleend, neemt vanaf 2024 lineair af. De waarde voor 2024 wordt gedefinieerd als de emissiegrenswaarden voor 2024, die op basis van de referentie-emissies krachtens artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad (*) wordt berekend voor de sectoren die onder dit hoofdstuk vallen, en waarbij het lineaire reductietraject voor alle emissies die binnen het toepassingsgebied van die verordening vallen, wordt toegepast. De hoeveelheid neemt na 2024 elk jaar met een lineaire verminderingsfactor van 5,10 % af. De Commissie publiceert uiterlijk op 1 januari 2025 de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor het jaar 2027.

2. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie die elk jaar vanaf 2028 krachtens dit hoofdstuk wordt verleend, neemt vanaf 2025 op basis van de uit hoofde van dit hoofdstuk gerapporteerde gemiddelde emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026 lineair af. De hoeveelheid emissierechten neemt met een lineaire verminderingsfactor van 5,38 % af, tenzij de voorwaarden beschreven in punt 1 van bijlage III bis van toepassing zijn, in welk geval de hoeveelheid afneemt met een lineaire verminderingsfactor die is aangepast overeenkomstig de regels in punt 2 van bijlage III bis. De Commissie publiceert uiterlijk op 30 juni 2027 de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor 2028 en, indien nodig, de aangepaste lineaire verminderingsfactor.

3. De hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie die op grond van dit hoofdstuk is verleend, wordt met ingang van 2028 voor elk jaar aangepast ter compensatie van de hoeveelheid ingeleverde emissierechten in gevallen waarin het niet mogelijk was dubbeltelling van emissies te voorkomen of wanneer emissierechten zijn ingeleverd voor emissies als bedoeld in artikel 30 septies, lid 5, die niet onder dit hoofdstuk vallen. De aanpassing stemt overeen met de totale hoeveelheid emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen en die in het desbetreffende verslagjaar zijn gecompenseerd op grond van de in artikel 30 septies, lid 5, tweede alinea, bedoelde uitvoeringshandelingen.

4. Een lidstaat die op grond van artikel 30 undecies eenzijdig de in bijlage III bedoelde activiteit uitbreidt tot sectoren die niet zijn opgenomen in die bijlage, zorgt ervoor dat de betrokken gereglementeerde entiteiten uiterlijk op 30 april van het betrokken jaar bij de bevoegde autoriteit een naar behoren onderbouwd verslag indienen overeenkomstig artikel 30 septies. Indien de ingediende gegevens naar behoren zijn onderbouwd, stelt de bevoegde autoriteit de Commissie daarvan uiterlijk op 30 juni van het betrokken jaar in kennis. De hoeveelheid emissierechten die op grond van lid 1 van dit artikel moet worden verleend, wordt aangepast op basis van de naar behoren onderbouwde door de gereglementeerde entiteiten ingediende verslagen.

Artikel 30 quinquies

Veiling van emissierechten voor de in bijlage III bedoelde activiteit

1. Met ingang van 2027 worden de emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, geveild, tenzij zij in de bij Besluit (EU) 2015/1814 ingestelde marktstabiliteitsreserve worden ondergebracht. De emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, worden afzonderlijk van de emissierechten die onder de hoofdstukken II en III van deze richtlijn vallen, geveild.

2. De veiling van de emissierechten krachtens dit hoofdstuk begint in 2027 met een hoeveelheid die overeenkomt met 130 % van de hoeveelheid te veilen emissierechten voor 2027 die op basis van de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie voor dat jaar en de respectieve te veilen aandelen en hoeveelheden die op grond van de leden 3 tot en met 6 van dit artikel zijn vastgesteld. De extra te veilen 30 % wordt alleen gebruikt om emissierechten op grond van artikel 30 sexies, lid 2, in te leveren, en kunnen tot en met 31 mei 2028 worden geveild. De extra 30 % wordt in mindering gebracht op de veilinghoeveelheden voor de periode van 2029 tot en met 2031. De voorwaarden voor de veilingen waarin dit lid voorziet, worden overeenkomstig lid 7 van dit artikel en artikel 10, lid 4, vastgesteld.

In 2027 worden 600 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, als deelnemingen in de marktstabiliteitsreserve gecreëerd op grond van artikel 1 bis, lid 3, van Besluit (EU) 2015/1814.

3. Er worden 150 miljoen emissierechten die krachtens dit hoofdstuk worden verleend, geveild en alle opbrengsten uit die veilingen worden beschikbaar gesteld voor het krachtens Verordening (EU) 2023/955 opgerichte Sociaal Klimaatfonds tot 2032.

4. Van de resterende hoeveelheid emissierechten en om samen met de opbrengsten uit de in lid 3 van dit artikel en artikel 10 bis, lid 8 ter, van deze richtlijn bedoelde emissierechten tot 65 000 000 000 EUR te genereren, zorgt de Commissie ervoor dat er tot 2032 een extra hoeveelheid onder dit hoofdstuk vallende emissierechten wordt geveild en de opbrengsten uit die veilingen beschikbaar worden gesteld voor het bij Verordening (EU) 2023/955 ingestelde Sociaal Klimaatfonds.

De Commissie zorgt ervoor dat de voor het in lid 3 van dit artikel en in dit lid genoemde Sociaal Klimaatfonds bestemde emissierechten worden geveild aan de hand van de beginselen en bepalingen bedoeld in artikel 10, lid 4, en de krachtens dat artikel vastgestelde gedelegeerde handelingen.

De opbrengsten van de veiling van de in lid 3 van dit artikel en in dit lid bedoelde emissierechten vormen externe bestemmingsontvangsten overeenkomstig artikel 21, lid 5, van Verordening (EU, Euratom) 2018/1046 en worden gebruikt volgens de regels die van toepassing zijn op het Sociaal Klimaatfonds.

Het jaarlijkse bedrag dat overeenkomstig artikel 10 bis, lid 8 ter, lid 3 van dit artikel en dit lid aan het Sociaal Klimaatfonds wordt toegewezen, bedraagt niet meer dan:

a) 4 000 000 000 EUR voor 2026;

b) 10 900 000 000 EUR voor 2027;

c) 10 500 000 000 EUR voor 2028;

d) 10 300 000 000 EUR voor 2029;

e) 10 100 000 000 EUR voor 2030;

f) 9 800 000 000 EUR voor 2031;

g) 9 400 000 000 EUR voor 2032.

Indien het in overeenstemming met dit hoofdstuk vastgestelde emissiehandelssysteem op grond van artikel 30 duodecies wordt uitgesteld tot 2028, bedraagt het maximumbedrag dat volgens de eerste alinea van dit lid aan het Sociaal Klimaatfonds ter beschikking moet worden gesteld, 54 600 000 000 EUR. In dat geval bedragen de aan het Sociaal Klimaatfonds toegewezen jaarlijkse bedragen voor de jaren 2026 en 2027 cumulatief niet meer dan 4 000 000 000 EUR, en voor de periode van 1 januari 2028 tot en met 31 december 2032 is het desbetreffende jaarlijkse bedrag niet hoger dan:

a) 11 400 000 000 EUR voor 2028;

b) 10 300 000 000 EUR voor 2029;

c) 10 100 000 000 EUR voor 2030;

d) 9 800 000 000 EUR voor 2031;

e) 9 000 000 000 EUR voor 2032.

Indien de opbrengsten uit de in lid 5 van dit artikel bedoelde veilingen worden vastgesteld als eigen middelen overeenkomstig artikel 311, lid 3, VWEU, zijn artikel 10 bis, lid 8 ter, van deze richtlijn, lid 3 van dit artikel en dit lid niet langer van toepassing.

5. De totale hoeveelheid emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, na aftrek van de in de leden 3 en 4 van dit artikel vastgestelde hoeveelheden, wordt door de lidstaten geveild en onder hen in aandelen verdeeld die identiek zijn aan het aandeel referentie-emissies krachtens artikel 4, lid 2, van Verordening (EU) 2018/842 voor de categorieën van emissiebronnen die genoemd staan in de tweede alinea, punten b), c) en d), van bijlage III bij deze richtlijn voor het gemiddelde in de periode van 2016 tot en met 2018 van de betrokken lidstaat, zoals uitgebreid geëvalueerd krachtens artikel 4, lid 3, van die verordening.

6. De lidstaten bepalen hoe de opbrengsten van de veiling van de in lid 5 van dit artikel bedoelde emissierechten worden gebruikt, met uitzondering van de opbrengsten die overeenkomstig lid 4 van dit artikel externe bestemmingsontvangsten vormen of de opbrengsten die overeenkomstig artikel 311, derde alinea, VWEU als eigen middelen zijn vastgesteld en in de begroting van de Unie zijn opgenomen. De lidstaten gebruiken hun opbrengsten of het equivalent in financiële waarde van deze opbrengsten voor een of meer van de in artikel 10, lid 3, van deze richtlijn bedoelde doeleinden, waarbij prioriteit wordt gegeven aan activiteiten die kunnen bijdragen tot het aanpakken van de sociale aspecten van de handel in emissierechten uit hoofde van dit hoofdstuk, of voor een of meer van het volgende:

a) maatregelen die bedoeld zijn om bij te dragen tot het koolstofvrij maken van de verwarming en koeling van gebouwen of tot de vermindering van de energiebehoeften van gebouwen, met inbegrip van de integratie van hernieuwbare energiebronnen en daarmee samenhangende maatregelen overeenkomstig artikel 7, lid 11, en de artikelen 12 en 20 van Richtlijn 2012/27/EU, alsmede maatregelen om huishoudens met een laag inkomen in de slechtst presterende gebouwen financiële steun te bieden;

b) maatregelen om het gebruik van emissievrije voertuigen te versnellen of financiële steun te verlenen voor de uitrol van een volledig interoperabele tank- en oplaadinfrastructuur voor emissievrije voertuigen, of maatregelen om een verschuiving naar openbaar vervoer aan te moedigen en multimodaliteit te verbeteren, of om financiële steun te verlenen om de sociale aspecten met betrekking tot vervoersgebruikers met lage en middeninkomens op te vangen;

c) het financieren van hun sociaal klimaatplan overeenkomstig artikel 15 van Verordening (EU) 2023/955;

d) het verstrekken van financiële compensatie aan de eindverbruikers van brandstoffen indien het niet mogelijk was dubbeltelling van emissies te voorkomen of wanneer emissierechten zijn ingeleverd voor emissies als bedoeld in artikel 30 septies, lid 5, die niet onder dit hoofdstuk vallen.

De lidstaten worden geacht te voldoen aan de bepalingen van dit lid indien zij een fiscaal of financieel steunbeleid hebben en uitvoeren of reguleringsmaatregelen hebben en uitvoeren die financiële steunverlening in de hand werken en die zijn opgezet om de in de eerste alinea van dit lid vermelde doelstellingen te verwezenlijken en een waarde hebben die gelijk is aan de in die alinea bedoelde opbrengsten van de in dit hoofdstuk bedoelde veiling van emissierechten.

De lidstaten stellen de Commissie in kennis van het gebruik van de opbrengsten en van de maatregelen die zij op grond van dit lid hebben genomen door deze informatie op te nemen in hun verslagen uit hoofde van Verordening (EU) 2018/1999.

7. Artikel 10, leden 4 en 5, is van toepassing op de krachtens dit hoofdstuk verleende emissierechten.

Artikel 30 sexies

Overdracht, inlevering en annulering van emissierechten

1. Artikel 12 is van toepassing op de emissies, gereglementeerde entiteiten en emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, met uitzondering van de leden 3 en 3 bis, lid 4, de tweede en derde zin, en lid 5 van dat artikel. Daartoe:

a) wordt elke verwijzingen naar emissies gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de emissies die onder dit hoofdstuk vallen;

b) wordt elke verwijzing naar exploitanten van installaties gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de gereglementeerde entiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;

c) wordt elke verwijzing naar emissierechten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de onder dit hoofdstuk vallende emissierechten.

2. Met ingang van 1 januari 2028 zorgen de lidstaten ervoor dat de gereglementeerde entiteit uiterlijk op 31 mei van elk jaar een hoeveelheid onder dit hoofdstuk vallende emissierechten inlevert die gelijk is aan de totale emissies van de gereglementeerde entiteit, die overeenstemmen met de hoeveelheid brandstoffen die in het voorgaande kalenderjaar tot verbruik is uitgeslagen op grond van bijlage III, zoals geverifieerd overeenkomstig artikelen 15 en 30 septies, en dat die emissierechten vervolgens worden geannuleerd.

3. In afwijking van de leden 1 en 2 van dit artikel kan de bevoegde autoriteit van de betrokken lidstaat tot en met 31 december 2030, indien een in een bepaalde lidstaat gevestigde gereglementeerde entiteit onderworpen is aan een voor de jaren 2027 tot en met 2030 geldende nationale koolstofbelasting die van toepassing is op de in bijlage III bedoelde activiteit, die gereglementeerde entiteit vrijstellen van de verplichting tot inlevering van emissierechten uit hoofde van lid 2 van dit artikel voor een bepaald referentiejaar, op voorwaarde dat:

a) de betrokken lidstaat de Commissie uiterlijk op 31 december 2023 in kennis stelt van die nationale koolstofbelasting, en de nationale wetgeving tot vaststelling van de belastingtarieven voor de jaren 2027 tot en met 2030 uiterlijk op die datum al in werking is getreden; de betrokken lidstaat stelt de Commissie in kennis van elke latere wijziging van de nationale koolstofbelasting;

b) voor het referentiejaar de nationale koolstofbelasting van de betrokken lidstaat die daadwerkelijk door die gereglementeerde entiteit wordt betaald, hoger is dan de gemiddelde toewijzingsprijs op de veiling van het bij dit hoofdstuk ingestelde emissiehandelssysteem;

c) de gereglementeerde entiteit volledig voldoet aan de verplichtingen uit hoofde van artikel 30 ter inzake vergunningen voor broeikasgasemissies en artikel 30 septies inzake bewaking, rapportage en verificatie van haar emissies;

d) de betrokken lidstaat de Commissie uiterlijk op 31 mei van het jaar na het referentiejaar in kennis stelt van de toepassing van een dergelijke vrijstelling en van de overeenkomstige hoeveelheid emissierechten die overeenkomstig punt g) van deze alinea en de krachtens artikel 10, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handelingen moet worden geannuleerd;

e) de Commissie geen bezwaar maakt tegen de toepassing van de afwijking op grond van het feit dat de ter kennis gebrachte maatregel niet in overeenstemming is met de voorwaarden van dit lid, binnen drie maanden na een kennisgeving uit hoofde van punt a) van deze alinea of binnen één maand na de kennisgeving voor het desbetreffende jaar overeenkomstig punt d) van deze alinea;

f) de betrokken lidstaat de in artikel 30 quinquies, lid 5, bedoelde hoeveelheid emissierechten voor een bepaald referentiejaar niet veilt totdat de hoeveelheid uit hoofde van dit lid te annuleren emissierechten is bepaald overeenkomstig punt g) van deze alinea; de betrokken lidstaat veilt geen van de extra hoeveelheden emissierechten op grond van artikel 30 quinquies, lid 2, eerste alinea;

g) de betrokken lidstaat een hoeveelheid emissierechten van de totale hoeveelheid door hem voor het referentiejaar te veilen emissierechten als bedoeld in artikel 30 quinquies, lid 5, annuleert die gelijk is aan de geverifieerde emissies van die gereglementeerde entiteit uit hoofde van dit hoofdstuk voor het referentiejaar; indien de hoeveelheid emissierechten die in het referentiejaar volgend op de toepassing van punt f) van deze alinea nog moet worden geveild, lager is dan de hoeveelheid emissierechten die uit hoofde van dit lid moet worden geannuleerd, zorgt de betrokken lidstaat ervoor dat hij de hoeveelheid emissierechten die overeenkomt met het verschil vóór het einde van het jaar na het referentiejaar annuleert; en

h) de betrokken lidstaat op het tijdstip van de eerste kennisgeving als bedoeld in punt a) van deze alinea toezegt voor een of meer van de in artikel 30 quinquies, lid 6, eerste alinea genoemde of bedoelde maatregelen een bedrag te gebruiken dat gelijk is aan de opbrengsten waarop artikel 30 quinquies, lid 6 zonder deze afwijking van toepassing zou zijn geweest; de tweede en derde alinea van artikel 30 quinquies, lid 6 zijn van toepassing en de Commissie ziet erop toe dat de op grond daarvan ontvangen informatie in overeenstemming is met de krachtens dit punt gedane toezegging.

De hoeveelheid emissierechten die uit hoofde van de eerste alinea, punt g) van dit lid moet worden geannuleerd, heeft geen gevolgen voor de externe bestemmingsontvangsten die zijn vastgesteld op grond van artikel 30 quinquies, lid 4, van deze richtlijn of, indien deze op grond van artikel 311, lid 3, VWEU zijn vastgesteld, de eigen middelen van de begroting van de Unie op grond van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 (**) van de Raad uit de opbrengsten van de veiling van emissierechten overeenkomstig artikel 30 quinquies van deze richtlijn.

4. Ziekenhuizen die niet onder hoofdstuk III vallen, kunnen een financiële vergoeding krijgen voor de kosten die aan hen worden doorgerekend als gevolg van de inlevering van emissierechten uit hoofde van dit hoofdstuk. Daartoe zijn de bepalingen van dit hoofdstuk die van toepassing zijn op gevallen van dubbeltellingen van overeenkomstige toepassing.

Artikel 30 septies

Bewaking, rapportage, verificatie van emissies en accreditatie

1. De artikelen 14 en 15 zijn van toepassing op de emissies, gereglementeerde entiteiten en emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen. Daartoe:

a) wordt elke verwijzing naar emissies gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de emissies die onder dit hoofdstuk vallen;

b) wordt elke verwijzing naar een in bijlage I vermelde activiteit gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de in bijlage III bedoelde activiteit;

c) wordt elke verwijzing naar exploitanten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de gereglementeerde entiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;

d) wordt elke verwijzing naar emissierechten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de onder dit hoofdstuk vallende emissierechten;

e) de verwijzing naar de datum in artikel 15 wordt gelezen als een verwijzing naar 30 april.

2. De lidstaten zorgen ervoor dat elke gereglementeerde entiteit vanaf 2025 elk kalenderjaar de emissies monitort die overeenstemmen met de hoeveelheden brandstof die op grond van bijlage III tot verbruik zijn uitgeslagen. Zij zorgen er ook voor dat elke gereglementeerde entiteit die emissies in het volgende jaar, te beginnen in 2026, aan de bevoegde autoriteit rapporteert in overeenstemming met de in artikel 14, lid 1, bedoelde uitvoeringshandelingen.

3. Vanaf 1 januari 2028 zorgen de lidstaten ervoor dat elke gereglementeerde entiteit uiterlijk op 30 april van elk jaar tot en met 2030 verslag uitbrengt over het gemiddelde aandeel van de kosten in verband met de inlevering van emissierechten uit hoofde van dit hoofdstuk die zij het voorgaande jaar aan de consumenten heeft doorgerekend. De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met betrekking tot de vereisten en modellen voor deze verslagen. Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld. De Commissie beoordeelt de ingediende verslagen en brengt jaarlijks verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over haar bevindingen. Indien de Commissie van oordeel is dat er sprake is van ondeugdelijke praktijken met betrekking tot de doorrekening van koolstofkosten, kan het verslag in voorkomend geval vergezeld gaan van wetgevingsvoorstellen om dergelijke ondeugdelijke praktijken aan te pakken.

4. De lidstaten zorgen ervoor dat elke gereglementeerde entiteit die op 1 januari 2025 over een vergunning overeenkomstig artikel 30 ter beschikt, haar historische emissies voor het jaar 2024 uiterlijk op 30 april 2025 rapporteert.

5. De lidstaten zorgen ervoor dat de gereglementeerde entiteiten in staat zijn om per soort brandstof betrouwbaar en nauwkeurig de precieze hoeveelheden van de tot verbruik uitgeslagen brandstof die worden gebruikt voor verbranding in de in bijlage III bedoelde sectoren te identificeren en te documenteren, alsook het eindgebruik van de door de gereglementeerde entiteiten tot verbruik uitgeslagen brandstoffen. De lidstaten nemen passende maatregelen om het risico van dubbeltelling van emissies die onder dit hoofdstuk vallen en de emissies die onder de hoofdstukken II en III vallen, te beperken, alsook het risico dat emissierechten worden ingeleverd voor emissies die niet onder dit hoofdstuk vallen.

De Commissie stelt uitvoeringshandelingen vast met betrekking tot de gedetailleerde regels ter voorkoming van dubbeltelling en inlevering van emissierechten voor emissies die niet onder dit hoofdstuk vallen, alsook voor het verstrekken van financiële compensatie aan de eindverbruikers van de brandstoffen in gevallen waarin dubbeltelling of inlevering niet kan worden vermeden. Die uitvoeringshandelingen worden overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld. De berekening van de financiële compensatie voor de eindgebruikers van de brandstoffen wordt gebaseerd op de gemiddelde prijs van emissierechten op de veilingen die in het desbetreffende rapportagejaar in overeenstemming met de krachtens artikel 10, lid 4, vastgestelde gedelegeerde handelingen worden uitgevoerd.

6. De beginselen voor bewaking en rapportage van emissies die onder dit hoofdstuk vallen, zijn opgenomen in deel C van bijlage IV.

7. De criteria voor de verificatie van emissies die onder dit hoofdstuk vallen, zijn opgenomen in deel C van bijlage V.

8. De lidstaten kunnen vereenvoudigde bewakings-, rapportage- en verificatiemaatregelen toestaan voor gereglementeerde entiteiten waarvan de jaarlijkse emissies die overeenstemmen met de hoeveelheden tot verbruik uitgeslagen brandstoffen minder dan 1 000 ton CO_2-equivalent bedragen, overeenkomstig de in artikel 14, lid 1, bedoelde uitvoeringshandelingen.

Artikel 30 octies

Administratie

De artikelen 13 en 15 bis, artikel 16, leden 1, 2, 3, 4 en 12, en de artikelen 17, 18, 19, 20, 21, 22, 22 bis, 23 en 29 zijn van toepassing op de emissies, gereglementeerde entiteiten en emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen. Daartoe:

a) wordt elke verwijzing naar emissies gelezen alsof het een verwijzing betreft naar emissies die onder dit hoofdstuk vallen;

b) wordt elke verwijzing naar exploitanten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de gereglementeerde entiteiten die onder dit hoofdstuk vallen;

c) wordt elke verwijzing naar emissierechten gelezen alsof het een verwijzing betreft naar de onder dit hoofdstuk vallende emissierechten.

Artikel 30 nonies

Maatregelen in geval van een buitensporige prijsstijging

1. Wanneer de gemiddelde prijs van emissierechten die geveild worden in overeenstemming met de gedelegeerde handelingen die krachtens artikel 10, lid 4, van deze richtlijn zijn vastgesteld, gedurende meer dan drie opeenvolgende maanden meer dan twee keer zo hoog is als de gemiddelde prijs van emissierechten die in de zes voorafgaande opeenvolgende maanden zijn geveild bij een veiling voor emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen, worden 50 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven overeenkomstig artikel 1 bis, lid 7, van Besluit (EU) 2015/1814.

Voor de jaren 2027 en 2028 wordt aan de voorwaard van de eerste alinea voldaan wanneer de gemiddelde prijs van emissierechten gedurende meer dan drie opeenvolgende maanden meer dan anderhalf keer zo hoog is als de gemiddelde prijs van emissierechten gedurende de referentieperiode van de zes voorafgaande opeenvolgende maanden.

2. Wanneer de in lid 1 van dit artikel bedoelde gemiddelde prijs van emissierechten voor een periode van twee maanden een prijs van 45 EUR overschrijdt, worden 20 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven overeenkomstig artikel 1 bis, lid 7, van Besluit (EU) 2015/1814. Een indexering op basis van het Europese indexcijfer van de consumptieprijzen voor 2020 is van toepassing. Emissierechten worden via het in dit lid bepaalde mechanisme vrijgegeven tot en met 31 december 2029.

3. Wanneer de in lid 1 van dit artikel bedoelde gemiddelde prijs van emissierechten meer dan drie keer zo hoog is als de gemiddelde prijs van emissierechten gedurende de zes voorafgaande opeenvolgende maanden, worden 150 miljoen emissierechten die onder dit hoofdstuk vallen uit de marktstabiliteitsreserve vrijgegeven overeenkomstig artikel 1 bis, lid 7, van Besluit (EU) 2015/1814.

4. Wanneer aan de in lid 2 bedoelde voorwaarde is voldaan op dezelfde dag als aan de voorwaarde bedoeld in lid 1 of lid 3, worden aanvullende emissierechten alleen op grond van lid 1 of lid 3 vrijgegeven.

5. Voor 31 december 2029 dient de Commissie bij het Europees Parlement en de Raad een verslag in waarin zij beoordeelt of het in lid 2 bedoelde mechanisme doeltreffend is geweest en of het moet worden gehandhaafd. De Commissie doet dat verslag in voorkomend geval vergezeld gaan van een wetgevingsvoorstel aan het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van deze richtlijn om dat mechanisme aan te passen.

6. Wanneer aan een of meer van de in de leden 1, 2 of 3 bedoelde voorwaarden is voldaan en deze tot de vrijgave van emissierechten heeft geleid, worden op grond van dit artikel niet eerder dan 12 maanden daarna extra emissierechten vrijgegeven.

7. Wanneer binnen de tweede helft van de in lid 6 van dit artikel bedoelde periode van 12 maanden opnieuw aan de voorwaarde bedoeld in lid 2 van dit artikel is voldaan, beoordeelt de Commissie, bijgestaan door het bij artikel 44 van Verordening (EU) 2018/1999 ingestelde comité, de doeltreffendheid van de maatregel en kan zij door middel van een uitvoeringshandeling besluiten dat lid 6 van dit artikel niet van toepassing is. Die uitvoeringshandeling wordt overeenkomstig de in artikel 22 bis, lid 2, van deze richtlijn bedoelde onderzoeksprocedure vastgesteld.

8. Wanneer aan een of meer van de in lid 1, 2 of 3 bedoelde voorwaarden is voldaan en lid 6 niet van toepassing is, doet de Commissie onverwijld een bekendmaking in het *Publicatieblad van de Europese Unie* betreffende de datum waarop aan die voorwaarde(n) werd voldaan.

9. De lidstaten die overeenkomstig artikel 8 van Verordening (EU) 2018/842 verplicht zijn een plan met corrigerende maatregelen in te dienen, houden bij het overwegen van aanvullende maatregelen die moeten worden uitgevoerd krachtens artikel 8, lid 1, eerste alinea, punt c), van die verordening om te voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van die verordening naar behoren rekening met de gevolgen van een vrijgave van extra emissierechten op grond van lid 2 van dit artikel in de voorafgaande twee jaar.

Artikel 30 decies

Evaluatie van dit hoofdstuk

De Commissie brengt uiterlijk op 1 januari 2028 verslag uit aan het Europees Parlement en de Raad over de uitvoering van de bepalingen van dit hoofdstuk betreffende de doeltreffendheid, het beheer en de praktische toepassing ervan, en ook over de toepassing van de regels van Besluit (EU) 2015/1814. Zo nodig voegt de Commissie een wetgevingsvoorstel tot wijziging van dit hoofdstuk bij dat verslag. Uiterlijk op 31 oktober 2031 gaat de Commissie na of het haalbaar is de sectoren die onder bijlage III bij deze richtlijn vallen, op te nemen in het EU-ETS, met inbegrip van de in bijlage I bij deze richtlijn genoemde sectoren.

Artikel 30 undecies

Procedures voor de eenzijdige uitbreiding van de in bijlage III bedoelde activiteit tot andere sectoren die niet onder hoofdstukken II en III vallen

1. Vanaf 2027 mogen de lidstaten de in bijlage III bedoelde activiteit uitbreiden tot sectoren die niet zijn opgenomen in die bijlage en daarbij overeenkomstig dit hoofdstuk handel in emissierechten toepassen op die sectoren, met inachtneming van alle relevante criteria, met name de effecten op de interne markt, mogelijke concurrentieverstoringen, de milieu-integriteit van het krachtens dit hoofdstuk vastgestelde emissiehandelssysteem en de betrouwbaarheid van het geplande bewakings- en rapportagesysteem, op voorwaarde dat de in die bijlage bedoelde uitbreiding van de activiteit door de Commissie wordt goedgekeurd.

De Commissie is bevoegd overeenkomstig artikel 23 ter aanvulling van deze richtlijn gedelegeerde handelingen vast te stellen met betrekking tot de goedkeuring van een uitbreiding als bedoeld in de eerste alinea van dit lid, de machtiging tot verlening van extra emissierechten en de machtiging van andere lidstaten om de in bijlage III bedoelde activiteit uit te breiden. De Commissie kan bij de vaststelling van dergelijke gedelegeerde handelingen ook nadere regels bepalen voor de uitbreiding met betrekking tot maatregelen om mogelijke gevallen van dubbeltelling te voorkomen, onder meer voor de verlening van extra emissierechten ter compensatie van ingeleverde emissierechten voor het gebruik van brandstoffen in het kader van de in bijlage I opgenomen activiteiten. Elke financiële maatregel van lidstaten ten gunste van ondernemingen in bedrijfstakken en deeltakken die aan een reëel risico op koolstoflekkage zijn blootgesteld als gevolg van aanzienlijke indirecte kosten die werkelijk zijn opgelopen door in de brandstofprijzen doorgerekende kosten van broeikasgasemissies als gevolg van de eenzijdige uitbreiding is in overeenstemming met regels inzake staatssteun en veroorzaakt geen ongegronde concurrentieverstoringen op de interne markt.

2. Extra emissierechten die op grond van een machtiging uit hoofde van dit artikel worden verleend, worden geveild overeenkomstig de voorschriften die zijn vastgelegd in artikel 30 quinquies. Niettegenstaande artikel 30 quinquies, leden 1 tot en met 6, bepalen de lidstaten die de in bijlage III bedoelde activiteit eenzijdig hebben uitgebreid overeenkomstig dit artikel hoe de veilingopbrengsten van die extra emissierechten zullen worden aangewend.

Artikel 30 duodecies

Uitstel van de emissiehandel voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren tot 2028 in geval van uitzonderlijk hoge energieprijzen

1. Uiterlijk op 15 juli 2026 maakt de Commissie in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekend of aan een of beide van de volgende voorwaarden is voldaan:

a) de gemiddelde TTF-gasprijs voor de zes kalendermaanden die eindigen op 30 juni 2026 was hoger dan de gemiddelde TTF-gasprijs in februari en maart 2022;

b) de gemiddelde prijs van ruwe Brentolie voor de zes kalendermaanden die eindigen op 30 juni 2026 was meer dan twee keer zo hoog als de gemiddelde prijs van ruwe Brentolie in de vijf voorgaande jaren; de referentieperiode van vijf jaar is de periode van vijf jaar die eindigt vóór de eerste maand van de periode van zes kalendermaanden.

2. Indien aan een of beide van de in lid 1 bedoelde voorwaarden is voldaan, zijn de volgende regels van toepassing:

a) in afwijking van artikel 30 quater, lid 1, is het eerste jaar waarvoor de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie wordt vastgesteld 2028 en, in afwijking van artikel 30 quater, lid 3, is het eerste jaar waarvoor de hoeveelheid emissierechten voor de hele Unie wordt vastgesteld 2029;

b) in afwijking van artikel 30 quinquies, leden 1 en 2, wordt de aanvang van de veiling van emissierechten uit hoofde van dit hoofdstuk uitgesteld tot 2028;

c) in afwijking van artikel 30 quinquies, lid 2, worden de extra hoeveelheden emissierechten voor het eerste jaar van veilingen in mindering gebracht op de veilinghoeveelheden voor de periode van 2030 tot en met 2032 en worden de initiële deelnemingen in de marktstabiliteitsreserve in 2028 gecreëerd;

d) in afwijking van artikel 30 sexies, lid 2, wordt de termijn voor de eerste inlevering van emissierechten voor de totale emissies van het jaar 2028 verzet naar 31 mei 2029;

e) in afwijking van artikel 30 decies wordt de termijn waarbinnen de Commissie verslag moet uitbrengen aan het Europees Parlement en de Raad verzet naar 1 januari 2029.

(*) Verordening (EU) 2018/842 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 betreffende bindende jaarlijkse broeikasgasemissiereducties door de lidstaten van 2021 tot en met 2030 teneinde bij te dragen aan klimaatmaatregelen om aan de toezeggingen uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs te voldoen, en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 525/2013 (PB L 156 van 19.6.2018, blz. 26).

(**) Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom (PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1).";

30) het volgende hoofdstuk wordt ingevoegd:

"Hoofdstuk IV ter

Wetenschappelijk advies en zichtbaarheid van financiering

Artikel 30 terdecies

Wetenschappelijk advies

De bij artikel 10 bis van Verordening (EG) nr. 401/2009 van het Europees Parlement en de Raad (*) opgerichte Europese wetenschappelijke adviesraad inzake klimaatverandering (de "adviesraad") kan op eigen initiatief wetenschappelijk advies verstrekken en verslagen opstellen over deze richtlijn. De Commissie houdt rekening met de relevante adviezen en verslagen van de adviesraad, met name wat betreft:

a) de noodzaak van aanvullende beleidslijnen en maatregelen van de Unie om de naleving van de in artikel 30, lid 3, van deze richtlijn bedoelde doelstellingen en streefcijfers te waarborgen;

b) de noodzaak van aanvullende beleidslijnen en maatregelen van de Unie met het oog op overeenkomsten over mondiale maatregelen binnen de ICAO om het klimaateffect van de luchtvaart te verminderen, en op de ambitie en milieu-integriteit van de wereldwijde marktgebaseerde maatregel van de IMO bedoeld in artikel 3 octies octies van deze richtlijn.

Artikel 30 quaterdecies

Informatie, communicatie en publiciteit

1. De Commissie ziet erop toe dat de financiering uit de in artikel 10 bis, lid 8, bedoelde veilingopbrengsten van het EU-ETS zichtbaar is door:

a) erop toe te zien dat de begunstigden van dergelijke financiering de oorsprong van die middelen erkennen en zichtbaarheid geven aan de financiering van de Unie, met name wanneer zij de projecten en de resultaten daarvan promoten, door meerdere doelgroepen, waaronder de media en het grote publiek, op samenhangende, doeltreffende en evenredige wijze te informeren; en

b) erop toe te zien dat de ontvangers van dergelijke financiering een passend label gebruiken dat luidt "(mede) gefinancierd uit het EU-emissiehandelssysteem (het innovatiefonds)", alsook het embleem van de Unie en het bedrag van de financiering; indien het gebruik van dat label niet haalbaar is, wordt het innovatiefonds genoemd in alle communicatieactiviteiten, ook op mededelingsborden op voor het publiek zichtbare strategische plaatsen.

De Commissie stelt in de in artikel 10 bis, lid 8, bedoelde gedelegeerde handeling de nodige vereisten vast om de zichtbaarheid van de financiering uit het innovatiefonds te waarborgen, met inbegrip van een vereiste om dat fonds te vermelden.

2. De lidstaten zien erop toe dat de financiering uit de in artikel 10 quinquies bedoelde veilingopbrengsten van het EU-ETS zichtbaar is volgens het bepaalde in lid 1, eerste alinea, punten a) en b), van dit artikel, met inbegrip van een vereiste om het moderniseringsfonds te vermelden.

3. Rekening houdend met de nationale omstandigheden streven de lidstaten ernaar zichtbaarheid te geven aan de financieringsbron van acties of projecten die worden gefinancierd uit de veilingopbrengsten van het EU-ETS waarvan zij de aanwending bepalen overeenkomstig artikel 3 quinquies, lid 4, artikel 10, lid 3 en artikel 30 quinquies, lid 6.

(*) Verordening (EG) nr. 401/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 inzake het Europees Milieuagentschap en het Europees milieuobservatie- en -informatienetwerk (PB L 126 van 21.5.2009, blz. 13).";

31) de bijlagen I, II ter, IV en V bij Richtlijn 2003/87/EG worden gewijzigd overeenkomstig bijlage I bij deze richtlijn en de bijlagen III en III bis worden ingevoegd in Richtlijn 2003/87/EG, zoals aangegeven in bijlage I bij deze richtlijn.

Artikel 2

Wijzigingen van Besluit (EU) 2015/1814

Besluit (EU) 2015/1814 wordt als volgt gewijzigd:

1) artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

a) lid 4 wordt vervangen door:

"4. De Commissie publiceert voor elk jaar, uiterlijk 1 juni van het volgende jaar, het totale aantal emissierechten dat in omloop is. Het totale aantal van de in een bepaald jaar in omloop zijnde emissierechten is de som van het aantal in de periode vanaf 1 januari 2008 toegewezen emissierechten aan installaties en scheepvaartmaatschappijen die niet in de reserve zijn geplaatst, met inbegrip van het aantal rechten dat in die periode op grond van artikel 13, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG in de versie die op 18 maart 2018 van kracht was, is toegewezen, en door installaties uitgeoefende rechten om internationale kredieten te gebruiken uit hoofde van het EU-ETS voor 31 december van dat bepaalde jaar, minus het totaal aantal ton geverifieerde emissies van onder het EU-ETS vallende installaties en scheepvaartmaatschappijen tussen 1 januari 2008 en 31 december van datzelfde bepaalde jaar, en de emissierechten die overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG zijn geannuleerd. Er wordt geen rekening gehouden met de emissies tijdens de driejarige periode 2005-2007 en de ten aanzien van deze emissies toegewezen emissierechten. De eerste bekendmaking vindt uiterlijk 15 mei 2017 plaats.";

b) het volgende lid wordt ingevoegd:

"4 bis. Met ingang van 2024 omvat de berekening van het totale aantal emissierechten dat in een bepaald jaar in omloop is, het totale aantal emissierechten dat ten aanzien van de luchtvaart is verleend en het totale aantal ton geverifieerde emissies van onder het EU-ETS vallende luchtvaartactiviteiten, exclusief de emissies van vluchten op routes die onder de op grond van artikel 12, lid 6, van Richtlijn 2003/87/EG berekende compensatie vallen, tussen 1 januari 2024 en 31 december van datzelfde bepaald jaar.

De op grond van artikel 3 octies ter van Richtlijn 2003/87/EG geannuleerde emissierechten worden geacht te zijn verleend voor de berekening van het totale aantal in omloop zijnde emissierechten.";

c) de leden 5 en 5 bis worden vervangen door:

"5. Indien in een bepaald jaar het totale aantal emissierechten in omloop tussen 833 miljoen en 1 096 miljoen bedraagt, wordt een aantal emissierechten dat gelijk is aan het verschil tussen het totale aantal in omloop zijnde emissierechten — zoals vermeld in de meest recente publicatie als bedoeld in lid 4 van dit artikel — en 833 miljoen afgetrokken van de hoeveelheid emissierechten die de lidstaten op grond van artikel 10, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG moeten veilen, en wordt deze hoeveelheid over een periode van 12 maanden die ingaat op 1 september van dat jaar, in de reserve opgenomen. Indien het totale aantal in omloop zijnde emissierechten meer dan 1 096 miljoen emissierechten bedraagt, is het aantal emissierechten dat in mindering moet worden gebracht op de hoeveelheid emissierechten die de lidstaten krachtens artikel 10, lid 2, van Richtlijn 2003/87/EG moet veilen en die over een periode van 12 maanden vanaf 1 september van dat jaar in de reserve moet worden opgenomen, gelijk aan 12 % van het totale aantal emissierechten in omloop. In afwijking van de tweede zin van deze alinea wordt tot en met 31 december 2030 het in die zin bedoelde percentage verdubbeld.

Onverminderd het totale aantal op grond van dit lid in mindering te brengen emissierechten, worden emissierechten bedoeld in artikel 10, lid 2, eerste alinea, punt b), van Richtlijn 2003/87/EG tot en met 31 december 2030 niet in aanmerking genomen bij de vaststelling van het aandeel van de lidstaten in dat totale aantal.

5 bis. Tenzij anders wordt bepaald in de eerste evaluatie die wordt uitgevoerd overeenkomstig artikel 3, zijn met ingang van 2023 in de reserve gehouden emissierechten die het aantal van 400 miljoen emissierechten overstijgen, niet langer geldig.";

d) lid 7 wordt vervangen door:

"7. Indien in een bepaald jaar lid 6 van dit artikel niet van toepassing is en wordt voldaan aan de voorwaarde van artikel 29 bis, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG, worden 75 miljoen emissierechten uit de reserve vrijgegeven en toegevoegd aan de hoeveelheid op grond van artikel 10, lid 2, van die richtlijn door de lidstaten te veilen emissierechten. Indien zich minder dan 75 miljoen emissierechten in de reserve bevinden, worden uit hoofde van dit lid alle emissierechten in de reserve vrijgegeven. Indien aan de voorwaarde van artikel 29 bis, lid 1, van die

richtlijn is voldaan, worden de overeenkomstig dat artikel uit de reserve vrij te geven hoeveelheden gelijkmatig verdeeld over een periode van drie maanden, te rekenen vanaf uiterlijk twee maanden na de datum waarop aan de voorwaarde van artikel 29 bis, lid 1, van die richtlijn is voldaan, zoals door de Commissie overeenkomstig de vierde alinea daarvan is meegedeeld.";

2) het volgende artikel wordt ingevoegd:

"*Artikel 1 bis*

Werking van de marktstabiliteitsreserve voor de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren

1. Emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen, worden overeenkomstig de in dit artikel vastgestelde regels opgenomen in of vrijgegeven uit een afzonderlijke afdeling van de reserve die op grond van artikel 1 van dit besluit is ingesteld.

2. Het uit hoofde van dit artikel in de reserve plaatsen van emissierechten treedt met ingang van 1 september 2028 in werking. De emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen, worden afzonderlijk van de emissierechten die onder artikel 1 van dit besluit vallen, in de reserve geplaatst, gehouden en uit de reserve vrijgegeven.

3. In 2027 wordt de in lid 1 van dit artikel bedoelde afdeling gecreëerd overeenkomstig artikel 30 quinquies, lid 2, tweede alinea, van Richtlijn 2003/87/EG. Vanaf 1 januari 2031 zijn de in die alinea bedoelde emissierechten die niet uit de reserve zijn vrijgegeven, niet langer geldig.

4. De Commissie publiceert voor elk jaar, uiterlijk 1 juni van het volgende jaar, het totale aantal in omloop zijnde emissierechten dat onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG valt, afzonderlijk van het aantal emissierechten dat krachtens artikel 1, lid 4, van dit besluit in omloop is. Het totale aantal emissierechten dat op grond van dit artikel in een bepaald jaar in omloop is, is het totaal aantal onder dat hoofdstuk vallende emissierechten dat in de periode sinds 1 januari 2027 is verleend, verminderd met het totaal aantal ton geverifieerde emissies dat voor de periode van 1 januari 2027 tot en met 31 december van datzelfde jaar onder dat hoofdstuk valt, en alle onder dat hoofdstuk vallende emissierechten die overeenkomstig artikel 12, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG zijn geannuleerd. De eerste bekendmaking vindt uiterlijk 1 juni 2028 plaats.

5. Indien in een bepaald jaar het totale aantal in omloop zijnde emissierechten, zoals vermeld in de meest recente publicatie als bedoeld in lid 4 van dit artikel, boven de 440 miljoen emissierechten ligt, worden er 100 miljoen emissierechten afgetrokken van de hoeveelheid emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen en die de lidstaten op grond van artikel 30 quinquies van die richtlijn moeten veilen, en wordt deze hoeveelheid over een periode van twaalf maanden die ingaat op 1 september van dat jaar, in de reserve opgenomen.

6. Indien in een bepaald jaar in totaal minder dan 210 miljoen emissierechten in omloop zijn, worden 100 miljoen emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen, uit de reserve vrijgegeven en toegevoegd aan de hoeveelheid emissierechten die onder dat hoofdstuk vallen en die op grond van artikel 30 quinquies, van die richtlijn door de lidstaten moeten worden geveild. Indien zich minder dan 100 miljoen emissierechten in de reserve bevinden, worden uit hoofde van dit lid alle emissierechten in de reserve vrijgegeven.

7. De hoeveelheden die overeenkomstig artikel 30 nonies van Richtlijn 2003/87/EG uit de reserve moeten worden vrijgemaakt, worden toegevoegd aan de hoeveelheid emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van die richtlijn valt en die op grond van artikel 30 quinquies van die richtlijn door de lidstaten moet worden geveild. De hoeveelheden die uit de reserve moeten worden vrijgegeven, worden gelijkmatig verdeeld over een periode van drie maanden, te rekenen vanaf uiterlijk twee maanden na de datum waarop aan de voorwaarden is voldaan, volgens de bekendmaking in dat verband in het *Publicatieblad van de Europese Unie* krachtens artikel 30 nonies, lid 8, van Richtlijn 2003/87/EG.

8. Artikel 1, lid 8, en artikel 3 van dit besluit zijn van toepassing op de emissierechten die onder hoofdstuk IV bis van Richtlijn 2003/87/EG vallen.

9. In afwijking van de leden 2, 3 en 4 van dit artikel wordt, indien aan een of beide voorwaarden van artikel 30 duodecies, lid 1, van Richtlijn 2003/87/EG is voldaan, de in lid 2 van dit artikel bedoelde opname van emissierechten in de reserve van kracht met ingang van 1 september 2029 en worden de in de leden 3 en 4 van dit artikel bedoelde data met één jaar uitgesteld.";

3) artikel 3 wordt vervangen door:

"*Artikel 3*

Evaluatie

De Commissie monitort het functioneren van de reserve in de context van het verslag bepaald in artikel 10, lid 5, van Richtlijn 2003/87/EG. In dit verslag zou moeten worden gekeken naar relevante effecten op het concurrentievermogen, met name in de industriële sector, waaronder bbp-, werkgelegenheids- en investeringsindicatoren. Uiterlijk drie jaar na de datum van inwerkingtreding van de reserve en daarna om de vijf jaar evalueert de Commissie de reserve op basis van een analyse van het ordelijk functioneren van de Europese koolstofmarkt en dient zij zo nodig een wetgevingsvoorstel in bij het Europees Parlement en de Raad. Bij elke evaluatie wordt bijzondere aandacht besteed aan het percentage voor de vaststelling van het aantal emissierechten dat in de reserve wordt opgenomen krachtens artikel 1, lid 5, van dit besluit, de numerieke waarde van de drempel voor het totale aantal in omloop zijnde emissierechten, ook met het oog op een mogelijke aanpassing van die drempel in overeenstemming met de in artikel 9 van Richtlijn 2003/87/EG genoemde lineaire factor, alsook het aantal emissierechten dat uit de reserve moet worden vrijgegeven krachtens artikel 1, lid 6 of 7, van dit besluit. Bij haar evaluatie kijkt de Commissie ook naar de effecten van de reserve op de groei, de werkgelegenheid, het concurrentievermogen van de industrie van de Unie en het risico op koolstoflekkage.".

Artikel 3

Omzetting

1. De lidstaten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 31 december 2023 aan artikel 1 van deze richtlijn te voldoen. Zij passen die bepalingen toe met ingang van 1 januari 2024.

De lidstaten doen echter de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om uiterlijk op 30 juni 2024 aan de volgende artikelen te voldoen:

a) artikel 1, punt 3, punten a sexies) tot en met a decies), van deze richtlijn;

b) artikel 1, punt 29, van deze richtlijn, met uitzondering van artikel 30 septies, lid 4, van Richtlijn 2003/87/EG, zoals ingevoegd door dat punt; en

c) artikel 1, punt 31, van deze richtlijn met betrekking tot de bijlagen III en III bis bij Richtlijn 2003/87/EG, zoals ingevoegd door dat punt.

Zij stellen de Commissie onmiddellijk in kennis van de overeenkomstig de eerste en tweede alinea vastgestelde bepalingen.

Wanneer de lidstaten die bepalingen vaststellen, wordt in die bepalingen zelf of bij de officiële bekendmaking daarvan naar deze richtlijn verwezen. De methoden voor een dergelijke verwijzing worden vastgesteld door de lidstaten.

2. De lidstaten delen de Commissie de tekst van de belangrijkste bepalingen van intern recht mee die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 4

Overgangsbepalingen

De lidstaten zorgen er bij het nakomen van hun verplichting uit hoofde van artikel 3, lid 1, van deze richtlijn voor dat hun nationale wetgeving tot omzetting van artikel 3, punt u), artikel 10 bis, leden 3 en 4, artikel 10 quater, lid 7, en de punten 1 en 3, van bijlage I, van Richtlijn 2003/87/EG, in de versie die van toepassing is op 4 juni 2023, van toepassing blijft tot en met 31 december 2025. In afwijking van artikel 3, lid 1, eerste alinea, laatste zin, passen zij hun nationale maatregelen tot omzetting van wijzigingen van die bepalingen toe met ingang van 1 januari 2026.

Artikel 5

Inwerkingtreding en toepassing

Deze richtlijn treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Artikel 2 is van toepassing met ingang van 1 januari 2024.

Artikel 6

Adressaten

Deze richtlijn is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Straatsburg, 10 mei 2023.

Voor het Europees Parlement	*Voor de Raad*
De voorzitter	*De voorzitter*
R. METSOLA	J. ROSWALL

BIJLAGE

1) Bijlage I bij Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

a) punt 1 wordt vervangen door:

"1. Installaties of delen van installaties die voor onderzoek, ontwikkeling en het testen van nieuwe producten en processen worden gebruikt, vallen niet onder deze richtlijn. Installaties waar gedurende de voorgaande desbetreffende periode van vijf jaar als bedoeld in artikel 11, lid 1, tweede alinea, gemiddeld meer dan 95 % van de totale gemiddelde broeikasgasemissies bestaat uit emissies als gevolg van de verbranding van biomassa die voldoet aan de criteria die zijn vastgesteld op grond van artikel 14, vallen niet onder deze richtlijn.";

b) punt 3 wordt vervangen door:

"3. Wanneer het totale nominaal thermisch ingangsvermogen van een installatie wordt berekend met het oog op het nemen van een besluit inzake de opneming ervan in het EU-ETS, worden het nominaal thermisch ingangsvermogen van alle technische eenheden die deel uitmaken van de installatie en waarin brandstoffen worden verbrand, bij elkaar opgeteld. Die eenheden mogen onder andere alle soorten stook- of verwarmingsketels, branders, turbines, verwarmingstoestellen, (smelt)ovens, verbrandingsovens, gloeiovens, draai- of keramiekovens, droog- en bakovens, drogers, motoren, brandstofcellen, chemische looping-verbrandingseenheden, fakkels en thermische of katalytische naverbranders omvatten. Eenheden met een nominaal thermisch ingangsvermogen van minder dan 3 MW worden bij deze berekening buiten beschouwing gelaten.";

c) de tabel wordt als volgt gewijzigd:

i) de eerste rij wordt vervangen door:

"De verbranding van brandstof in installaties met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW (met uitzondering van installaties voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen of huishoudelijk afval) Met ingang van 1 januari 2024: de verbranding van brandstoffen in installaties voor de verbranding van stedelijk afval met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW, voor de toepassing van de artikelen 14 en 15.	Koolstofdioxide"

ii) de tweede rij wordt vervangen door:

"Raffinage van olie waarbij verbrandingseenheden met een totaal nominaal thermisch ingangsvermogen van meer dan 20 MW worden gebruikt	Koolstofdioxide"

iii) de vijfde rij wordt vervangen door:

"Productie van ijzer of staal (primaire of secundaire smelting) inclusief continugieten, met een capaciteit van meer dan 2,5 ton per uur	Koolstofdioxide"

iv) de zevende rij wordt vervangen door:

"Productie van primair aluminium of aluminiumoxide	Koolstofdioxide en perfluorkoolwaterstoffen"

v) de vijftiende rij wordt vervangen door:

"Drogen of calcineren van gips of het produceren van gipsplaten en andere gipsproducten, met een productiecapaciteit van gecalcineerd gips of droog secundair gips van meer dan 20 ton per dag	Koolstofdioxide"

vi) de achttiende rij wordt vervangen door:

"Productie van roet waarbij organische stoffen zoals olie, teer, kraak- en destillatieresiduen worden verkoold, met een productiecapaciteit van meer dan 50 ton per dag	Koolstofdioxide"

vii) de vierentwintigste rij wordt vervangen door:

"Productie van waterstof (H_2) en synthesegas met een productiecapaciteit van meer dan 5 ton per dag	Koolstofdioxide"

viii) de zevenentwintigste rij wordt vervangen door:

"Vervoer van broeikasgassen voor geologische opslag in een opslaglocatie waarvoor krachtens Richtlijn 2009/31/EG een vergunning is verleend, met uitzondering van de emissies die onder een andere activiteit uit hoofde van deze richtlijn vallen	Koolstofdioxide"

ix) na de laatste nieuwe rij wordt de volgende rij toegevoegd, met een scheidingslijn tussen deze rijen:

"Maritiem vervoer Maritieme vervoersactiviteiten die onder Verordening (EU) 2015/757 vallen, met uitzondering van de maritieme vervoersactiviteiten die onder artikel 2, lid 1 bis, en, tot en met 31 december 2026, artikel 2, lid 1 ter, van die verordening vallen	Koolstofdioxide Vanaf 1 januari 2026, methaan en distikstofoxide"

2) bijlage II ter bij Richtlijn 2003/87/EG wordt vervangen door:

"*BIJLAGE II ter*

Deel A

VERDELING VAN DE MIDDELEN UIT HET MODERNISERINGSFONDS OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 10, LID 1, DERDE ALINEA

	Aandeel
Bulgarije	5,84 %
Estland	2,78 %
Hongarije	7,12 %
Kroatië	3,14 %
Letland	1,44 %
Litouwen	2,57 %
Polen	43,41 %
Roemenië	11,98 %
Slowakije	6,13 %
Tsjechië	15,59 %

Deel B

VERDELING VAN DE MIDDELEN UIT HET MODERNISERINGSFONDS OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 10, LID 1, VIERDE ALINEA

	Aandeel
Bulgarije	4,9 %
Estland	2,1 %
Griekenland	10,1 %
Hongarije	5,8 %
Kroatië	2,3 %
Letland	1,0 %
Litouwen	1,9 %
Polen	34,2 %
Portugal	8,6 %
Roemenië	9,7 %
Slovenië	2,0 %
Slowakije	4,8 %
Tsjechië	12,6 %";

3) de volgende bijlagen worden ingevoegd als bijlagen III en III bis bij Richtlijn 2003/87/EG:

"BIJLAGE III

ACTIVITEIT DIE ONDER HOOFDSTUK IV bis VALT

Activiteit:	Broeikasgassen
Uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt voor verbranding in de gebouwensector, de wegvervoerssector en aanvullende sectoren. Buiten deze activiteit vallen: a) de uitslag tot verbruik van brandstoffen die worden gebruikt bij de in bijlage I opgesomde activiteiten, behalve wanneer zij worden gebruikt voor verbranding bij de activiteiten voor het vervoer van broeikasgassen voor geologische opslag als opgenomen in de tabel, rij zevenentwintig, van die bijlage of wanneer zij worden gebruikt voor verbranding in installaties die worden uitgezonderd krachtens artikel 27 bis; b) de uitslag tot verbruik van brandstoffen waarvoor de emissiefactor nul is; c) de uitslag tot verbruik van gevaarlijk of stedelijk afval dat als brandstof wordt gebruikt. De gebouwensector en de wegvervoerssector komen overeen met de volgende emissiebronnen, zoals gedefinieerd in de IPCC-richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen van 2006, met de hiernavolgende noodzakelijke wijzigingen van die definities: a) Warmtekrachtkoppeling (WKK) (broncategoriecode 1A1a ii) en warmtecentrales (broncategoriecode 1A1a iii), voor zover zij warmte produceren voor de in punten c) en d) van deze alinea genoemde categorieën, hetzij rechtstreeks, hetzij via stadsverwarmingsnetten;	Koolstofdioxide
b) Wegvervoer (broncategoriecode 1A3b), met uitzondering van het gebruik van landbouwvoertuigen op verharde wegen; c) Commercieel / Institutioneel (broncategoriecode 1A4a); d) Voor bewoning bestemd (broncategoriecode 1A4b).	

Activiteit:	Broeikasgassen
Aanvullende sectoren komen overeen met de volgende emissiebronnen, zoals gedefinieerd in de IPCC-richtsnoeren inzake nationale broeikasgasinventarissen van 2006: a) Energie-industrieën (broncategoriecode 1A1), met uitzondering van de in de tweede alinea, punt a), van deze bijlage gedefinieerde categorieën; b) Be- en verwerkende industrie en bouw (broncategoriecode 1A2).	

BIJLAGE III bis

AANPASSING VAN DE LINEAIRE VERMINDERINGSFACTOR OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 30 QUATER, LID 2

1. Indien de in hoofdstuk IV bis gerapporteerde gemiddelde emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026 meer dan 2 % hoger zijn dan de waarde van de overeenkomstig artikel 30 quater, lid 1, gedefinieerde hoeveelheid voor 2025, en indien die verschillen niet het gevolg zijn van het verschil van minder dan 5 % tussen de in hoofdstuk IV bis gerapporteerde emissies en de inventarisgegevens betreffende de broeikasgasemissies in de Unie in 2025 afkomstig van UNFCCC-broncategorieën voor de onder hoofdstuk IV bis vallende sectoren, wordt de lineaire verminderingsfactor berekend door de in artikel 30 quater, lid 1, bedoelde lineaire verminderingsfactor aan te passen.

2. De aangepaste lineaire verminderingsfactor overeenkomstig punt 1 wordt als volgt bepaald:

LRF_{adj} = 100 %* [$MRV_{[2024-2026]}$ – ($ESR_{[2024]}$ - 6* $LRF[_{2024}]$* $ESR_{[2024]}$)]/ (5* $MRV_{[2024-2026]}$), waarbij,

LRF_{adj} de aangepaste lineaire verminderingsfactor is;

$MRV_{[2024-2026]}$ het gemiddelde is van de op grond van hoofdstuk IV bis geverifieerde emissies voor de jaren 2024 tot en met 2026;

$ESR_{[2024]}$ de waarde is van de emissies van 2024 zoals gedefinieerd overeenkomstig artikel 30 quater, lid 1, voor de sectoren die onder hoofdstuk IV bis vallen;

$LRF[_{2024}]$ de lineaire verminderingsfactor is zoals bedoeld in artikel 30 quater, lid 1.;"

4) bijlage IV bij Richtlijn 2003/87/EG wordt als volgt gewijzigd:

a) in deel A wordt de rubriek "Berekeningen" als volgt gewijzigd:

i) in de derde alinea wordt de laatste zin "De emissiefactor voor biomassa is nul." vervangen door:

"De emissiefactor voor biomassa die voldoet aan de duurzaamheidscriteria en de criteria inzake broeikasgasemissiereductie voor het gebruik van biomassa zoals vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2018/2001, met alle nodige aanpassingen voor toepassing uit hoofde van deze richtlijn, zoals uiteengezet in de in artikel 14 van deze richtlijn bedoelde uitvoeringshandelingen, is nul.";

ii) de vijfde alinea wordt vervangen door:

"Er worden default-oxidatiefactoren op grond van Richtlijn 2010/75/EU gebruikt, tenzij de exploitant kan aantonen dat voor de activiteit specifieke factoren nauwkeuriger zijn.";

b) in deel B, onder "Bewaking van koolstofdioxide-emissies", vierde alinea, wordt de laatste zin "De emissiefactor voor biomassa is nul." vervangen door:

"De emissiefactor voor biomassa die voldoet aan de duurzaamheidscriteria en de criteria inzake broeikasgasemissiereductie voor het gebruik van biomassa zoals vastgesteld bij Richtlijn (EU) 2018/2001, met alle nodige aanpassingen voor toepassing uit hoofde van deze richtlijn, zoals uiteengezet in de in artikel 14 van deze richtlijn bedoelde uitvoeringshandelingen, is nul.";

c) het volgende deel wordt toegevoegd:

"DEEL C

Bewaking en rapportage van emissies die overeenstemmen met de in bijlage III bedoelde activiteit

Bewaking van emissies

De emissies moeten door middel van berekeningen worden gemonitord.

Berekening

Emissies worden met de volgende formule berekend:

Tot verbruik uitgeslagen brandstof × emissiefactor

Tot verbruik uitgeslagen brandstof omvat de hoeveelheid brandstof die door de gereglementeerde entiteit tot verbruik is uitgeslagen.

Tenzij brandstofspecifieke emissiefactoren die door onafhankelijke, erkende laboratoria met behulp van aanvaarde analysemethoden zijn afgeleid, nauwkeuriger zijn, worden de standaardemissiefactoren van het IPCC gebruikt, die worden ontleend aan de IPCC-richtsnoeren voor nationale inventarissen van broeikasgassen van 2006 of latere herzieningen van die richtsnoeren.

Voor iedere gereglementeerde entiteit en voor iedere brandstof wordt een aparte berekening gemaakt.

Rapportage van emissies

Iedere gereglementeerde entiteit neemt in haar verslag de volgende informatie op:

A. Gegevens ter identificatie van de gereglementeerde entiteit, met inbegrip van:
   — de naam van de gereglementeerde entiteit;
   — het adres van de entiteit, met postcode en land;
   — de soorten tot verbruik uitgeslagen brandstoffen en de activiteiten waarmee zij de brandstoffen uitslaat tot verbruik, met inbegrip van de gebruikte technologie;
   — het adres, telefoonnummer, faxnummer en e-mailadres van een contactpersoon; en
   — de naam van de eigenaar van de gereglementeerde entiteit en van een eventuele moedermaatschappij.

B. Voor elk type brandstof dat tot verbruik wordt uitgeslagen en gebruikt voor verbranding in de sectoren bedoeld in bijlage III, waarvoor de emissies worden berekend:
   — de hoeveelheid tot verbruik uitgeslagen brandstof;
   — de emissiefactoren;
   — de totale emissies;
   — het eindgebruik van de tot verbruik uitgeslagen brandstof; en
   — de onzekerheid.

   De lidstaten treffen de nodige maatregelen om de rapportagevoorschriften te coördineren met eventuele reeds bestaande rapportagevoorschriften, teneinde het bedrijfsleven in dit opzicht zo veel mogelijk werk te besparen.";

5) in bijlage V bij Richtlijn 2003/87/EG wordt het volgende deel toegevoegd:

"Deel C

Verificatie van de emissies die overeenstemmen met de in bijlage III bedoelde activiteit

Algemene beginselen

1. Emissies die overeenkomen met de in bijlage III bedoelde activiteit worden aan verificatie onderworpen.

2. Bij het verificatieproces moeten het verslag uit hoofde van artikel 14, lid 3, en de bewaking tijdens het voorafgaande jaar worden bezien. Hierbij wordt gekeken naar de betrouwbaarheid, de geloofwaardigheid en de nauwkeurigheid van de bewakingssystemen en de gerapporteerde gegevens, en naar informatie inzake de emissies, en in het bijzonder:

   a) de gerapporteerde tot verbruik uitgeslagen brandstoffen en de daarmee samenhangende berekeningen;

b) de keuze en het gebruik van emissiefactoren;

c) de berekeningen die leiden tot de bepaling van de totale emissies.

3. De emissies waarover verslag is uitgebracht kunnen alleen worden gevalideerd als betrouwbare, geloofwaardige gegevens en informatie het mogelijk maken de emissies met een hoge mate van zekerheid te bepalen. Voor een hoge mate van zekerheid moet de gereglementeerde entiteit aantonen dat:

a) de gerapporteerde gegevens vrij zijn van inconsistenties;

b) de gegevens zijn verzameld overeenkomstig de toepasselijke wetenschappelijke normen; en

c) de desbetreffende documenten van de gereglementeerde entiteit volledig en consistent zijn.

4. De verificateur krijgt toegang tot alle bedrijfsterreinen en tot alle informatie in verband met het onderwerp van de verificatie.

5. De verificateur houdt rekening met de vraag of de gereglementeerde entiteit geregistreerd is in het kader van het milieubeheer- en milieuauditsysteem van de Unie (EMAS).

Methodologie

Strategische analyse

6. De verificatie is gebaseerd op een strategische analyse van alle hoeveelheden brandstoffen die door de gereguleerde entiteit tot verbruik zijn uitgeslagen. Dit vereist dat de verificateur een overzicht heeft van alle activiteiten waarmee de gereglementeerde entiteit de brandstoffen uitslaat tot verbruik en van het belang van deze brandstoffen voor emissies.

Procesanalyse

7. De verificatie van de gegevens en overgelegde informatie vindt zo nodig bij de gereglementeerde entiteit plaats. De verificateur neemt steekproeven om de betrouwbaarheid van de gerapporteerde gegevens en informatie vast te stellen.

Risicoanalyse

8. De verificateur moet alle middelen waarmee de brandstoffen door de gereglementeerde entiteit tot verbruik worden uitgeslagen, evalueren met het oog op de betrouwbaarheid van de gegevens over de totale emissies van de gereglementeerde entiteit.

9. Aan de hand van deze analyse identificeert de verificateur uitdrukkelijk alle elementen met een groot foutenpotentieel en andere aspecten van de bewakings- en rapportageprocedure die waarschijnlijk zullen bijdragen tot fouten bij de bepaling van de totale emissies. Het betreft hier met name de berekeningen die nodig zijn om de emissies van afzonderlijke emissiebronnen vast te stellen. Bijzondere aandacht wordt besteed aan elementen met een groot foutenpotentieel en aan de desbetreffende aspecten van de bewakingsprocedure.

10. De verificateur houdt rekening met alle risicobeheersingsmethoden die de gereglementeerde entiteit toepast om de mate van onzekerheid zo klein mogelijk te houden.

Verslag

11. De verificateur stelt een verslag op over het valideringsproces, waarin wordt vermeld of het verslag op grond van artikel 14, lid 3, bevredigend is. In dit verslag komen alle onderwerpen aan de orde die voor het verrichte werk van belang zijn. Er kan worden verklaard dat het verslag op grond van artikel 14, lid 3, bevredigend is, als, naar de mening van de verificateur, de totale emissies niet wezenlijk verkeerd zijn weergegeven.

Aan de bevoegdheid van de verificateur te stellen minimumeisen

12. De verificateur is onafhankelijk van de gereglementeerde entiteit, voert zijn of haar werk serieus uit op een objectieve, professionele wijze en is vertrouwd met:

a) de bepalingen van deze richtlijn, alsmede de door de Commissie op grond van artikel 14, lid 1, goedgekeurde normen en richtsnoeren;

b) de wet- en regelgevende en administratieve vereisten die van toepassing zijn op de geverifieerde activiteiten; en

c) de totstandkoming van alle informatie over alle middelen waarmee de brandstoffen door de gereglementeerde entiteit tot verbruik worden uitgeslagen, met name wat betreft de verzameling, meting, berekening en rapportage van gegevens. ”.